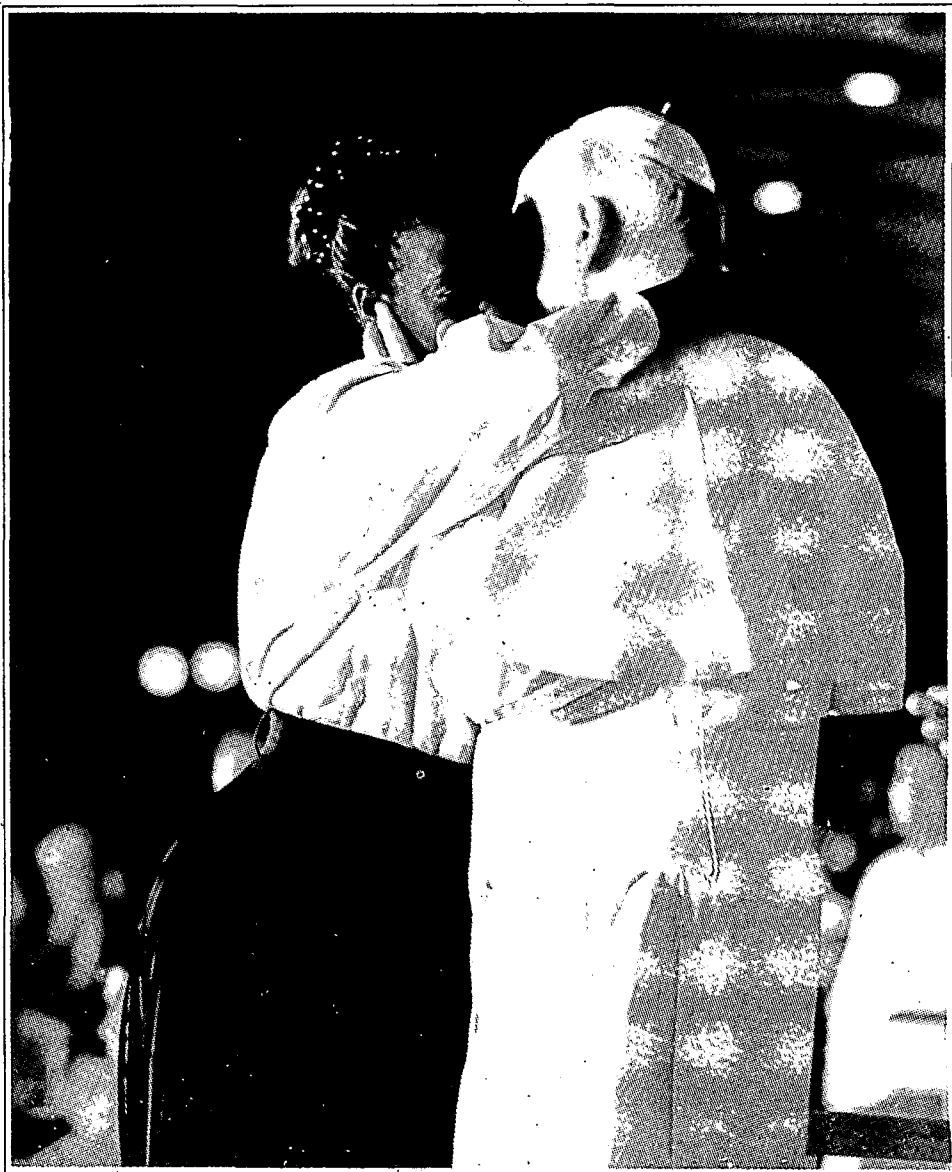

Una carta directa, clara, personal, vibrant

Un nou text de Joan Pau II, en defensa de la dona

Davant la propera Conferència de Pequín sobre la dona, el Papa ha escrit una preciosa carta a les dones de tot el món, en la qual surt, una vegada més, en defensa de la dignitat de la dona. Joan Pau II reconeix que han estat enormes els condicionaments que han fet difícil el camí de la dona en la llarga història de la humanitat i té la valentia de demanar perdó per les responsabilitats objectives que no pocs fills de l'Església hagin pogut tenir en aquests condicionaments.

Comentari de la carta, en el nostre editorial «Joan Pau II escriu a les dones», a pàg. 2, i text íntegre a pàgines interiors.

La caiguda de l'enclavament musulmà de Srebrenica provoca un èxode massiu

Ningú no atura els serbis

Els serbis van conquerir Srebrenica el passat dia 11 de juliol, i aquest fet va provocar un èxode massiu de civils a la recerca d'una eventual protecció de l'ONU. La comunitat internacional es revela, una vegada més, impotent per defensar un territori que ella mateixa havia decretat «zona protegida». L'ONU ha estat, així, humiliada. Però a Europa la paralitza ara la por. Una reacció de

força contra els serbis podria allargar i complicar el conflicte. No es veu quina sortida hi pot haver a una guerra que tanta fam i humiliació està produint entre la població civil.

Com recorda l'arquebisbe Ramon Torrella, a *Fets i criteris* de pàg. 9, «és difícil evitar de pensar que el ressorgiment de l'orgull de la Gran Sèrbia pugui ser frenat per la dèbil intervenció de les Nacions Unides, que, dissortadament, no mostren una voluntat decidida de defensar els més febles».

Comentari d'Oriol Camps, a «l'impromptu», a pàg. 11

Els bisbes Torrella, Carles, Soler i Martínez Sistach, rebuts pel Papa

El Concili Tarraconense presentat a Roma

Una representació dels bisbes de la Tarraconense van lliurar el 12 de juliol les Actes i Resolucions del Concili Provincial Tarraconense a la Congregació dels Bisbes a Roma. Entre els bisbes que van fer aquesta gestió per tal que aquest treball del Concili sigui reconegut per la Santa Seu, tal com està establert, es trobaven Mons. Ramon Torrella, president de la Conferència Episcopal Tarraconense; cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona; Mons. Carles Soler, secretari general del Concili i Mons. Lluís Martínez Sistach, secretari de la Conferència Episcopal Tarraconense. Els bisbes van lliurar també al papa Joan Pau II la medalla commemorativa del Concili en una audiència privada.

El cardenal Carles i Mons. Torrella van ser rebuts també per Mons. Giovanni Baptista Re, substitut de la Secretaria d'Estat del Vaticà.

SUMARI

5 Comunicat de la CLXII Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola

VII «Per a la Catequesi de la confirmació»
Pel bisbe Pere Tena

Editorial

Joan Pau II escriu a les dones

Quan, la setmana passada, dedicàvem el nostre editorial a la propera conferència de Pequín sobre la qüestió femenina no podíem preveure la publicació, pocs dies després, de la carta que el Papa acaba d'adreçar a les dones. Una carta directa, clara, personal, vibrant. Ens en fem ressò amb el desig de contribuir, modestament però amb convicció, al seu coneixement i a la seva valoració.

No estem davant d'un text d'exposició doctrinal, sinó de vivència joiosa i de comunicació cordial de la fe. La doctrina ens arriba, en aquesta carta, passada per l'ànima d'aquest extraordinari creient que és el Papa Wojtyła. En aquest sentit, una primera lliçó de la carta és per als pastors: com més la fe és anunciada amb la delectació que neix d'una experiència personal joiosa, més arriba al cor de l'altre.

La carta comença amb una expressió de gratitud a la Santíssima Trinitat per la *dona-mare*, per la *dona-*

esposa, per la *dona, filla i germana*, per la *dona-treballadora*, per la *dona-consagrada*, per la *dona* pel simple fet de ser *dona*. Però de l'agraïment passa ben aviat a una altra actitud que Joan Pau II expressa sovint en els últims temps: la que ell anomena de *valentia de la memòria*, que fa reconèixer responsabilitats històriques. Són enormes els condicionaments que han fet difícil el camí de la dona en la llarga història de la humanitat. En aquest punt, diu la carta, «no han faltat, especialment en determinats contextos històrics, responsabilitats objectives també de no pocs fills de l'Església». «Ho sento sincerament», conclou el Papa. Aquesta és, no cal dir-ho, una posició difícil, vulnerable... Hi ha qui li agrada d'ironitzar, cada vegada que el Papa demana perdó. Però ell continua fent-ho sense respectes humans. Contrasten així, cada vegada més, l'estufament i la suficiència amb què alguns, també a l'interior de l'Església, judiquen Joan Pau II, i la seva impertorba-

ble —i audaç— humilitat.

La carta no eludeix un tema difícil en l'actual context de la cultura feminista: el conferiment del sagrament de l'orde només a varons. Una vegada més —diríem que aquesta amb especial capacitat persuasiva— el Papa fonamenta aquesta posició en criteris específics del *sistema sacramental* o dels signes amb els quals Déu ha volgut fer-se present enmig de la humanitat. S'oposa, així, a les interpretacions en clau de discriminació, subratlla el paper de la dona a l'Església i reitera que el sacerdoti ministerial és expressió de *servei*, no de *poder*.

Caldria que tots —mitjans de comunicació, parròquies, moviments cristians— ens esforcéssim a difondre aquesta carta. Tant de bo que arribi a totes les seves destinàries. Tant de bo, també, contribueixi a fer que la Conferència de Pequín, com diu la mateixa carta, *clarifiqui la plena veritat de la dona*.

Tribuna

Aprofitant-se del «morbo»

Ferran Blasi

Sacerdot de la Prelatura de l'Opus Dei

Darrerament, informacions i comentaris, nacionals i internacionals, de vegades com a notícia, i d'altres en forma de llibre —per exemple un gran diari qualificava una d'aquestes obres com «reportatge morbós amb pretensions de seriositat»—, han incidit en el tema de conductes sexuals anòmales, sovint en relació amb personatges socialment enlairats, de la religió o de la política.

A voltes es presenten amb allò que s'anomena *morbositat*, o abreujadament *morbo*. D'altres, aprofiten la jocositat que fàcilment provoquen aquests temes.

I ben cert, aquestes coses contribueixen a atraure l'atenció de la gent cap a la televisió, o a fer llegir més diaris. Tal és, sens dubte, la intenció dels qui, de manera més immediata, publiquen algunes de les referències a aquests assumptes. Però ja no és tan fàcil d'endevinar qui hi ha, més lluny, darrera la creació de la notícia.

Sorprenen, en efecte, la proliferació de les informacions, la relativa uniformitat amb què es confegeixen, i la semblança de les circumstàncies que les acompanyen. Una bona mostra d'aquest gènere literari té com a víctimes eclesiàstics de relleu. Es llança una acusació sobre fets hipotèticament succeïts anys enrera, i les formula algú que ha estat suposadament objecte d'aquells abusos.

La m... —que prové de l'acusador— ja està abocada, i el descrèdit, sobretot si és persona el treball de la qual ha de basar-se

en la seva autoritat moral, o en la confiança dels altres, ja s'ha produït.

Si és al nostre país, l'interessat recordarà allò que «la m... com més es remena més put», callarà, i procurarà esmunyir-se silenciosament: l'hauran anul·lat per a la vida activa.

En aquesta qüestió s'hi troben molts aspectes lamentables. Ja hem insinuat el fet que uns o altres donen una acusació com a provada. D'aquesta manera es menysté un principi jurídic confirmat per totes les constitucions ciutadanes: que «ningú no és culpable mentre no es demostri el contrari» —cosa que regularment no ve fins que no s'ha dictat una

sentència ferma— i mentrestant s'ha de considerar innocent la persona.

Un altre punt que dol és que per a certes mentalitats, un delictes, en el cas que hagi existit, no el fa desaparèixer el pas del temps —amb l'institut de la prescripció—, ni un pecat no l'esborra el perdó de Déu.

I encara un altre: que si algun cop —se n'han donat recentment exemples— el qui havia acusat en fals, se'n desdieu, el desmentiment, o bé no serà publicat, o se li dóna un inadequat tractament tipogràfic, dedicant-li un mínim espai.

Es fa difícil no pensar que les referències a aquestes qüestions no obeeixen a alguna consigna. Uns —imaginant-se coneixedors de com funciona el nou ordre mundial de la informació— diran que aquella ve d'un determinat centre de poder. D'altres —que tiren cap a respostes més transcendents— pensaran en «el Maligne» o en el «Mentider» o «Pare de la Mentida». I els que volen donar una interpretació optimista a aquesta explicació, diran que alguna cosa bona es deu estar preparant a favor de la Veritat i dels qui la serveixen, quan el seu Adversari està perdent així els estrepes.

Si és al nostre país, l'interessat recordarà allò que «la m... com més es remena més put», callarà, i procurarà esmunyir-se silenciosament: l'hauran anul·lat per a la vida activa.

Es fa difícil no pensar que les referències a aquestes qüestions no obeeixen a alguna consigna. Uns diran que aquella ve d'un determinat centre de poder. D'altres pensaran en «el Maligne» o en el «Mentider» o «Pare de la Mentida».

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albèrt, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Xavier Bardulet, VIC

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:
C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88,
Fax 490 20 35

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30,
08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels: 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,
Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

Els participants en un Congrés sobre les vocacions, rebuts pel Papa

Cada seminarista xinès rebrà 500 dòlars anuals per a la seva formació

El papa Joan Pau II ha fet una crida a tots els catòlics perquè fomentin les vocacions sacerdotals. Després d'una audiència amb els 1.200 participants del Congrés anual del «Serra Club International», el Papa ha donat les gràcies a aquesta organització per la seva «ajuda moral i material», així com per les seves oracions a favor de les vocacions sacerdotals. L'audiència, a la residència papal, ha estat el punt final del Congrés d'aquesta associació americana, l'objecte de la qual és la promoció de les vocacions.

El Papa també ha fet una crida per crear a les Esglésies orientals, d'acord amb els bisbes, una atmosfera favorable a les vocacions religioses. Així es reforçarà la «cultura de la vida», esmentada a l'encíclica *Evangelium vitae*. Aquesta cultura conduirà la humanitat més a prop de Déu. Joan Pau II va declarar que la «cultura de la vida» augmentarà les vocacions a través del manteniment aportat per les famílies cristianes.

El Congrés, que va tenir lloc a Genes (Itàlia) ha decidit, entre altres coses, que cada xinès que decideixi fer-se sacerdot catòlic, rebrà una ajuda de 500 dòlars. (APIC)

Sense criticar directament l'embargament econòmic per part dels Estats Units

El Vaticà, solidari amb el poble iraquià

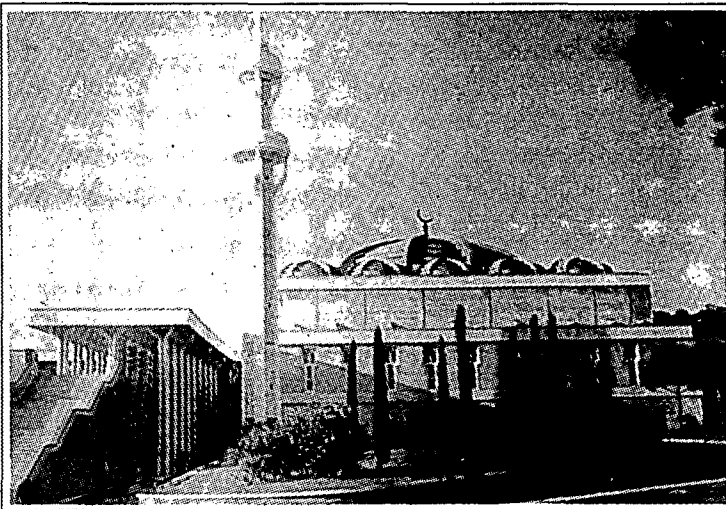
El Vaticà ha apel·lat, davant diferents comunitats del Pròxim Orient, perquè siguin solidàries amb el poble iraquià que pateix les conseqüències de la guerra. Aquest és el missatge que el cardenal Achille Silvestrini, prefecte de la congregació romana per a les Esglésies orientals, va dirigir recentment als 100 participants de la confe-

rència de les comunitats cristianes sobre *L'Església al servei de la pau i de la humanitat*, que va tenir lloc a Bagdad.

El cardenal Silvestrini no va atacar directament l'embargament econòmic per part dels Estats Units. En el seu missatge, revela la necessitat de construir a l'Iraq una «civilització de l'amor» que exclogui tota discri-

minació racial, religiosa, ideològica i política. El prelat va subratllar també que el reconeixement i la protecció de la dignitat humana és una condició de la pau.

Entre els participants a la conferència es va poder veure el cardenal Edward Cassidy, president del Consell Pontifici per a la Unitat dels Cristians. (APIC)

Mesquita i tolerància

El Papa va estar representat en la inauguració de la mesquita de Roma —la més gran d'Europa— per un nunci i dos bisbes. Sense referència explícita als països islàmics, va demanar en l'audiència general que es respecti als cristians el dret a expressar la seva fe «en cada indret de la terra». Mentrestant, el Pontifici Consell per al Diàleg Interreligiós ha establert contactes amb diverses organitzacions islàmiques per constituir un comitè de col·laboració catòlico-musulmana. (V.N.)

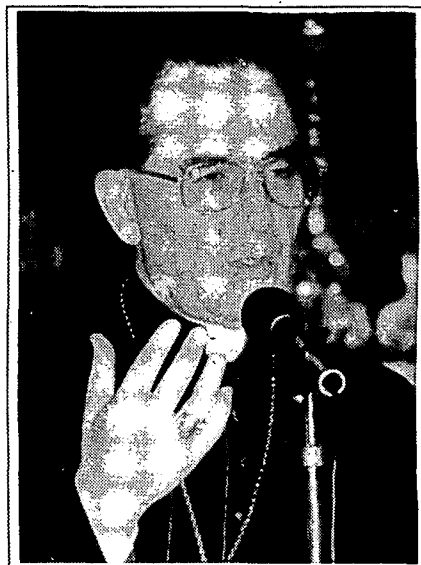
Vaticà

Nomenaments en la cúria de la Santa Seu

El Papa ha nomenat membres de la Prefectura d'Afers Econòmics de la Santa Seu els cardenals Michael Kitbunchu (Bangkok), Simon Pimenta (Bombai) i Edward Clancy (Sidney).

Joan Pau II, a més a més, ha nomenat membres de la Comissió Pontificia per a Llatinoamèrica el cardenal Antonio Quarracino, arquebisbe de Buenos Aires i president de la Conferència Episcopal d'Argentina, i Mons. Sáenz Lacalle, nou arquebisbe de San Salvador.

Mons. Mario Tagliaferri, nomenat nunci apostòlic a París

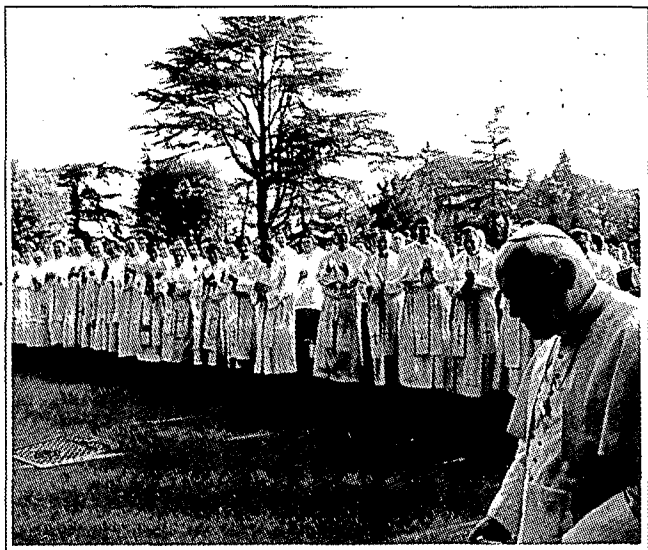

Mons. Mario Tagliaferri, fins ara nunci apostòlic a Espanya, ha estat nomenat nunci apostòlic a París, segons va fer públic la Santa Seu el dia 13 de juliol. Mons. Tagliaferri ha desenvolupat les seves funcions diplomàtiques a Madrid durant 10 anys.

Mons. Mario Tagliaferri va néixer a Alatri (Itàlia) l'1 de juny de 1927. Ordenat sacerdot el 5 d'agost de 1950, fou consagrat bisbe el 7 de maig de 1970. Va realitzar els seus estudis eclesiàstics al Seminari diocesà del seu poble nadiu i, posteriorment, va estudiar Filosofia i Teologia al Pontifici Col·legi Leonian, a Anagni. És doctor en Dret Canònic per la Universitat Gregoriana de Roma.

Va ingressar en el servei diplomàtic de la Santa Seu el 1954 i va prestar els seus serveis a la República Dominicana, els Estats Units d'Amèrica, Canadà i Brasil. Va ser pronunci apostòlic a la República Centrafricana (1970-73); delegat apostòlic al Txad i al Congo-Brazzaville (1973-75); pro-nunci apostòlic a Cuba (1975-78); nunci apostòlic a Perú (1978-85) i nunci apostòlic a Espanya des del setembre de 1985. (SIC)

El Col·legi Espanyol, amb el Papa

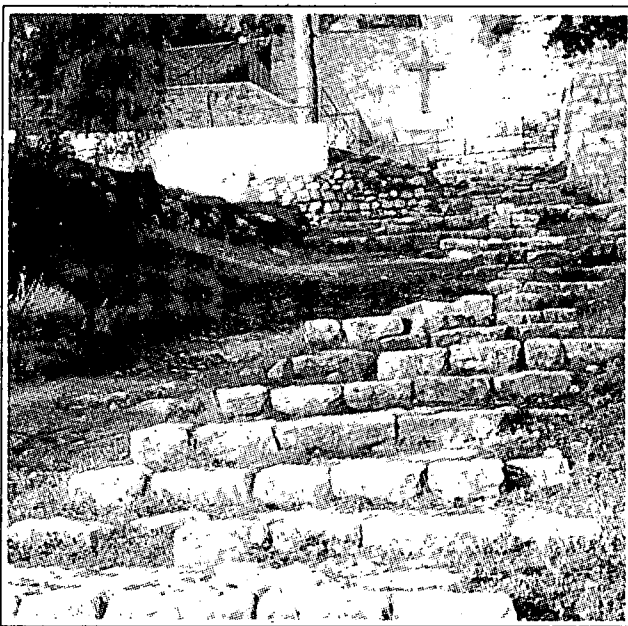
El passat dia 18 els alumnes del Col·legi Espanyol de Roma van tenir l'oportunitat de celebrar una missa amb el Papa. L'acte va tenir lloc en el marc incomparable dels jardins vaticans, lloc on s'ha aixecat una rèplica de la gruta de Lourdes. Al final de la celebració, el rector del col·legi, Lope Rubio, va presentar a Joan Pau II cadascun dels sacerdots. (V.N.)

Per aquest estiu...

Pelegrinatge a Terra Santa

Del 4 al 13 d'agost

Feu-vos pelegrins de la paraula seguint de prop les petjades de Jesús

JUDEA / GALILEA

Jerusalem (sant sepulcre, via Dolorosa, Litóstratos, cenacle, muralles de la ciutat, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, Betesda, mont Sió, etc.), els seus barris i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.), així com Betlem, Jericó i la muntanya de la Quarentena, monestir i coves de Qumran, la mar Morta i el riu Jordà, el llac de Tiberíades, el mont Tabor, Cafarnaüm, Canà de Galilea, Natzalet, el mont Carmel, Cèsarea Marítima, etc.

...i també:

OBERTA LA INSCRIPCIÓ - DEMANEU INFORMACIÓ

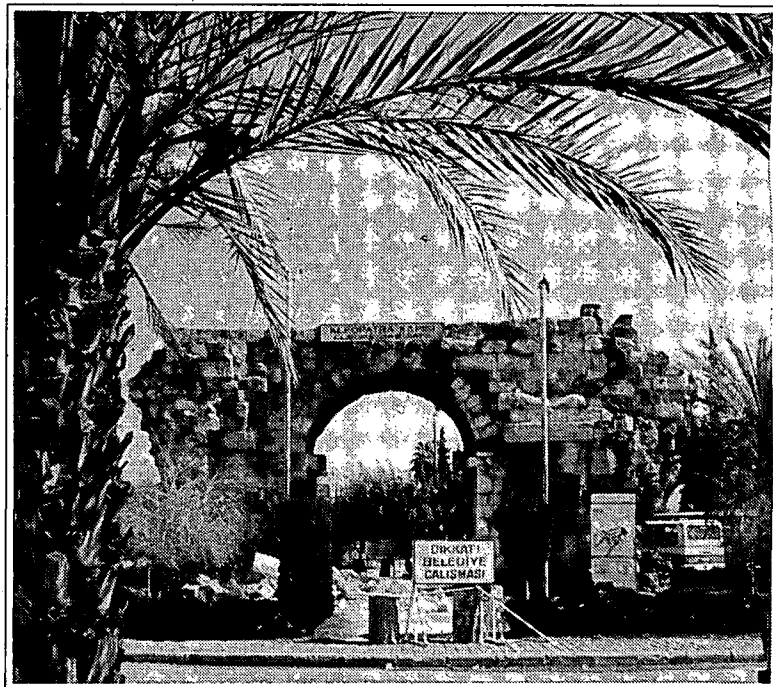
Ruta de Sant Pau

(Turquia / Grècia)

Del 20 de setembre al 8 d'octubre

Seguint els indrets de l'expansió apostòlica i les esglésies de l'Apocalipsi

Assistència tècnica **ULTRAMAR EXPRESS**

AVÍS IMPORTANT

Durant el mes de juliol les nostres oficines romanen obertes només de 8 a 2 del matí

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
us desitja que passeu un bon estiu

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3er. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **(93) 301 37 18**

Comunicat de la CLXII Comissió Permanent de la Conferència Episcopal espanyola

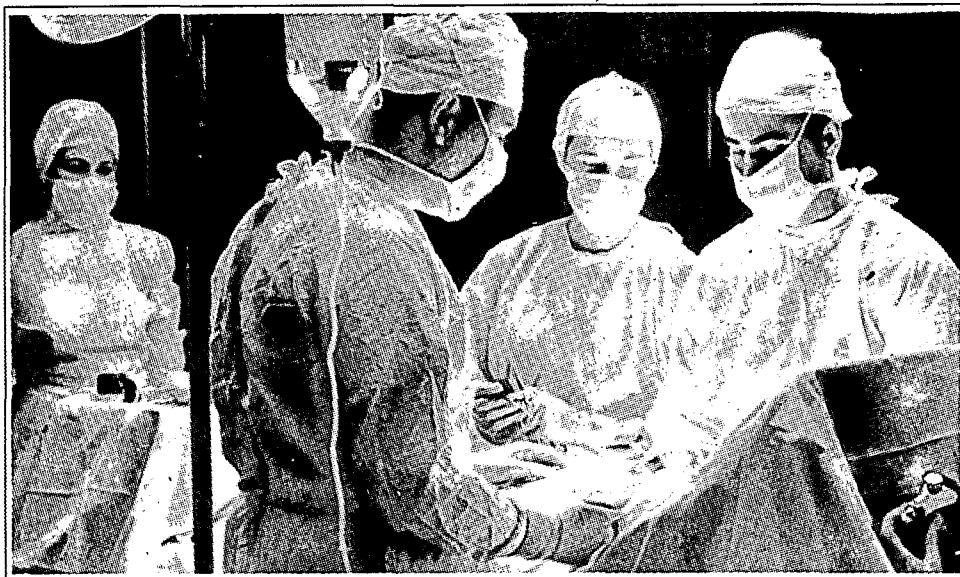
«Apel·lem la consciència moral dels homes i les dones de bona voluntat»

MADRID.— Entre els dies 20 i 22 de juny es va celebrar a Madrid la CLXII reunió de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal espanyola. Al voltant d'aquestes dates han tingut lloc alguns fets que ens afecten i davant els quals volem manifestar la nostra posició.

El passat dia 19 va ser assassinat, en un atemptat terrorista a Madrid, el policia municipal D. Jesús Rebollo. Expressem el nostre condol als seus familiars i demanem al Senyor per ells i pel difunt. Al mateix temps, manifestem el nostre més enèrgic rebuig per aquest acte terrorista que ha provocat la mort d'una persona. Això constitueix una greu extorsió d'un dret sagrat i inviolable, i representa una agressió contra la convivència en pau i llibertat.

La llarga durada de la vaga de metges i la manca d'enteniment de les parts implicades ha causat un greu deteriorament d'aquest important servei, amb els conseqüents perjudicis per als principals destinataris, que són els malalts. Independentment del dret que pugui assistir les parts en conflicte, aspectes en els quals no entrem, demanem a tothom que realitzi el màxim esforç i siguin generosos perquè es garanteixi el dret dels malalts a ser atesos.

El Govern ha anunciat el seu propòsit d'ampliar la legalització de l'avortament.

Una vegada més insistim en la intrínseca perversitat de l'avortament voluntari com eliminació violenta d'un ésser humà diferent de la mare, individualitzat, innocent i indefens. Apel·lem la consciència moral dels homes i les dones de bona voluntat perquè rebutgin aquesta legislació permissiva que deforma la consciència de la nostra societat, i impulsin el recurs a uns altres procediments justos, educatius i humanitaris per resoldre els problemes en el cas d'alguns embarassos no desitjats.

Un altre problema que inquieta la nostra societat és el descobriment d'escoltes il·legals de converses i la subsegüent conserva-

ció amb el risc evident de l'abusiva utilització del material arxivat. La intromissió il·legítima de responsables de institucions de l'Estat en la vida dels ciutadans representa una agressió immoral a la intimitat de la persona i als seus drets inalienables, mina la seguretat i la confiança requerides per a la convivència en pau i soscava el respecte degut a les institucions i als seus representants. Considerem necessari que s'aclareixin les responsabilitats que hi ha, tant de naturalesa penal com política, com les conseqüents mesures correctores que siguin justes i necessàries.

Madrid, 22 de juny de 1995

Comentaris de Mons. Sánchez, portaveu de la Conferència Episcopal

«Dir que nosaltres volem empresonar les dones que avorten és una demagògia impresentable»

MADRID.— El portaveu de la Conferència Episcopal, Mons. Sánchez, va comentar el comunicat oficial, renovant els pronunciaments anteriors de l'Episcopat sobre l'avortament.

Mons. Sánchez, entre altres coses, digué que «l'Estat no pot deixar sense protecció el dret a la vida de l'ésser humà des del mateix moment de la seva concepció. Aquest dret és anterior al propi Estat i està per sobre dels supòsits drets de la mare o d'una altra persona, que mai no podran ser legitimades per eliminar un ésser innocent».

En la conferència de premsa dedicada a presentar la nota oficial, Sánchez va dir que no han pres contacte amb cap partit polític per evitar l'aprovació de la llei i que de moment no ho faran, tot i que continuaran treballant «per formar la consciència de la societat, amb el fi que s'eduqui en el refús de l'extorsió dels innocents i indefensos». No va voler afegir res més a tot allò que diu el text de la nota sobre les responsabilitats dels parlamentaris o dels votants dels partits avortistes.

El bisbe va afegir que l'Església no desitja sols la derogació del quart supòsit, ara aprovat, sinó també dels altres casos que han estat aprovats amb anterioritat.

«No desitjo que les dones que avortin vagin a la presó —va dir el bisbe—. No és el mateix penalitzar que aplicar la pena en tot el seu rigor. Cal tenir en compte que el fetus indefens a qui es mata, està en una situació molt més greu que la de la dona. Crec que es necessari crear una política justa i solidària que doni solucions a les dones que no volen el fill. Ara bé, no es pot arreglar el problema del robatori abolint les lleis penals contra ell. Despenalitzar l'atemptat contra un bé és posar-lo a la intempèrie i crear una consciència social que aquests bens són irrelevants. En l'aplicació de la llei és on caldrà aplicar la màxima comprensió cap a l'infractor. Però dir que nosaltres volem que s'empresoni les dones que avorten és una demagògia impresentable.

Va admetre que l'Església, en la creació de la consciència moral antiavortista en la societat, està en inferioritat de condicions pel que fa al Govern. Va citar el cas de TVE, que va dedicar al *Telediario* de les tres de la tarda disset minuts a la qüestió, amb una tesi pro avortista.

Espanya

Tres mil professionals contra la llei de l'avortament

MADRID.— Més de 3.000 professionals han donat suport, fins ara, al *Manifest per la llibertat de consciència dels professionals contra l'avortament*. El seu principal objectiu és «la protecció efectiva de la llibertat d'opinió, expressió i actuació dels qui es veurien implicats directament o indirectament en pràctiques contra la vida».

Signen el Manifest acadèmics de la Reial Acadèmia de Medicina, intel·lectuals, científics, artistes, sociòlegs, psicòlegs, economistes i literats.

El Manifest assegura que el text aprovat pel Govern «ignora el legítim dret dels professionals implicats, directament o indirectament, en el procés que condueix a l'avortament».

Amb tot es vulnera greument, la normativa constitucional en el seu article 14: «Els espanyols són iguals davant la llei sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal i social».

Els autors del *Manifest per la llibertat d'objecció de consciència* han creat, a més a més, una associació anomenada Professionals per l'Ètica, d'àmbit nacional. (SIC)

Ordenació de 54 diaques de l'Opus Dei

TORRECIUDAD.— El dia 7 d'aquest mes, Mons. Javier Echevarría, prelat de l'Opus Dei, va ordenar diaques 54 membres de la prelatura de l'Opus Dei. Cinc mil persones omplien el santuari per assistir a la cerimònia.

Els nous diaques provenen de quinze països i cinc d'ells són catalans de naixement o han treballat durant un temps a Catalunya. Els nous ordenats abandonen les seves respectives professions per dedicar-se exclusivament a les noves feines pastorals. (O.I.O.)

Internacional

El cardenal de Torí demana als neocatecumenals

Una major integració en la pastoral diocesana

TORÍ.—El cardenal G. Saldarini, arquebisbe de Torí, ha donat a conèixer algunes disposicions relatives al Camí neocatecumenal de la seva diòcesi. Saldarini és estimat a tot Itàlia per la seva profunda espiritualitat. Fou ell qui va predicar, fa dos anys, els exercicis espirituals a Joan Pau II i als membres de la Cúria romana.

C.C.

El text del decret firmat el 15 de maig i publicat a *La Voce dei popoli*, és el següent:

«Atès que des de fa diversos anys el camí neocatecumenal és present a l'arxidiòcesi amb fruits positius de vida cristiana i tenint present la indicació d'algunes dificultats relatives a algun aspecte d'aquest Camí, verificats també per mi mateix en el curs de la visita pastoral i que tanmateix no enfosqueixen els seus valors de fons.

Considerat que avui han de ser tinguts molt en compte els següents principis fonamentals:

— les línies bàsiques de la pastoral diocesana han de ser seguides pels fidels, fins i tot per aquells que pertanyen a associacions, moviments i grups;

— tot sacerdot, encara que sigui membre d'una família religiosa, pertany a l'únic presbiteriat diocesà i en conseqüència s'ha de sentir compromès a promoure les indicacions pastorals donades pel bisbe a l'Església local;

— la multiplicitat de carismes és un do de l'Esperit per construir la unitat de l'Església sota la guia del bisbe;

— tot sacerdot ha de sentir-se enviat a tot el poble de Déu, sense apropiacions limitatives d'algun grup particular;

Amb el fi de superar positivament les dificultats fins ara emergides i en espera que l'autoritat superior promulgui eventuais disposicions sobre la modalitat de presència del Camí neocatecumenal a les esglésies locals;

Escollit el parer dels més estrets col·laboradors, amb el present decret dispo:

1. els diversos grups del Camí neocatecumenal presents a la mateixa parròquia, en la vigília dels diumenges i les festes de precepte, han de reunir-se en una única assemblea litúrgica per a la celebració eucarística festiva del dia del Senyor.

2. la programació d'eventuals missions parroquials per part de grups del Camí neocatecumenal ha de notificar-se prèviament al vicari episcopal competent en el territori».

És conegut per «Monsenyor, fill del vent»

El gitano Paul Bueno, ordenat diaca

BRISSAC (Hérault-França).—El tercer diaca gitano de França, Paul Bueno, fou ordenat l'11 de juny a Brissac (Hérault). La cerimònia es desenvolupa a Notre-Dame-du-Suc, el santuari constru-

ït al faldar del massís de la Serrane, en un antic lloc de devoció a la Verge.

Hi participaren els altres vuit diaques de la diòcesi de Montpeller i tota la família de Paul Bueno: la seva esposa i els seus quatre fills, de 20, 15, 12 i 4 anys.

Nadia ha jugat un paper decisiu en la trajectòria de Paul Bueno, fill d'un republicà espanyol hostil a l'Església, romangué molt de temps indiferent a la qüestió religiosa.

Paul Bueno se sent investit d'una missió: «Assegurar la presència de l'Església en el medi gitano»

Per dir la veritat, evangèlics o catòlics, els responsables espirituals gitanos s'esforcen per fer front als problemes que pateix la seva comunitat: el racisme «civil o religiós», la sida, la toxicomania, l'atur. L'accés de

Paul al diaconat ha estat acollit amb entusiasme pels gitanos de la ciutat Gély que li diuen afectuosament «monsnyor»...

L'autèntic «monsnyor» de la diòcesi, Louis Boffet, bisbe de

Montpellier, subratlla per la seva part que la designació del nou diaca representa «un pas de l'Església vers el món gitano». I afegeix: «N'hi haurà d'altres».

(«LA CROIX»)

ESTATS UNITS

El cardenal Bernardin greument malalt

CHICAGO.—El cardenal americà Joseph Bernardin, arquebisbe de Chicago, va ser sotmès el mes de juny passat a una operació de pàncrees i continua hospitalitzat. En un comunicat mèdic, s'afirma que se li ha extirpat un tumor cancerós i que l'estat del cardenal és greu. Monsenyor Raymond Goedert, bisbe auxiliar de Chicago, s'ha fet càrrec del govern de la diòcesi. (APIC)

ANGOLA

Primers sacerdots nadius

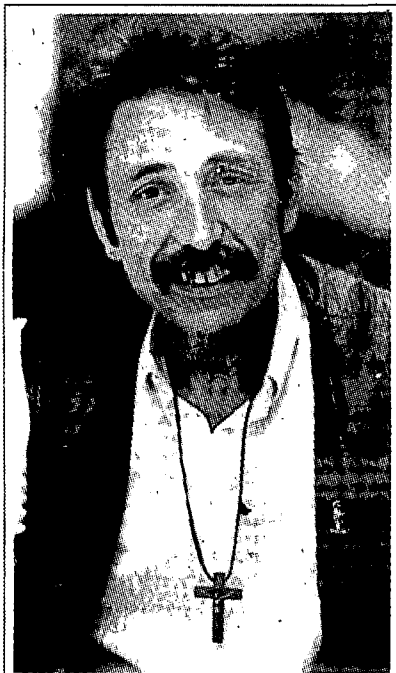
SAO TOMÉ.—Els tres primers sacerdots nadius de Sao Tomé i Príncipe han estat ordenats recentment en una solemne cerimònia a l'aire lliure davant el pòrtic de la catedral. Aquests tres nous sacerdots, joves de 27, 29 i 33 anys, cursaren els estudis de filosofia i teologia al seminari camerunès de Yaundé. A la mateixa cerimònia fou ordenat diaca un jove portuguès de 26 anys, que actualment està treballant com a laic missioner a Angola. La litúrgia fou presidida pel bisbe de Sao Tomé, monsenyor Abilio Ribas. La població d'aquest estat és de 120.000 habitants, i és catòlica en un 93 per cent. Per l'atenció pastoral comptava fins ara amb 8 sacerdots estrangers, 15 religiosos i 21 religioses. Les noves ordenacions representen la major garantia de futur per a aquesta Església l'evangelització de la qual es remunta a l'any 1471. (OFIM)

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la, setmanalment, a:

Editorial Claret S.A	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Euro-Paper Llibreria	Major de Gràcia, 129	08012	Barcelona
Jordi Serrano Poy	Pl. Lesseps (enfront n. 31)	08023	Barcelona
Kiosko Ferrer	República Argentina, 233	08023	Barcelona
La Formiga d'Or, S.L.	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
Llibreria Obradors	Ctra. de Berga, 59	08670	Navàs (BCN)
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
Salvadora Camps Borja	Diputació, 354	08013	Barcelona

Reserva el teu exemplar, ara!

Tortosa

Mons. Martínez Sistach als mestres en la II Escola d'Estiu del professorat de Religió

«Feu una tasca eclesial de primera magnitud»

J. Blanc i Bahima

TORTOSA.— La Delegació Diocesana d'Ensenyament va programar la II Escola d'Estiu del professorat de Religió, que es va celebrar al Seminari Diocesà durant els dies 3 al 8 de juliol. Van participar-hi 80 professors: 47 que imparteixen la Religió en les etapes Infantil i Primària i 33 en l'etapa Secundària, Batxillerat i Formació Professional.

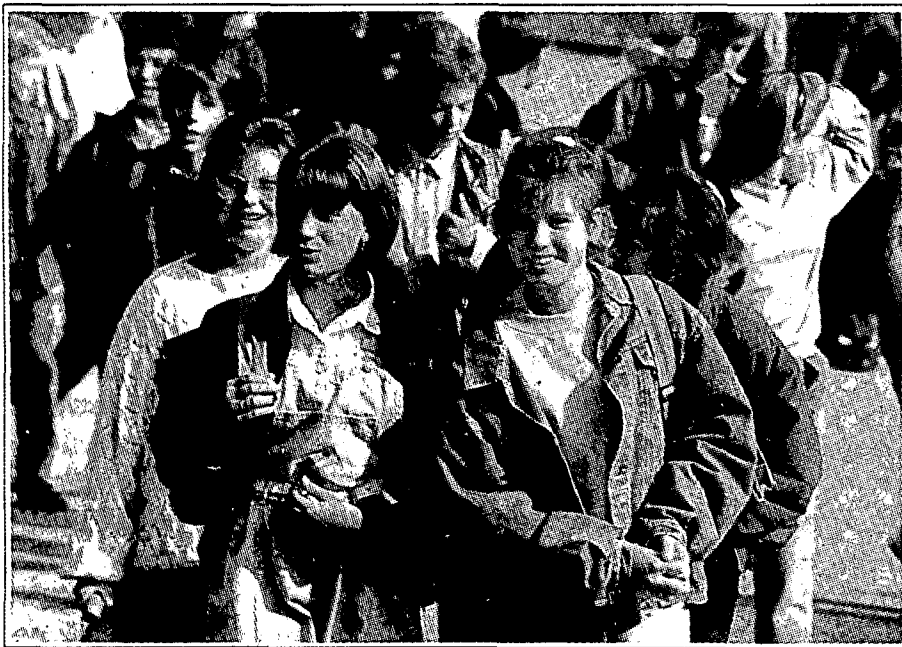
Al llarg dels dies de l'Escola d'estiu es va estudiar, reflexionar i posar en comú, tant teòricament com pràcticament, el nou concepte d'aprenentatge i el curriculum escolar, els continguts doctrinals i la programació, la psicologia i la legislació, la relació fe-cultura i el rol d'un professor de religió com enviat del Bisbe.

Els temes van ser desenvolupats pel Sr. Bisbe, Mons. Lluís Martínez i Sistach: El perfil del professor de Religió; Mn. Joan Antoni Martínez: temes doctrinals; la Gna. Rosario Escobé i Josep Ponce: temes pedagògics; Ma. Angels Piqué: psicologia; Francesc Ferré, Inspector d'Ensenyament: la legislació; Mn. Josep Ma. Tomàs, Delegat Diocesà d'Ensenyament: relacions Comissió Episcopal d'Ensenyament i Ministeri d'Educació i Ciència i coordinació pastoral del pro-

fessorat de religió; tot coordinat pel Secretari de la Delegació Diocesana, Joan M. Piñol.

El treball va ser prou profitós, i l'intercanvi d'experiències i programacions molt enriquidor. El professorat va quedar satisfet de la marxa de l'Escola i es va descobrir la necessitat de formar-se teològicament i posar en pràctica la capacitat pedagògica. Per aconseguir-ho, bastants professors es matricularan a l'Institut de Teologia i al llarg del curs es faran trobades, per zones i per nivells, per revisar programacions i intercanviar experiències.

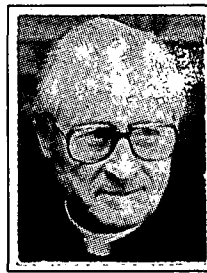
L'Escola d'Estiu per al professorat de Religió es va acabar amb el ressò de les paraules del Sr. Bisbe en descriure el perfil d'un professor de Religió. «El vostre treball és una tasca eclesial de primera magnitud (...) tothom té dret de conèixer la fe i la Diòcesi té l'obligació de formar el professorat perquè es pugui realitzar aquest dret d'una forma immillorable». Mons. Martínez Sistach va dir també —referint-se als professors de religió— que «sou enviats per l'Església per fer el servei eclesial de ser professor de religió, no teniu una simple concessió (...) cada dia hi ha més alumnat que ve de la increença, cal estimar-lo, dialogar i donar-li un bon testimoniatge de vida cristiana».

Cal donar a l'alumnat un bon testimoniatge de vida cristiana

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

La història peculiar d'una creu

De tota una colla d'objectes, el que més li agradava era una creueta amb algunes pedres. Hi havia moltes joies a l'aparador, però aquella era l'única que es mirava detingudament un treballador de mitjana edat, cada vegada que hi passava pel davant, en tornant de la feina. El dubte era si, del seu sou, podria estalviar prou per a poder-la comprar. ¿Un caprici? No. Un gest d'amor. S'acostaven les noces d'argent del seu matrimoni i li feia molíssima il·lusió poder-la regalar a la seva esposa, com una concreció de l'amor i en agraïment per aquells vint-i-cinc anys plens de felicitat i pels fills que ella li havia donat.

El treballador va fer realitat aquell somni. I ella va estar agraïda per la mostra de delicadesa que li havia ofert amb sacrifici, més que no pas per la bellesa de la joia. Des d'aquell dia, la va dur sempre penjada al coll.

El que cap d'ells dos no es podia imaginar és on acabaria la seva creu. A la darrereria d'aquest curs, un futur sacerdot em va venir a veure per parlar, com fem sempre, en la proximitat de la seva ordenació. Ell em va voler ensenyar el calze. Somrient i emocionat, el va girar al revés, i em va ensenyar sota la base, perquè ho veiés, la creueta que hi havia fet encastar. Llavors em va explicar la meravellosa història, per a ell entranyable, d'aquella petita creu.

L'amor cristià de dos joves, fet matrimoni, ha donat amb el temps fruits d'amor a Déu, i s'ha concretat en un dels fills en una vocació sacerdotal. Només ell veurà, a l'altar, en alçar per damunt del cap el calze que conté la sang de Crist, aquella creueta que va fer realitat la suor del seu pare enamorat i va lluir penjada al coll la seva mare, fins a formar part d'un calze on és vessada, per les paraules sacerdotals del fill d'aquell matrimoni, l'amor del Crist, convertit en la seva sang.

Ja estan en Déu. No van poder ser físicament a la primera missa del seu fill. Però ¿hi ha una manera més espiritual i certa d'estar presents, i units entre ells, amb el seu fill i amb Déu, que aquella creueta posada sota el calze? I aquella petita obra d'art, ¿és que podia donar més glòria a Déu en un altre lloc?

Aquest nou sacerdot ha deixat un càrrec altament qualificat en assegurances. Dels ordenats d'enguany, hi ha un periodista que ha treballat a la televisió. Un altre és professor d'EGB. Hi ha un expert pastisser. Un és arquitecte. Hi ha també un ATS i un especialitzat en geriatria. Un altre ha treballat en assegurances i en empreses de ramaderia. Aviat se n'ordenaran tres més, un dels qual un psicòleg i aviat filòsof, un altre és mestre, i un tercer, professor de programes d'ordinador a una gran empresa multinacional.

I és que el Senyor Jesús, com als primers dotze, continua cridant homes de professió i de procedència ben diverses. Un qualsevol, sigui quina sigui la situació en què es troba, pot —si vol— ser un «convocat» per Déu —no sols a l'existència i a la fe, sinó al sacerdoci—, obert a tota mena de treball sacerdotal en favor de tots els fills de Déu de la diòcesi.

VINS DE LES D.O. "TARRAGONA" I "TERRA ALTA"

Informació i comandes: Jacint Verdager, 41 - 43770 MÓRA LA NOVA - tel.: (977) 40 03 50 GANDESA: (977) 42 00 14 - L'HOSPITALET: (93) 332 57 00

ROVIRA

BLANC DE BELART - ALTA MAR - RAQUEL ROSÉ - VIÑA MATER - MISTELA - RANCI - VINUM MISAE

Girona

Justícia i Pau o tocar de peus a terra

Jaume Reixach

En aquesta mateixa pàgina vaig fer-me ressó de la Jornada de Justícia i Pau celebrada a Girona. Va ser el 27 de maig. Una cinquantena de persones, procedents de tot Catalunya, es varen reunir a Banyoles per intercanviar les seves experiències i reflexionar sobre el paper de Justícia i Pau en la nostra societat. Hi assistiren representants dels secretariats de Barcelona, Terrassa, Tarragona, Cervera-Solsona, Vic, Igualada, Malgrat i Girona. El moviment Justícia i Pau és present a cinc diòcesis catalanes i totes elles varen participar a la trobada. Una trobada que va tenir el valor afegit de comptar amb una conferència-col·loqui sobre el Concili Català a càrrec de Joan Estruch. Aquest conegut sociòleg va posar de relleu que el Concili no havia tancat la porta a cap dels temes presentats. I també que el Concili ha estat una manifestació de la pluralitat existent a la nostra Església. Pluralitat que, en endavant, no es pot obviar en el

Justícia i Pau opta per una Església cada dia més dels pobres, dels marginats i els exclosos

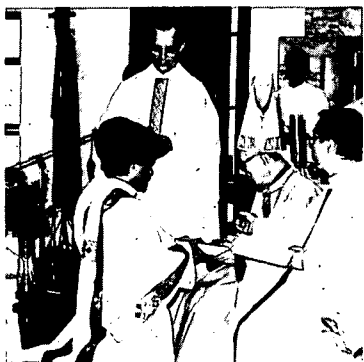
treball apostòlic que es vulgui dur a terme.

M'arriben ara les conclusions més destacades de la reflexió que la tarda d'aquell mateix dia dugueren a terme un nombre més reduït de persones, totes elles militants

(o socis) de Justícia i Pau. Un total de 24 persones que varen debatre el qüestionari de la jornada. Les preguntes bàsiques del qual eren tres: 1) El carisme fundacional de Justícia i Pau és fer de pont entre l'Es-

glésia i el Món: Com podem ser avui dia mediadors entre aquestes dues realitats? 2) Una de les raons de ser de Justícia i Pau és la denúncia profètica de les injustícies estructurals: Quines són avui dia les més flagrants, les més urgents i les més oblidades? 3) El tercer punt fa referència als deures que Justícia i Pau ha de generar en els qui en formen part.

Sobre els dos primers punts, és fàcil constatar la ferma voluntat de Justícia i Pau de tocar de peus a terra. Justícia i Pau constata que el discurs oficial de l'Església s'allunya de les preocupacions del món real i de la vida quotidiana. Això suposa una dificultat afegida al ja de per sí difícil diàleg Església-societat laica. Justícia i Pau, d'acord amb l'evangelí, opta per una Església que ho sigui cada dia més dels pobres, dels marginats i dels exclosos. Per això considera que és essencial continuar la feina encaminada a la defensa clara i contundent dels Drets Humans, d'acord amb la Declaració Universal que se n'hà fet, però que no es compleix. Justícia i Pau lamenta que no té un clar suport per part de l'Església institucional catalana, i que sovint se senten mediatitzats. Parlen també de l'atur i, en general, de la poca llibertat en una democràcia més formal que real. Tot un testimoni d'unes persones que toquen de peus a terra.

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ

AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIS I DIGUEM BEN ALT QUE...

...la llavor ha arrelat i el Clergat Nadiu és el fruit d'unes Terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de Bisbes i Sacerdots Nadius.

...el Clergat Nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...89.000 seminaristes joves es preparen per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFICIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany aquests Cinc Seminaris majors depenen especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

Seminari Sant Josep	Ikot Ekpen (Nigèria)	580 alumnes
Seminari Interdiocesà	Taegu (Corea del Sud)	268 alumnes
Seminari Sant Pau	Tabora (Tanzània)	215 alumnes
Seminari Sant Antoni	Sao Luis do Maranhao (Brasil)	73 alumnes
Seminari Sant Francesc de Sales	Huaraz (Perú)	64 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor de les Esglésies joves de Missions

- ☐ UNA BECA de 300.000 ptes. facilita 6 anys d'estudi
- ☐ MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita 3 anys d'estudi
- ☐ UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIU
Adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

25002 LLEIDA Plaça de Sant Josep Tel. (973) 26 76 39	25280 SOLSONA Bisbat Tel. (973) 48 06 19
08002 BARCELONA C/ Bisbe, 5 Tel. (93) 317 91 94	17004 GIRONA C/ Albareda, 15 Tel. (972) 20 32 97
43003 TARRAGONA Pla de Palau, 2 Tel. (977) 23 34 12	25700 SEU D'URGELL Bisbat Tel. (973) 35 00 54
	08500 VIC C/ Santa Maria, 1 Tel. (93) 883 26 55
	43500 TORTOSA Cruera, 5 Tel. (977) 44 07 00

Tarragona

Cobrirà l'àrea de la Conca de Barberà i l'Alt Camp

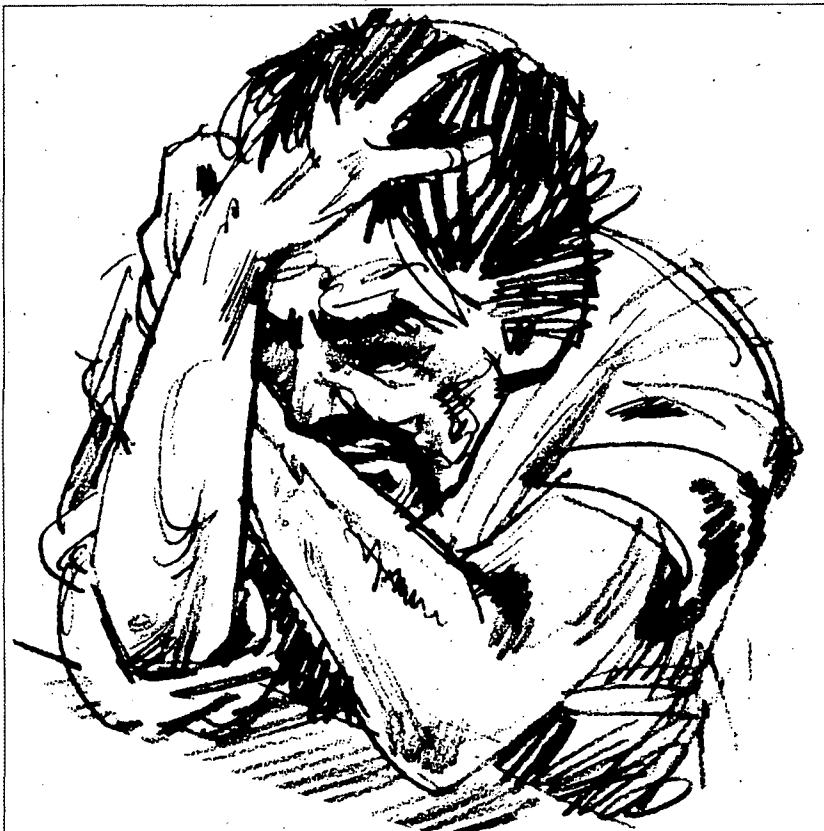
Càritas crea un nou centre de suport al toxicòman

Joan Boronat

VALLS.— Donar el màxim suport al toxicòman, i també als seus familiars, és el principal objectiu del centre d'escolta que Càritas de Valls ha posat en marxa recentment. Aquesta tasca humanitària es pretén dur-la a terme a través de la connexió directa amb el Centre Català de Solidaritat, que és una entitat vinculada a Càritas de Catalunya, i que pretén la rehabilitació i la reinserció dels drogaddictes.

El centre d'escolta de Valls ha sorgit arran de les demandes que hi ha a la parròquia de Sant Joan, a la capital de l'Alt Camp, tot sol·licitant ajut. L'actuació consisteix a escoltar i saber quina és la situació actual de cada malalt i, aleshores, facilitar la seva entrada al centre de desintoxicació. Si el toxicòman vol iniciar la desintoxicació, aquest s'incorporarà al procés que es duu a terme al centre d'acollida que hi ha a Tarragona. El següent pas és la comunitat terapèutica que està ubicada al municipi de Cornudella de Montsant, i el darrer pas, el de la reinserció, es desenvolupa a Reus.

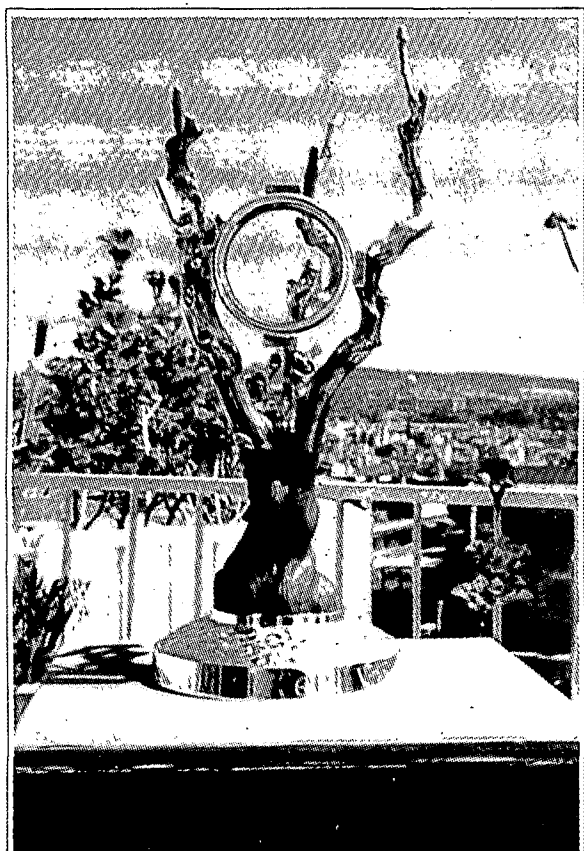
Els responsables del centre d'escolta, que donarà cobertura als malalts i familiars de la Conca de

Cal ensenyar al malalt com començar una nova vida.

Barberà i l'Alt Camp, són els joves Delfi Vives i Noèlia Filella, els quals han comentat sentir-se especialment motivats «si es tracta d'ensenyar al malalt que hi ha vies per sortir i poder començar una nova vida».

Estrena d'una custòdia, després de 59 anys sense tenir-ne

La custòdia representa un cep

J. B.

La parròquia de Sant Bartomeu d'Albinyana, a la comarca del Baix Penedès, va beneir la nova custòdia, després de 59 anys sense aquest objecte de culte, quan va desaparèixer la que anteriorment hi havia al temple.

Recentment, es va estrenar la custòdia en el decurs de l'ofici del diumenge. I els més menuts de la parròquia van realitzar un dibuix sobre la seva visió particular de la nova custòdia.

La custòdia d'Albinyana és una peça d'argent i de fusta d'olivera, en forma de cep i de 43 cm. d'alçada. Segons explica el rector, mossèn Jordi Figueres «la custòdia té forma de cep, per vincular-la més amb la terra i trenca una mica amb les formes clàssiques que les caracteritza».

La peça ha estat encarregada al joier barceloní, Josep Sicart i Tauler, que ha treballat 8 mesos en l'obra en col·laboració amb el seu fill Josep, que ha fet el cisellat i el gravat. Joaquim Costa, de Bellaterra, ha treballat la part de fusta i el torner ha estat Xavier Ruiz. La base té un diàmetre de 17 cm. cisellada amb una inscripció que pertany a l'evangeli segons sant Joan: «Jo sóc el cep; vosaltres els sarments». El cos central és de fusta i les branques fetes d'argent, amb una amplada a la part superior de 22 cm. El pes total és de 3 quilos i el cost total de 300.000 pessetes. El diumenge de l'estrena es va fer una recaptació popular per poder finançar l'import de la custòdia.

Fets i criteris

RAMON
TORRELLA
CASCANTEArquebisbe de
Tarragona i Prímat

Els 50 anys de les Nacions Unides

Recordem que el dia 26 de juny de 1945 es va constituir a Nova York l'Organització de les Nacions Unides (ONU), a la qual es van afegir de seguida instituts intergovernamentals amb diverses finalitats internacionals en el camp econòmic, social, cultural, educatiu i sanitari.

El president Roosevelt fou el pare fundador, i va imaginar l'Organització de les Nacions Unides com la «polícia del món» que impediria noves guerres i, en el cas que fos necessari, que intervingués contra possibles nous agressors.

Amb pocs anys, a l'edifici de l'ONU, i amb l'adhesió de nous estats provinents de la dissolució de l'ex-URSS i de la Federació Iugoslava, s'han hissat més de 170 banderes.

En el moment de la seva creació es pensava en un exèrcit mundial, dotat d'una xarxa de bases militars en tot el món, posat sota la tutela dels cinc grans: USA, URSS, Xina, Gran Bretanya i França (les cinc potències que encara avui són membres permanents del Consell de Seguretat de l'ONU, amb dret a veto).

Amb 50 anys l'ONU ha conegut dos hiverns de gelades: l'anomenada guerra freda USA-URSS del 1947 a la mort d'Stalin, i els anys 70 amb Breznev.

Els dos moments de primavera foren els anys 60, amb la descolonització i amb l'arribada dels països neutrals del Tercer Món, i la inesperada vinguda de la perestroika de Gorbtxov, l'any 1985.

Els Estats Units i Rússia han passat a col·laborar en assumptes d'interès comú. L'actual secretari general, Butros Ghali, un egipci de més de setanta anys, sembla que tingui ganes d'emprendre una reforma funcional.

Hom té la impressió que, havent desaparegut l'adversari comunista, la potència militar USA pot ser substituïda gradualment per una força multinacional i per la Unió Europea.

Hi ha, però, problemes que són molt urgents: sorgeixen nous nacionalismes entre els pobles del cor d'Europa i de l'ex-URSS, alliberats del comunisme, però colpits per greus turbulències.

La «neteja ètnica» encara martiritza els pobles de l'ex-Iugoslàvia. Sembla que ni els cascos blaus ni la intervenció d'algunes potències europees no siguin capaços de frenar l'agressivitat de Sèrbia.

És difícil evitar de pensar que el ressorgiment de l'orgull de la Gran Sèrbia pugui ser frenat per la dèbil intervenció de les Nacions Unides, que, dissortadament, no mostren una voluntat decidida de defensar els més febles.

L'ONU va néixer d'una experiència de guerra; només l'acord de les grans potències podia assegurar la pau en el món. Aquesta condició revela també el seu punt feble, i també el de la Unió Europea: una divergència entre les grans potències paralitza tot el mecanisme.

Tortosa

Aquest és el brau aparegut en el retaule de St. Lluç

Es descobreix un brau en el retaule de Sant Lluç

J. Blanc i Bahima

ULLDECONA.—De la guerra civil espanyola del 1936 es varen salvar les setze pintures de l'escola valenciana de Sariñena, que formaven part del monumental retaule que encapçalava la nau del temple parroquial d'Uldecona.

El Servei de Restauració de Béns Mobles, que depèn de la Generalitat de Catalunya, amb una tasca silenciosa i eficient recupera el patrimoni artístic de les nostres terres. Ha restaurat quatre d'aquestes pintures que com la resta es trobaven en un estat deplorable.

Una de les pintures, en ser restaurada, s'ha convertit en un esde-

veniment joiós del poble. La pàtina del temps i la brutícia acumulada pels fums havien impregnat de tal manera les teles, enfosquint les obres d'art, que en recuperar el color original, a un dels quadres, vora l'escriptor sagrat, va aparèixer un brau, símbol emblemàtic de Sant Lluç Evangelista, Titular de la Parròquia d'Uldecona.

Urgell

El Museu Diocesà d'Urgell inscrit entre els «Museus de Catalunya»

Antoni Mirabet

URGELL.—El Museu Diocesà d'Urgell ha estat inscrit amb el número 39 al Registre de Museus de Catalunya. La documentació acreditativa la va rebre el director, Antoni Cagigós, en un acte celebrat el dia 17 de maig a la capella de Santa Àgata de Barcelona.

El Museu Diocesà figura entre els primers divuit museus de Catalunya que han obtingut la inscripció al Registre de la Generalitat de Catalunya. A Catalunya aproximadament hi ha 300 museus i només la meitat aconseguiran ser registrats. L'enregistrament oficial significa un reconeixement públic de la qualitat del museu i disposar d'un espai informatiu al llibre dels Museus de Catalunya. La inscripció també facilita l'obtenció de subvencions oficials per a millores.

L'any 1955 un grup de ciutadans de La Seu d'Urgell van muntar una exposició de peces d'art, el 1975 la mostra s'ampliava a l'església de Sant Miquel i el 1988 eren inaugurades les noves dependències del Museu habilitades a l'antic Deganat. El bisbat d'Urgell ha volgut guardar la titularitat del Museu Diocesà, que és governat per la Comissió Diocesana del Patrimoni Cultural. Aproximadament 14.000 persones visiten anualment el Museu.

El Museu Diocesà d'Urgell custòdia un fons que abasta les diferents arts: pintura mural i sobre taula, iconografia, orfebreria, còdexs i documents. Entre les peces més valorades hi ha el Beatus, el retaule d'Abella de la Conca i una col·lecció de marededeus romàniques.

FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Estat de comptes del trasllat i del condicionament dels nous locals

Benvolgut lector,

Seguim rebent ajuts. Set donacions més per un total de 272.000 ptes. ens han reduït el dèficit, que ara el tenim en 3.930.129 ptes.

Inversions i despeses	9.054.657 ptes.
122 donatius	5.124.528 ptes.

Dèficit actual..... 3.930.129 ptes.

Gràcies una vegada més pels 122 donatius!

Seguiu enviant-los a qualsevol de les entitats bancàries que anotem a continuació, fent constar: «Donatiu trasllat Catalunya Cristiana»

Moltes gràcies

«La Caixa»	2100 3013 20 2200391741
Banc de Sabadell	0081 0025 27 0001490358
BANESTO	0030 2018 41 0085025172

IMPORTANT (per a la declaració de la Renda i Impost sobre societats)

Les persones físiques tindran dret a deduir-se:

«El 20% (20 per 100) de les quantitats donades per a la realització de les activitats de la Fundació en compliment dels fins previstos en l'article 42.1.a» (Art. 59.3 L.30/1994).

Les persones jurídiques:

Tindrà consideració de partida deduïble de la base de l'impost sobre societats, el 100% (100 per 100) de l'import dels donatius que es realitzin en favor de les fundacions a què es refereix la L.30/1994, amb el límit de:

«...no podrà excedir del 10% (10 per 100) de la base imposable prèvia a aquesta deducció, del donant, corresponent a l'exercici econòmic en què es realitza la donació...».

«Alternativament l'entitat donant podrà acollir-se als límits del 1% (1 per 1.000) del seu volum de vendes respectivament, sense que, en cap cas, l'aplicació d'aquests percentatges pugui determinar una base imposable negativa» (Art. 63.2 i 3 L.30/1994).

El retaule barroc del Roser de Ponts ha estat restaurat

A.M.

PONTS.—Han acabat els treballs de restauració del retaule de la Mare de Déu del Roser, de Ponts. Es tracta d'un retaule barroc que representa els quinze misteris del rosari. Els anys i els disturbis polítics havien afectat considerablement l'aspecte de l'obra que ara llueix tot el seu esplendor.

Un equip de tècnics del Servei de Restauració de Béns i Mobles de la Generalitat de Catalunya han realitzat la restauració. La primera fase va consistir en la neteja i fixació de la pintura. Després de desinfectar les parts afectades pels fongs i xilòfags es va fixar i netejar la policromia i van fer desaparèixer les capes de pintura que amagaven la policromia original. El retaule ha estat protegit amb una capa de vernís brillant, s'ha anivellat les parts que havien perdut la capa de preparació i s'ha realitzat la reintegració pictòrica.

Es tracta d'un retaule amb talla en relleu i policromia, barroc, esculpit al s. XVII, possiblement als tallers dels retaulistes de Manresa. El 1838 va ser salvaguardat d'un incendi, durant la Guerra Civil (1936-1939) va resultar mutilada la part inferior i va ser cremada la imatge de la Mare de Déu del Roser que després va ser substituïda per una de nova de característiques semblants a l'estil del retaule.

Entre els retaules de l'època, el del Roser de Ponts, destaca per la seva grandiositat i magnificència. Els tons, singularment suaus de la policromia, contrasten amb l'expressivitat de les escultures en relleu dels misteris centrals de la vida de Jesús.

Vida Creixent

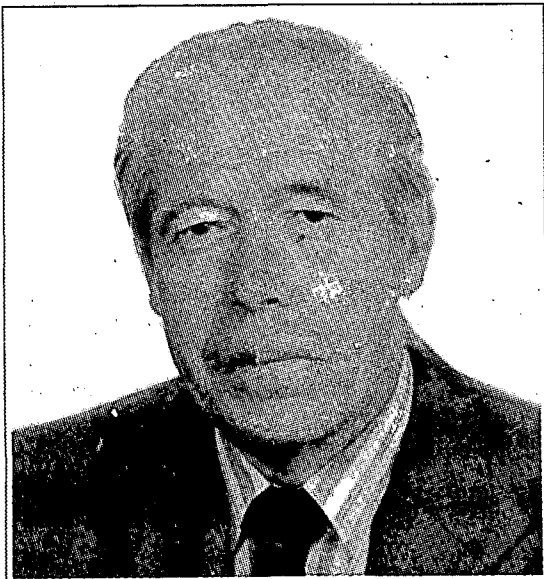
Ha mort un manresà exemplar

Jaume Perramon i Ros

V.C.

El propassat 11 de juny morí inesperadament, a Manresa, en Jaume Perramon i Ros, animador exemplar del nostre Moviment a Manresa. La notícia va córrer ràpidament per la ciutat, ja que en Jaume era persona coneguda en tots els àmbits de la vida social, en cada un dels quals havia deixat la seva empremta. Així ho diuen les mostres de condol publicament expressades per les Associacions de veïns de Manresa, la Junta Coordinadora de Jubilats i Pensionistes, la Reial Confraria de la Puríssima, l'Esquerra Nacionalista de Manresa i Esquerra Republicana de Catalunya, i tot el sentiment manresà quedà plasmat a l'homilia que el rector i arxiprest de la basílica de la Seu manresana, mossèn Jaume Franquesa pronuncià en les exèquies celebrades el dia 13 de juny.

Segons Mn. Franquesa, en Jaume Perramon era un «home de molts amics, perquè no tenia enemics» era una persona «oberta, un home bo que tots recordarem, cadascú des de l'àmbit en què l'havia tractat». També recordà Mn. Franquesa que en Jaume Perramon era un gran cristià, «la fe la portava amb naturalitat, ni l'amagava, ni en feia ostentació». Entre les seves qualitats va destacar la lluita constant que havia impulsat per millorar les condicions dels obrers i també dels jubilats, com també el seu tarannà tranquil, així com el respecte que sentia per les

persones que ideològicament pensaven diferent d'ell, com ho demostra el fet que «col·laborava en totes les activitats destinades a ajudar els altres»...

Durant la celebració de les exèquies els representants de les associacions a les quals l'il·lustre manresà havia estat vinculat oferiren una pregària. Foren, la Germanor Obrera d'Acció Catòlica (GOAC), Vida Creixent, Cooperació i Amistat, i la Coordinadora de Jubilats i Pensionistes de Manresa.

El representant del nostre Moviment, Vida Creixent, oferí la següent pregària: «Amic Jaume: Has donat vida, joia, alegria, seguretat i amor a Vida Creixent, aquest moviment cristià de gent gran, que va ser-ne promotor aquí a Manresa. Has aconseguit superar molts dels obstacles que has trobat en el camí per tirar endavant aquesta tasca confiada als

laics. Amb la teva entrega, i aprofundint en els principis del Moviment d'amistat, espiritualitat i apostolat, has vist que els grups es feien cada dia més nombrosos, amb amics disposats a créixer en l'amor a Déu i als germans. No t'has cansat de treballar amb constància i humilitat, no tenies un no per ningú, sols et preocupava fer el bé. Per tot el que has representat per nosaltres, no ens volem acomiadar, sinó dir-te fins a sempre i que eternament estarem amb tu. Demanem al Senyor que les teves qualitats i virtuts, que la teva disponibilitat i exemple, que la teva fe i amor a Déu, siguin per nosaltres un estímul, un model i una guia a seguir. Que Déu nostre Senyor et concedeixi aquella felicitat eterna, en la qual tu tant havies cregut en el teu caminar per aquest món. Prega per nosaltres que tampoc t'oblidarem en les nostres pregàries.»

Reposi en pau.

«Donem gràcies a Déu pel treball realitzat en aquest Concili per al bé de les nostres Esglésies, així com per al CREIXEMENT de la vida cristiana que ha de comportar en el si del nostre poble»

(Del Comunicat dels bisbes al final dels treballs realitzats en el darrer Concili Tarraconense)

Testimonis... màrtirs!

Lluís Antoni

Els màrtirs testimoniaven patint i morint la seva fe... Testimoniari no sempre és fàcil, ni es pot donar sense alguna mena de patiment malgrat la joia interior que hom pot sentir...

Sant Joan, en el seu pròleg, ens diu que *la Paraula era present en el món... i el món no l'ha reconegut*, no l'ha testimoniada. *Ha vingut a casa seva, i els seus no l'han acollit...* (1:10-11). Acollir és una forma de testimoniari reconeguda pel mateix Crist: *Era foraster i m'heu acollit*. (Mateu 25, 31-46).

Vosaltres, quan l'Esperit Sant vindrà damunt vostre, rebreu una força que us farà testimonis meus... fins a l'extrem de la terra. (Ac. 1,8).

Quin testimoni s'ha de donar? Maria donà el testimoni de fidelitat al Déu fidel... El vell Simeó testimonià l'esperança d'Israel... i l'anciana Anna tot donant gràcies a Déu parlava de l'infant a tots els qui esperaven que Jerusalem seria alliberada. (Lc 2,38).

Diu la cançó, *has de deixar petjades en el camí...* un senyal, un rastre, un solc,... un fill, un llibre, un arbre,... Són testimoniatges que romanen... Jesús fou el primer en deixar-les: *va passar fent el bé...* (Ac 10,38).

Si ens diem cristians perquè ho som pel baptisme, ho hem de testimoniari amb la vida que menem. D'un professional s'espera que en sigui de forma experta i, sobretot, honesta...

Si Déu en la creació digué: *Fem l'home a imatge nostra, semblant a nosaltres...* (Gn 1,26), He de testimoniari-ho davant dels qui no ho saben. ¿Com? Estimant tothom i sempre...! Sentint-nos lliures, ni paralitzats per la por ni condicionats pel què diran...

El nostre testimoniari influirà en els altres si en realitat ens mostrem veraces sintonitzant la fe amb les obres... Visquem joiosament l'esperança... Essent forts en les proves... Per ser testimonis ens cal coratge..!

La comoditat, la por,... poden fer-nos antisignes, antitestimonis... Dir-nos testimonis i no ser-ho pot ser causa de temptació i, fins i tot, d'ateisme per als altres...

De «*Família i Gent Gran al llindar del 2000*»

Edicions S.T.J. 1995

ESPAT DE L'ANIMADOR

Reposar per obligació

J.N.C.

És de suposar —i encara és d'agrar— l'afany que posen els nostres animadors tot el curs perquè en el seu grup tothom s'hi senti ben acollit i agermanat. Tenen tot el dret a un merescut i reparador repòs.

No obstant això, els qui maldem per mirar d'agermanar els drets amb els deures, en aquesta ocasió ens sembla que, sense renunciar a cap dret, resulta més adequat i just parlar del repòs com d'un deure a complir i no tant com un dret a reclamar.

Infondre i animar vida a un grup de persones cridades a compartir bocins de la seva existència no és una tasca fàcil d'explicar, i menys encara, de realitzar. Perquè no es tracta pas d'uniformitzar individus, sinó d'unir persones amb vincles de sincera

caritat. I, a més, perquè no ens moguem a base de consignes sinó d'atencions personals i personalitzadores. Que cadascú és cadascú i cap circumstància no ens afecta a tots per igual.

Les vacances d'estiu són una bona ocasió perquè ens sentim obligats a reposar. Sobretot a reposar idees, forces i projectes, i per endinsar-nos més a fons en el coneixement i acceptació de cada un dels nostres germans del grup, per tal de poder-los atendre i compartir més de prop les seves angoixes i alegries.

En bona hora les vacances d'estiu!... Majorment si ens apropem més a Déu, amb la contemplació i la pregària. I als nostres proïsmes amb renovada generositat. I si sabem administrar l'oci i la llibertat per recollir noves energies per iniciar el nou curs quan sigui l'hora de fer-ho.

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Avisos i Comunicats

BARCELONA

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIÀ

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **PARRÒQUIA DELS ÀNGELS** (c/ Balmes, xamfrà València).— **Dia 2 d'agost**, Festa patronal de la Mare de Déu dels Àngels. El temple estarà obert d'11 a 14 h. matí, de 17 a 21 h. tarda. Les misses se celebraran a les 8.30, 11, 12, 18, 19, i 20 hs. La celebració de les 20 hs. serà solemne i participaran els sacerdots que estan al servei de la parròquia. Durant el dia, els fidels que visitin el temple poden beneficiar-se del «Jubileu de la Porciúncula».

• **MONESTIR DE STA. MARIA DE PEDRALBES**.— Dies 10 i 11 d'agost, festa de Sta. Clara d'Assís, tindran els següents cul-

tes: **Dia 10**, a les 18.30 h. Vespres solemnes i celebració eucarística, seguit de la Cerimònia del Trànsit. **Dia 11**, a les 8.30 h. rés de Laudes. A les 12.30 h. Ofici de lectura i Sexta. A les 18.30 h. Vespres i celebració eucarística.

• **PELEGRINATGE A FÀTIMA**.— Amb visita a Sto. Toribio de Liébana (any jubilar), a Oviedo (Sant Sudari), a Loliola i altres llocs, del 16 al 26 d'agost. Informació: Apostolat de la Divina Misericòrdia, telf. 426 16 22.

• **CASA D'EXERCICIS DE SANT IGNASI** (c/ Carrasco i Formiguera, 32. Telf. (93) 203 88 62 - 08017 Barcelona).—Tandes d'exercicis: **Del 17 al 26 d'agost**, P. Enric Comas (Personalitzats). **Del 22 al 31 d'agost**, P. Josep M. Fondevila. **De l'1 al 10 de setembre**, P. Antoni Català. **De l'11 al 20 de setembre**, P. Rafael Carbonell. **Del 10 al 19 de novembre**, P. Jaume Roig. Curs d'oració: **del 2 al 8 d'octubre**, dirigit pel P. Nicolás Caballero.

• **PELEGRINATGE A COVADONGA**.— I a Santo Toribio de

Liébana. Organitzat amb motiu de l'any jubilar, per l'Apostolat Mundial de Fàtima, del 4 al 8 de setembre, sortint de Barcelona, de Manresa i de Berga. Informació: telf. 872 55 48 i 872 92 94 (de 16 a 17h i de 21 a 23h.)

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A JOVES**.— Del 18 al 24 de setembre, al Santuari del Miracle (Solsonès). Per informació i inscripcions podeu telefonar personalment al Monestir de Montserrat (93) 835 02 51, demanant pels monjos Josep-Enric Parellada o Joaquim Coll. Les places són absolutament limitades.

NOTA IMPORTANT

D'acord amb el tancament d'edició del nostre setmanari, preguem a les parròquies i entitats que vulguin publicar avisos o anuncis dels actes que han programat, tinguin l'amabilitat d'enviar-nos la nota corresponent, **vint dies abans** de la seva celebració. Moltes gràcies.

• **PREGÀRIA SETMANAL PER LA UNITAT DE L'ESGLÉSIA**.— Cada dimecres, a les 20.15 hs. a l'església de Santa Anna (tocant a Pl. Catalunya); promoguda per Ajuda a l'Església Necessitada, junt amb la Campanya del Rosari. Més informació, c/ Lluís Antúnez 24, 2-2ª, 08006 Barcelona; telf. 237 37 63.

• **FUNDACIÓ VIDAL I BARQUER**.— Està oberta la preinscripció als Cursos Fonamentals de Psicologia. Per informa-

ció, adreceu-vos a Rivadeneyra, 6, 8è. - 08002 Barcelona. Telf. 318 32 49.

• **PELEGRINATGE A ROMA**.— L'Institut de Germanes de la Doctrina Cristiana, amb motiu de la beatificació de 17 germanes, el dia 1 d'octubre, han organitzat un viatge a Roma amb diferents modalitats. Per a més informació, adreceu-vos a la Gna. Marià, del Col·legi «Sagrada Família», c/ Dr. Carulla, 23, Cornellà de Llobregat. Telf. 377 01 37.

Finestral de la caritat

Un clam d'auxili

«Unes vegades des de la seva protesta; altres des del silenci; tant des del llunyà Tercer Món com des de l'anomenat "Quart Món", tan proper a nosaltres, en la nostra mateixa societat, els pobres, els marginats i indigents ens fan una crida, ens envien un clam d'auxili». (De «L'Església i els pobres». Doc. de reflexió de la Comissió Episcopal de Pastoral Social).

193.— **Àvia, amb dos néts**. Està malalta. Cobra una mòdica pensió. Per a despeses bàsiques d'alimentació i habitatge necessita 60.000 ptes.

194.— **Matrimoni, amb dos fills**. Ell és a l'atur i sense subsidi. Ella fa feines domèstiques. Per pagar el lloguer de dos mesos, 83.000 ptes.

195.— **Senyor gran sol**. Cobra una pensió d'invalidesa. Viu en una pensió. Per pagar l'habitació sol·licita 42.200 ptes.

196.— **Matrimoni estranger, amb un nadó**. Ell treballa a la construcció. Ella fa feines domèstiques. Necessiten portar el nen a la guarderia. Són 41.000 ptes.

197.— **Vídua, amb un fill**. Cuida malalts i persones grans a les nits. Els seus ingressos són insuficients. Per pagar deutes de lloguer i evitar el desnonament necessiten 200.000 ptes.

198.— **Matrimoni, amb cinc fills**. Reben una ajuda social. No poden pagar el casal d'estiu dels nens. Demanen 97.500 ptes.

199.— **Esposa abandonada, amb dos fills**. És a l'atur i sense subsidi. Rep una ajuda familiar. Per a despeses bàsiques d'alimentació, 35.000 ptes.

200.— **Matrimoni, amb quatre fills**. Esperen cobrar la pensió d'invalidesa del pare el juliol. Per a despeses d'alimentació i habitatge necessiten 124.000 ptes.

201.— **Esposa separada, amb una filla**. No té feina. Viu de l'ajuda d'amics i botiguers. Per a deutes de subministraments li falten 43.000 ptes.

202.— **Matrimoni estranger, amb dos fills**. Tots dos treballen en el servei domèstic. Per qüestions de documentació necessiten que el marit vagi al seu país. El cost del bitllet és de 46.000 ptes.

203.— **Pare de família en atur i sense subsidi**. Té tres fills. Viuen de la pensió d'invalidesa de la mare. Per pagar l'entrada d'un pis de lloguer els calen 80.000 ptes.

204.— **Jove malalt**. No té ingressos i la seva família no pot ajudar-lo. Viu en una pensió. Per a despeses mèdiques i d'habitatge sol·licita 150.000 ptes.

205.— **Pare de família en atur, amb tres fills**. Ha esgotat el subsidi. No tenen ingressos. Per a despeses bàsiques d'alimentació necessiten 45.000 ptes.

206.— **Família, amb quatre fills**. Els seus ingressos són escassos. Per donar una alimentació adequada als nens, els calen 78.000 ptes.

Nota: Tots els donatius envieu-los a: Càritas diocesana - Plaça Nova, 1 - 08002 Barcelona - Tel. 301 35 50.

FUNDACIÓ PRIVADA «SANT FRANCESC D'ASSÍS»

Carretera El Masnou-Alella, Km. 1 - 08328 Alella
Tel. 555 19 94 - Fax: 555 55 59

OFEREIX A LES PERSONES GRANS:

A) L'HABITATGE TUTELAT «LA VINYA»

- Què no és un habitatge tutelat:
 - Un centre socio-sanitari.
 - Una residència per a la 3a. edat.
 - Un hospital o centre de dia.
- Què és un habitatge tutelat:
 - Un lloc d'acolliment amb una funció equivalent a la llar i d'empar social per a persones capaces d'autogovernar-se compartint tasques i despeses.

B) SERVEIS QUE ES DONEN EN L'HABITATGE TUTELAT

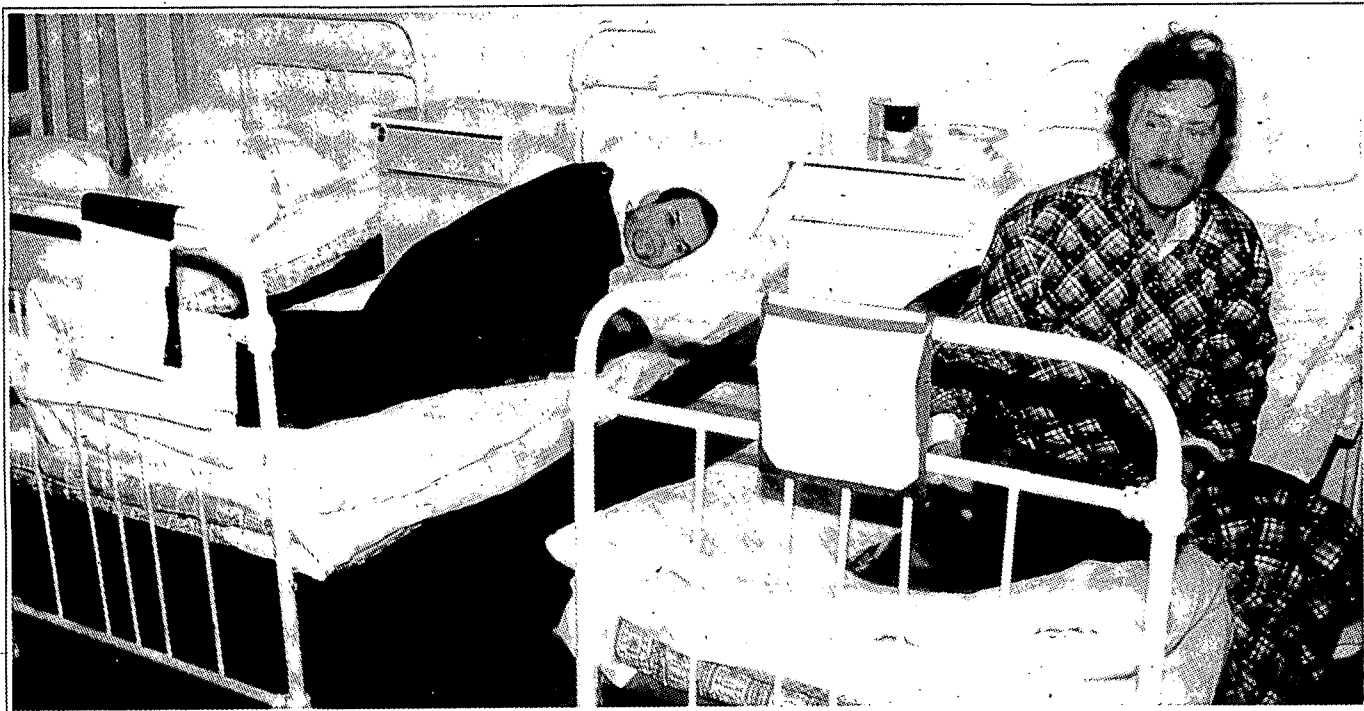
- Assistència mèdica i d'infermeria especialitzada i continuada.
- Suport psicològic.
- Servei de rehabilitació i teràpia ocupacional.
- Activitats de dinamització física, psíquica i social.
- Servei religiós.

El cost mensual s'ha ajustat a 114.975 pessetes, tot inclòs

Capacitat de 12 habitacions dobles per a un total de 24 persones en un ambient de convivència familiar

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

Cada infermera ha d'atendre més de 60 malalts de càncer. Un grup de Cooperació Internacional ajuda en l'atenció de l'Hospital Oncològic

Col·laboren durant l'estiu en tasques d'ajut social a Vínus i Kretinga

El treball humanitari de 200 joves catalans a Lituània

Prop de 200 universitaris catalans treballen durant els mesos de juliol i agost a les ciutats de Vínus i Kretinga, a Lituània, en tasques humanitàries. La majoria són universitaris, joves solidaris amb ganes d'ajudar els altres i aportar el seu granet de sorra en la cooperació internacional amb els

pobles que ho necessiten. En parlem amb Xavier Barroso, professor d'economia i delegat a Catalunya de l'ONG «Cooperació Internacional» que ha assumit aquest projecte. Ell va ser a Lituània el mes de desembre per fer els preparatius.

Josep Fernández

—En poques paraules, què és Projecte Lituània'95?

—Una activitat d'ajuda social a Vínus —la capital de Lituània— i Kretinga. Hi participaran 200 joves catalans. Hi ha dues tandes: juliol i agost.

—Queda clar el missatge: una manera diferent de passar les vacances. O les «no-vacances»...

—Potser sí. La majoria dels qui aniran són universitaris, ja que la nostra ONG treballa en aquest àmbit. Són nois i noies de més de 18 anys que tenen el lúsiu de fer alguna cosa pels altres. A més, crec que és una experiència molt valuosa humanament parlant, encara que no tingui un lloc al currículum (diu que ha de quedar ben clar que no s'estén certificat d'assistència).

—Per què serveix, doncs, una activitat com aquesta?

—M'ho deia una persona que va participar el curs passat en un projecte similar a Polònia: «En la meua formació m'ha ajudat més aquest camp de treball que els tres anys que porto a la universitat».

—En què consistiria la feina?

—L'ajut s'oferirà en diversos àmbits. Un grup s'encarregarà de l'atenció de l'Hospital Oncològic de Lituània, amb 600 llits i unes instal·lacions escasses: cada infermera ha d'atendre més de seixanta malalts de càncer. Aquest grup farà tasques d'infermeria: fer els llits, netejar els malalts, fer-los companyia, donar els menjars, etc. Hi anirà també un oncòleg de Bellvitge, el Dr. Ferran Losa, amb uns

quants estudiants de Medicina, per fer les tasques més tècniques. Una altra grup farà tasques semblants a l'Hospital de Kretinga.

—I, a més dels Hospitals?

—Hi ha dos projectes més. D'una banda, reconstruir part de l'església de Sant Bernardín, monument nacional en estat ruïnós, sota la direcció del servei d'Art i Patrimoni Nacional de Lituània. De l'altra, col·laborar en el procés d'educació d'escolars: s'impartiran classes d'idiomes i de catequesi. Tot i que el 70% de la població és catòlica no saben gaire bé res de la nostra fe. Han estat molts anys amb la por de la repressió al cos.

—Per què Lituània?

—Raons diverses. Principalment, per la seva economia, que és de subsistència. Estant allà vaig trobar un país on la fruita o la carn són un luxe asiàtic, on en cada casa hi viuen dues o tres famílies, on l'aigua s'ha de beure bullida, perquè no existeixen ni les depuradores ni el clor... En definitiva, perquè tenen moltes necessitats.

—Si després d'aquesta entrevista algú s'ha convençut d'anar-hi, què ha de fer?

—Abans, caldrà avisar-lo que s'oblidi de l'aigua calenta i de la dutxa. Que s'oblidi de les manies amb el dinar, de dormir en un llit tou, del turisme de càmera fotogràfica i postal, d'escriure un «diari des de Lituània» (no hi haurà temps)... I que es compri una guia de Vínus: n'acaben d'editar una amb un vocabulari bàsic de lituà.

Si algun lector/a universitari/a s'anima amb el projecte, ja sap on va. Per apuntar-se, s'ha de trucar a una de les delegacions de Cooperació Internacional a Catalunya: Ateneu Universitari Bellmunt tel. (93) 211 35 49, Associació Cultural Volantí tel. (93) 209 47 86 o Col·legi Major Pedralbes tel. (93) 280 63 13.

Les «targetes solidàries» de la Caixa de Terrassa

Un ajut al Tercer Món

C.C.

La Caixa de Terrassa, cercant noves línies d'actuació que donin una resposta als problemes més sentits pel conjunt de la societat, ha concretat una actuació innovadora en un àrea de gran sensibilització, com és la solidària amb el Tercer Món.

La col·laboració s'instrumenta a través de les targetes —un dels serveis financers més difosos avui dia—. Pel fet simple d'utilitzar les targetes de la Caixa de Terrassa, en realitzar les compres, en lloc de pagar en efectiu, s'estarà generant un fons d'ajut per al Tercer Món. Una acció sense cap cost addicional pel client.

Per fer operatiu aquest ajut, la Caixa de Terrassa ha signat convenis de col·laboració amb Mans Unides, Intermón i Justícia i Pau, Organitzacions No-Governamentals (ONG's), que són entitats arrelades a Catalunya, àmbit d'actuació de la Caixa de Terrassa.

La Caixa de Terrassa ha volgut assegurar un import mínim de quinze milions de pessetes l'any per a aquesta nova línia de solidaritat amb el Tercer Món. Aquesta quantitat, però, es pot veure superada en la mesura que vagi creixent la utilització de les targetes per part dels clients com a mitjà de pagament de les compres. La xifra que s'estigui acumulant, gràcies a l'ús de les targetes, serà comunicada regularment a cada client.

El professor Montagnier n'ocupa la presidència d'honor

Neix una fundació per lluitar contra la Sida

C.C.

El professor Luc Montagnier, descobridor del virus de la Sida (Institut Pasteur de París), ha acceptat la presidència d'honor de la recentment creada Fundació Sida Informació i Documentació, que té com a objectius recollir material escrit, gràfic, audiovisual i informatitzat sobre el VIH i la Sida i sensibilitzar l'opinió pública sobre aquest tema.

El patronat de la Fundació va acordar, en la seva darrera reunió, celebrar, entre el 3 i 10 de març del 96, a Barcelona, el Festival Internacional de Films VIH & Sida o la prevenció per l'àudio-visual, que comptarà amb el suport de la Comissió de la Unió Europea i de la UNESCO.

SIGNUM®

Treu el millor rò a les campanyes!

INGENYERIA PRÒPIA
Tel. (93) 318 19 59 / 821 00 36
Pg. Madoz, 1. 08002 BARCELONA

Santa Anna, protectora de la gent gran

**Joan Pallarès-
Personat**

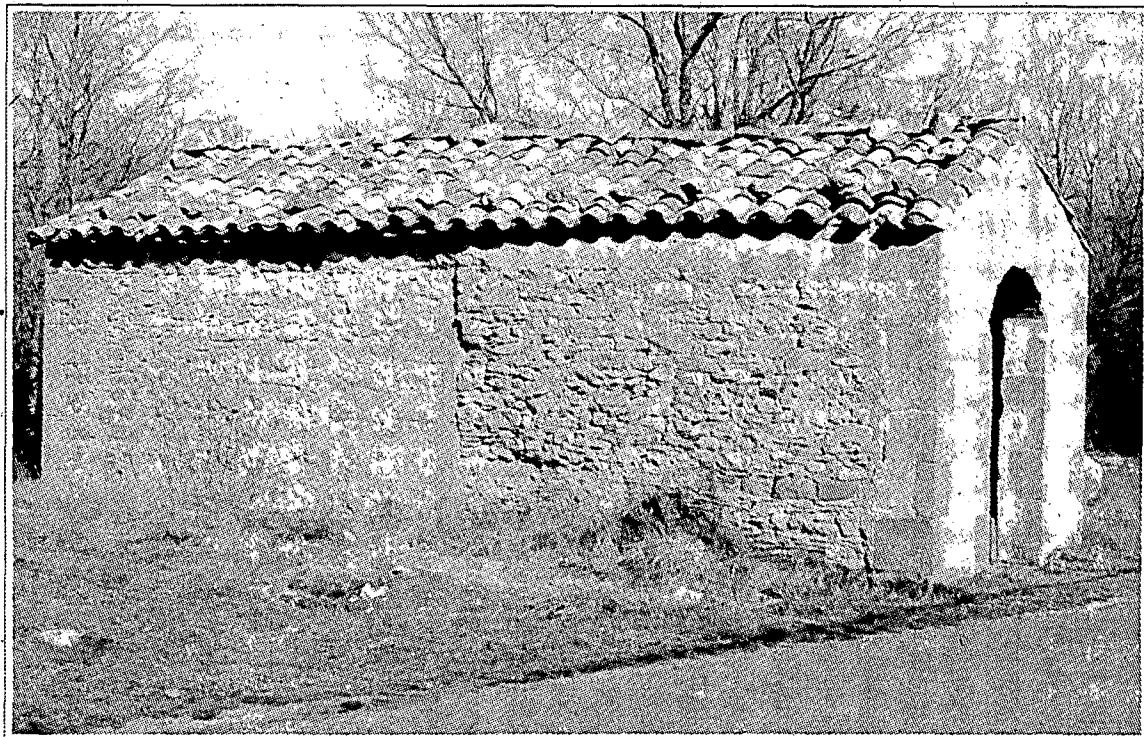
Col·laborador de Ràdio Estel

El dia 26 de juliol l'Església celebra la festivitat de sant Joaquim i santa Anna, pares de la Mare de Déu. A Catalunya, i malgrat que Joaquim i Anna són dos noms força corrents, no hi ha moltes esglésies dedicades a algun dels dos. De sant Joaquim recordem la d'Olivars, a Sant Julià de Ramis, una vella església d'origen romànic, que al segle XVII, en reformar-la, la van dedicar al sant; en canvi de santa Anna en recordem moltes més, però en cap cas deuen passar de la vintena.

A risc d'oblidar-ne moltes, no podem deixar d'esmentar la Col·legiata de Santa Anna, a Barcelona, antic monestir; o Santa Anna de Claret, a Santpedor, de la que diuen era força devot el Timbaler del Bruc. També ens cal recordar les de Llavorsí o Castellvell del Camp, poblacions que la tenen per parròquia, o que la diada de la santa és festa major a Blanes, l'Estartit o el Vendrell, tenint-la per patrona, amb Sant Rafael, al Figaró.

Al Pallars i la Noguera hem visitat algunes ermites que porten el seu nom, gairebé totes enrunades amb el pas del temps; recordem Cortscastell, l'Hostal Roig, Montadó i la Fabregada i, encara, a la Franja d'Aragó recordem Castell i la Maçana.

A l'Argelaguer, al costat de la seva parròquia de Santa Maria, hi ha la capella de Santa Anna i al santuari del Far, al Collsacabra, uns vuit-cents metres abans d'arribar-hi, una ermita en porta el nom. La qual, actualment a peu de carretera, era a la cruïlla dels camins que menaven cap a l'esmen-

Ermita de Santa Anna,
prop del santuari
del Far

sense voler-ho, cada dia són més les persones que en tenir el full dels goigs a les mans troben encertades les estrofes que diuen:

Oh, santa Anna,
gran senyora,
àvia plena de bondat,
sigueu sempre protectora
de nostra tercera edat.

Sant Joaquim i santa Anna, com a avis del nen Jesús, molt bé poden simbolitzar tots els avis de casa nostra, uns avis que com a tals han de rebre tot el respecte i la consideració.

tat santuari, tant dels que venien del cantó de Sant Martí i Amer, com dels que pujaven de Rupit.

Santa Anna, al Far, està prop dels mil cent metres d'alçada i, antigament, era anomenada del Munt. La notícia documental més antiga data de l'any 1498; aleshores era una petita església rectangular de 4,5 x 4 m., que el 1640 va ser ampliada afegint-hi un segon cos a l'entrada, de 4m. de llarg, per poder aixoplugar els romeus en cas de mal temps.

El 1991, com que l'ermita no tenia uns goigs propis, una colla ens vam animar i en vam fer uns que, posteriorment va corregir Lluís Badia, de Navàs, i van ser impresos.

Goigs per a la gent gran

Tradicionalment la santa és tinguda per patrona de les puntaires, filadores i planxadores, encara que també la veneraven els esparanyers, escombriaires i marxants de vell, i generalment és invocada

per facilitar les feines de la llar; nosaltres vam creure que, sent sant Joaquim i santa Anna els pares de la Verge Maria, i per tant avis terrenals de Jesús, seria bo dedi-

car aquells goigs als qui s'anomenen de la *tercera edat*, a la gent gran, ja que són molts els avis i les àvies que van d'excursió al Far.

No sé si ho vam fer ben fet, però

La Federació de Joves Pro Vida, contra l'ampliació de la llei de l'avortament

«Cal difondre una mentalitat positiva davant la vida»

La Federació de Joves Pro Vida d'Espanya, amb motiu de l'aprovació en el Consell de Ministres del dia 7 de juliol del Projecte de Llei de terminis, segons el qual l'avortament serà lliure en les 12 primeres setmanes d'embaràs, manifesta un cop més la necessitat de protegir i de defensar la vida humana en cadascuna de les seves etapes evolutives, des del moment de la concepció fins a la mort natural.

La ciència ha demostrat que el desenvolupament de l'ésser humà es produeix d'una manera contínua i progressiva, i que no hi existeix cap canvi significatiu a les 12 setmanes de vida que justifiqui

la diferent protecció jurídica que se'l pretén donar amb aquesta llei.

Les Associacions a favor de la vida humana promouen la difusió d'una mentalitat positiva davant la vida que fomenti la solidaritat i el respecte mutu entre tots els éssers humans, especialment amb els més dèbils i desvalguts.

La societat sencera i els poders dels estats democràtics han d'endegar una política clara a favor de la vida i donar acollida, comprensió i afecte a les mares gestants, oferint solucions humanes a les seves necessitats.

El Tribunal federal alemany condemna Benetton

«El sofriment humà no pot ser utilitzat amb fins publicitaris»

KARLSRUHE.— En el camp de la publicitat no tot pot estar permès. El Tribunal federal alemany ha decidit que la publicitat feta per la firma Benetton, de peces de vestir, és contrària als costums i a les regles de la competència. La Central contra la publicitat deslleial a Bad Homburg havia presentat una querella contra la campanya publicitària de Benetton iniciada el 1991.

La campanya provocadora de Benetton presenta, entre altres, imatges de cossos humans amb el segell «VIH positiu», un corb marí

empastifat de petroli i uns nens llatinoamericans treballant en condicions infrahumanes. Aquestes imatges també han provocat les

protestes dels venedors de productes Benetton. Aquesta publicitat és contrària als costums perquè «utilitza el sofriment humà amb fins comercials», ha declarat el Tribunal federal. El cartell amb el segell «VIH positiu» ha estat considerat *groller* perquè viola la dignitat de les persones infectades.

L'advocat de Benetton havia alertat els jutges contra una even-

tual censura de la publicitat: Segons ell, només serviria per cridar l'atenció. «Si es permet que la publicitat de cigarrets utilitzi boniques imatges per atraure el gran públic, no es pot prohibir una publicitat feta amb imatges negatives», va declarar. «La publicitat també hauria d'estar protegida per la llibertat d'expressió». La representant de la Central contra la publicitat deslleial va replicar afirmant que les imatges de Benetton tenen un «efecte de banalització de realitats xocants». I això no es pot incloure dins la llibertat d'expressió. Opinió, que sembla compartida, pels jutges del Tribunal federal alemany. (APIC)

GESTIÓ

COMPRA - VENDA

VALORACIONS

TRANSACCIONS

IMMOBILIÀRIES

ASSESSORS DE CONFIANÇA

EUROBASE - 3

BALMES Nº 152, TEL. 415 57 33

IMMOBILIÀRIA

Mn. Valentí Miserachs, director de l'Institut Pontifici de Música Sacra

Lluís Badia i Torras

ROMA.— Per algun conducte o altre ja potser haureu sabut que els cristians catalans estem d'enhorabona; i si som amants de la música encara més. Mn. Valentí Miserachs, sacerdot del bisbat de Vic nascut a Sant Martí Sesgueioles (Anoia), ha estat nomenat director de l'Institut Pontifici de Música Sacra del Vaticà, la màxima institució sobre música religiosa de l'Església catòlica.

Va anar a Roma poc després de ser ordenat sacerdot, gràcies a la comprensió generosa —i potser intuïció primerenca de la seva vàlua musical— del bisbe Masnou; hi va fer estudis musicals de tota mena (a l'esmentat Institut, al Conservatori de Bari, i rebé lliçons de composició de Nino Rota, i a d'altres escoles musicals) i arribà a ser mestre de Capella de la basílica de Santa Maria la Major, on ha exercit fins ara. És, sobretot un virtuós concertista d'orgue.

En el terreny de la composició, ultra més d'un miler de títols per a la Capella Liberiana, és autor de misses i oratoris, de goigs i de caramelles, però també de música per a cobla. Certament, però, el que li ha donat més nom a casa nostra, a més dels concerts d'orgue a diverses ciutats catalanes, ha estat l'autoria del poema simfònic-coral *Nadal*, escrit per al pessebre vivent de Prats de Rei, estrenat a Roma l'any 1987 i a Catalunya

Valentí Miserachs és autor de nombroses Misses i d'importantes peces de concert

(Els Prats de Rei, Vic, Igualada, Artés i Manresa) l'hivern de 1988-89.

I per refermar encara més les seves arrels catalanes sempre proclamades, va compondre *Esclat Berguedà* (fantasia coral sobre la Patum de Berga) que va estrenar el Cor Artesenc l'any 1991, amb motiu de celebrar el seu X aniversari. I caldria afegir-hi també la cantata ignasiana estrenada a Manresa.

Ara que pensem que el Nunci a Madrid s'ha equivocat en voler veure unes «perilloses exageracions nacionalistes» (?) en el catolicisme català, reconforta l'esperit saber que el Vaticà ha valorat tant l'esperit sacerdotal i la vàlua musical d'aquest capellà de casa nostra, al qual

la fidelitat «a la gleba pairal» no li ha estat obstacle per ocupar un tan alt càrrec en el magisteri musical de l'Església.

Aquestes són —estimat però despitat «diplomàtic» que ni parlant en català, (gest que agraïm) no ens ha arribat a entendre— les exageracions de les quals són capaços alguns cristians catalans: arribar a una talaia veritablement catòlica sense haver de renegar, sinó ben al contrari, de la seva catalanitat insubornable.

La felicitació —que va en primer lloc i ben cordialment per a Mn. Valentí— ens la sentim avui també nostra tots els catòlics de Catalunya. I n'estem santament joiosos.

La sardana i la dansa

Aplec Internacional a Hannover

Josep Ventura

La ciutat alemanya de Hannover acollirà, els dies 4 i 5 d'agost, el vuitè aplec que s'organitza més enllà de les nostres fronteres. El primer es va fer a Holanda l'any 1988, poc després de crear-se la Cobla La Principal d'Amsterdam. Milers de sardanistes es desplaçaren a la capital holandesa en aquella ocasió per deixar constància de la importància de la sardana i alhora agrair als holandesos la creació de la Cobla. Posteriorment, s'organitzaren tres aplecs a França i d'altres a Bèlgica, Itàlia i Alemanya.

A la cita de Hannover, hi seran presents setze grups folklòrics catalans que permetran oferir una visió àmplia i detallada de la cultura popular de casa nostra. L'organització de l'Aplec va a càrrec de la Comissió d'Aplecs Sardanistes de les comarques barcelonines i d'ADIFOLK (Associació per a la Difusió del Folklore).

Entre els actes previstos a Alemanya, destaca el concert de sardanes i de música per a cobla que oferirà la Cobla Sabadell el dia 4. El dia 5, una cercavila recorrerà els carrers més cèntrics de la ciutat i també hi haurà ballades de sardanes, actuacions de grups folklòrics, ball popular amb música tradicional i un correfoc amb diables i drac.

CATALUNYA CRISTIANA

Pulgarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 16 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça

Població D.P. Província Tel

☐

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.
semestral (26 números) de 4.940 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐

domiciliació bancària
(en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació)

☐

xec nominatiu que adjunto

Data

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència

Adreça

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/líibreta

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data

Signatura del titular del compte/líibreta

Cinema

El Libro de la Selva.

La aventura continúa

(Rudyard Kipling's *The Jungle Book*)

Director: Stephen Sommers. **Intèrprets:** Jason Scott Lee, Lena Headey, Cary Elwes, Sam Neill, John Cleese, Jason Fleming, Stefan Kalipha.

J.J. Martín
(Acepremsa)

Després d'anys de sequera, retorna ara amb força el cinema d'aventures exòtiques d'abans. Un bon exemple d'aquest ressorgir del gènere és aquesta nova adaptació, bastant lliure, dels famosos relats de l'escriptor anglès Rudyard Kipling, que s'afegeix a les ja filmades per Zoltan Korda el 1942 i per Walt Disney el 1967.

L'acció està ambientada al segle XIX, en plena dominació colonial britànica de l'Índia. Narra la història de Mowgli, un nen indi que creix a la selva ajudat per una bandada de llops, l'ós Baloo, la pantera Bagheera i altres animals. Ja de gran, Mowgli s'enamora de la filla d'un comandant anglès, el qual el vol civilitzar. Mentrestant, un corrupte capità ordeix un pla per forçar Mowgli que el conduïxi fins el mític tresor de la Ciutat Perduda.

La pel·lícula aconsegueix un nivell molt alt pel que fa als bonics paisatges naturals —magistralment fotografiats per l'espanyol Juan Ruiz-An-

chia—, els seus exuberants decorats i efectes especials, i la naturalitat de les escenes rodades amb animals reals. Això últim té més mèrit perquè en aquesta versió els animals no parlen, sinó que es comuniquen amb Mowgli i entre si mitjançant gestos i grunyits. Fora d'això, les interpretacions són bones, i a més a més, hi ha una història d'amor, acció, humor, intriga, fantasia, ecologisme...

La realització de Stephen Sommers (*Las aventuras de Huckleberry Finn*) és brillant a estones, però resulta en general un mica fluixa, potser perquè el guió també ho és. Amb una mica més de talent i esforç, el director i els guionistes haurien aconseguit un clàssic del gènere. En qualsevol cas, queda una pel·lícula més que digna, ideal per gaudir per tota la família.

Crònica televisiva

Superherois de ficció

Miquel Àngel Codina

En els anys trenta va tenir lloc als Estats Units el desenvolupament de l'edat d'or dels comics, un gènere anomenat també *novè art*. L'any 1933 Alex Raymond va crear Flash Gordon, el 1939 va néixer Batman de la mà de Bob Kane i el 1938 el guionista Jerry Siegel i el dibuixant Joe Shuster van donar vida al més popular de tots els superherois: Superman. Originari del planeta Krypton, el seu progenitor l'envia a la Terra per salvar-lo d'una imminent catàstrofe. Posseïdor de poders sobrehumans, adopta la personalitat del periodista Clark Kent per tal d'ocultar la seva veritable identitat, que només recupera per combatre el mal o en determinades situacions d'emergència. Quaranta anys després del seu naixement, les aventures de Superman van ser portades al cinema, protagonitzades per l'actor nord-americà Christopher Reeves, un noi ben plantat d'1,92 metres d'alçada.

L'heroi volador de ficció és actualment present a la petita pantalla per partida doble. TVE-1 emet els divendres a la nit *Lois y Clark. Las nuevas aventuras de Superman*, una perfecta amalgama de comèdia, romanticisme i acció. La principal novetat d'aquesta sèrie televisiva del mite Superman rau en el fet d'apostar amb fermesa per les relacions sentimentals del protagonista amb Lios Lane, la periodista que treballa amb ell en el llegendari diari Daily Planet. Per la seva banda, Tele 5 ofereix als televidents la reposició de *Superboy* de dilluns a divendres, en horari vespertí. Una producció que, a diferència del comic o de les quatre versions cinematogràfiques, ens mostra un Superman adolescent, un jove Clark Kent de 19 anys que estudia periodisme a la Universitat de Shuster.

L'emissió de les esmentades sèries ha coincidit amb un tràgic accident. L'actor Christopher Reeves, de 42 anys, va sofrir una caiguda quan participava en un concurs hípic. Reeves es disposava a superar un obstacle del recorregut quan el cavall es va aturar en sec i el va fer caure. La greu lesió de columna que pateix l'ha deixat paralític. La realitat ha estat més crua que qualsevol adversari de ficció.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 05.00 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 08.30 *Últimas preguntas*.

Diumenge 10.30 *Pueblo de Dios*.

11.00 *La Misa*: amb la participació de la Coral Vol d'Oreneta de Cruïlles i Sant Sadurn de l'Heura (Baix Empordà, bisbat de Girona), sota la direcció de Josep Maria Follia i Camps; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

CANAL 33

Signes dels temps: No hi ha programa fins al setembre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 21/07 22.45 *Creure avui*: Tema d'avui: Cristians en vacances. Informatiu i Agenda; (director: Ramon Safont-Tria).

DI 24/07 15.00 *Creure avui*: (repetició).

Dv 28/07 22.45 No hi ha programa fins al setembre.

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE
HUMÀ I CRISTIAN

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

00.30 *Dietari de música i músics.*

00.35 *Ràdio Vaticana.*

00.55 *Espurna d'alba.*

Dilluns

22.05 *Diàleg d'Església.*

22.30 *Vida sana:* programa estructurat en seccions breus, que intenta fomentar el coneixement del cos humà.

23.00 *Panorama de cinema.*

00.00 *Sons i ressons.*

Dimarts

22.05 *Versió original.*

22.30 *Perfil.*

23.00 *Temps d'acció.*

00.00 *Novetats a cau d'orella.*

Dimecres

22.05 *Els veïns de l'escala.*

22.30 *Converses amb la ciència.*

23.00 *Panorama cultural.*

00.00 *Nit d'estels.*

Dijous

22.05 *De persona a persona.*

22.30 *Temps de Paraula.*

23.00 *La família per dins i per fora.*

00.00 *Deliciosament instrumental.*

Divendres

22.05 *Set dies a l'Església.*

22.30 *Calaix de sastre.*

23.00 *Mots encreuats.*

00.05 *Swingèneris.*

Dissabte

23.00 *Paraules d'amor.*

00.00 *Estels de colors.*

Diumenge

19.00 *Eucaristia.*

20.05 *Contemporània.*

20.30 *Cant Gregorià.*

21.05 *Música del Nou Món.*

21.55 *Raons per viure.*

22.05 *Mosaïc.*

23.00 *Amb molt de gust.*

00.00 *Estel de Colors.*

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 *Informatiu religió* (director: José Lázaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 *La música religiosa: La Verge. Akademia, de Palestrina; Dixit, Solistes vocals, de Boccherini.*

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida:* conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

21.00 *El Espejo.*

Diumenge

08.30 *Letra y música:* de temes religiosos.

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós.

10.00 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

22.00 *La linterna de la Iglesia.*

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia:* informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home:* el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista: amb mossèn Jordi Font, consiliari de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi del bisbat de Girona i rector de Sant Jordi Desvalls; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dòminical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 104.4)

Diumenge

09.45 *Vida i esperit.*

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres

De 20.00 a 20.30h. *La punta:* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1:224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.

Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.

Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.

L'Esplugu FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.

Ràdio Falset (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.

Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.

Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.

Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.

Ràdio La Vilella Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: Cadena Cope-Reus (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (reflexions escrites per Miquel Àngel Ferrés), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i el significat de l'Evangeli* (amb Pere Carreras). Algunes d'aquestes seccions canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Figueres-la Jonquera (AM 1269-FM 88.0) diumenge 9.35h.

Ona Jove Riudellots (FM 104.0) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 10.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 9.00h.

Ràdio Begur (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.05h

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 107.9) diumenge 9.00h.

Ràdio les Planes (FM 107.9) diumenge 9.30h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Salt (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Sant Joan (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Shalom Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 9.30h.

Ràdio Gironès-Antena Cassà (FM 92.8) dissabte 19.30h

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 17.05h). **Ràdio Arenys de Mar** (diumenges 9.15h). **Ràdio Banyoles** (dissabte 9.30h). **Ràdio Begur** (diumenge 9.30h). **Ràdio Besalú** (diumenge 11.30h). **Ràdio la Vall** (dimecres 21.00h). **Ràdio les Planes** (dissabte 17.00h). **Ràdio Palafrugell** (dimarts 14.30h). **Ràdio Sant Joan** (dimecres 20.00h).

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes de la música lleugera, grups inoblidables i les grans cançons romàntiques. La música es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 15.00h). **Ràdio Arenys de Mar**

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte

De 07.00 a 09.00h. *Rosari:* meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marí, etc.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

20.40 *Rosari:* en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticiario.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Café i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

(dissabte 19.00h). **Ràdio Arenys de Munt** (divendres 9.00h).

Ràdio Banyoles (dissabte 10.00h.) **Ràdio Begur** (per determinar).

Ràdio Besalú (diumenge 12.00h). **Ràdio la Vall** (diumenge 14.30h).

Ràdio les Planes (dissabte 17.00h.) **Ràdio Palafrugell** (dijous 21.00h).

Ràdio Sant Joan (dilluns 21.30h). **Ràdio Santa Coloma** (per determinar).

Ràdio Sarrià de Ter (divendres 22.00h).

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira. Periodicitat setmanal amb 5 minuts de durada. L'emeten:

Ràdio Calella (FM 107.9) diumenge 11.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 107.4) diumenge 11.10h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

Ràdio Vilafant (FM 107.3) diumenge 9.15h.

PUNT DE TROBADA: Programa magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, social i humana amb diverses seccions. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres-la Jonquera (dilluns 21.05h.)

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA</

Per què?

Sí, de vegades tinc por.

Un dia vàrem dormir al bosc en una tenda de campanya. Mira que m'agrada anar d'excursió, però, noi!, no sé per què, no podia dormir. Tenia por.

Fa ben riure el que em va passar. Vaig acabar amb les galtes ben vermelles. Quan, estant ja ajagut a terra, un bri d'herba em volia fer pessigolles, em pensava que una mala bèstia em solia picar, i bufetada ve bufetada va.

El cap de colla em deia:

—Què et passa amb aquests cops? Amb qui et baralles?

—Espanto les mosques, deia jo, mig empipat mig dissimulant.

—Doncs, jo, no en tinc cap de mosca.

—Deuen venir totes a mi. Com que he menjat galetes amb melmelada...

Però la veritat és que tenia por.

Demés, hi havia uns ocells nocturns que feien un crit estrany, com el d'una persona que en crida una altra. Quan estava a punt de dormir cantava aquell gamarús i... apa! em treia la son de les orelles i em feia obrir els ulls.

A la fi, cansat, em vaig adormir com un esclap.

L'endemà feia un sol esplèndid. El lloc on havíem acampat era meravellós. Em va fer vergonya haver tingut por. La por no serveix de res.

He pensat que hem de ser eixerits i valents.

Jesús, a l'Evangeli, ho diu als deixebles: «No tingueu por».

Hem de ser valents per a ser bons fills, bons germans, bons amics, bons ciutadans. Valents per estimar Jesús. Valents per estimar i ajudar a tothom.

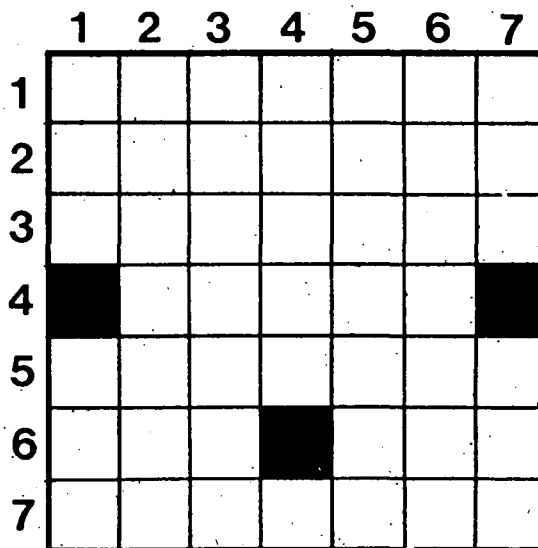
L'Eixerit

HORITZONTALS:

1. Diminutiu de nom de fonts que se celebra l'1 de gener. 2. Aniré, vindré. 3. Cal fer-ho per anar d'un lloc a un altre quan no tenim cap mitjà de locomoció. 4. «Lletreru» ben dit. 5. Autor castellà de «El sí de las niñas». 6. Ondulació, onada (a.r.). Semblant, relacionat. 7. (A.r.) cobriran, embolicaran.

VERTICALS:

1. (A.r.) un dels fills de Noé. El meu. 2. Fa carícies. 3. Posar números. 4. Publica. 5. Màquina de compondre emprada en tipografia. 6. (A.r.) esmolaré, afinaré. 7. Riu que neix al terme de Setcases (Ripollès) i desemboca al Mediterrà a la platja de Pals (Baix Empordà). 8. Nascut.

Solució:

Horitzontals: 1. Manel. 2. Acudire. 3. Caminar. 4. Rétol. 5. Moratin. 6. Ona (a.r.). 7. Alf. 8. Alf. 9. Alf. 10. Alf. 11. Alf. 12. Alf. 13. Alf. 14. Alf. 15. Alf. 16. Alf. 17. Alf. 18. Alf. 19. Alf. 20. Alf. 21. Alf. 22. Alf. 23. Alf. 24. Alf. 25. Alf. 26. Alf. 27. Alf. 28. Alf. 29. Alf. 30. Alf. 31. Alf. 32. Alf. 33. Alf. 34. Alf. 35. Alf. 36. Alf. 37. Alf. 38. Alf. 39. Alf. 40. Alf. 41. Alf. 42. Alf. 43. Alf. 44. Alf. 45. Alf. 46. Alf. 47. Alf. 48. Alf. 49. Alf. 50. Alf. 51. Alf. 52. Alf. 53. Alf. 54. Alf. 55. Alf. 56. Alf. 57. Alf. 58. Alf. 59. Alf. 60. Alf. 61. Alf. 62. Alf. 63. Alf. 64. Alf. 65. Alf. 66. Alf. 67. Alf. 68. Alf. 69. Alf. 70. Alf. 71. Alf. 72. Alf. 73. Alf. 74. Alf. 75. Alf. 76. Alf. 77. Alf. 78. Alf. 79. Alf. 80. Alf. 81. Alf. 82. Alf. 83. Alf. 84. Alf. 85. Alf. 86. Alf. 87. Alf. 88. Alf. 89. Alf. 90. Alf. 91. Alf. 92. Alf. 93. Alf. 94. Alf. 95. Alf. 96. Alf. 97. Alf. 98. Alf. 99. Alf. 100. Alf. 101. Alf. 102. Alf. 103. Alf. 104. Alf. 105. Alf. 106. Alf. 107. Alf. 108. Alf. 109. Alf. 110. Alf. 111. Alf. 112. Alf. 113. Alf. 114. Alf. 115. Alf. 116. Alf. 117. Alf. 118. Alf. 119. Alf. 120. Alf. 121. Alf. 122. Alf. 123. Alf. 124. Alf. 125. Alf. 126. Alf. 127. Alf. 128. Alf. 129. Alf. 130. Alf. 131. Alf. 132. Alf. 133. Alf. 134. Alf. 135. Alf. 136. Alf. 137. Alf. 138. Alf. 139. Alf. 140. Alf. 141. Alf. 142. Alf. 143. Alf. 144. Alf. 145. Alf. 146. Alf. 147. Alf. 148. Alf. 149. Alf. 150. Alf. 151. Alf. 152. Alf. 153. Alf. 154. Alf. 155. Alf. 156. Alf. 157. Alf. 158. Alf. 159. Alf. 160. Alf. 161. Alf. 162. Alf. 163. Alf. 164. Alf. 165. Alf. 166. Alf. 167. Alf. 168. Alf. 169. Alf. 170. Alf. 171. Alf. 172. Alf. 173. Alf. 174. Alf. 175. Alf. 176. Alf. 177. Alf. 178. Alf. 179. Alf. 180. Alf. 181. Alf. 182. Alf. 183. Alf. 184. Alf. 185. Alf. 186. Alf. 187. Alf. 188. Alf. 189. Alf. 190. Alf. 191. Alf. 192. Alf. 193. Alf. 194. Alf. 195. Alf. 196. Alf. 197. Alf. 198. Alf. 199. Alf. 200. Alf. 201. Alf. 202. Alf. 203. Alf. 204. Alf. 205. Alf. 206. Alf. 207. Alf. 208. Alf. 209. Alf. 210. Alf. 211. Alf. 212. Alf. 213. Alf. 214. Alf. 215. Alf. 216. Alf. 217. Alf. 218. Alf. 219. Alf. 220. Alf. 221. Alf. 222. Alf. 223. Alf. 224. Alf. 225. Alf. 226. Alf. 227. Alf. 228. Alf. 229. Alf. 230. Alf. 231. Alf. 232. Alf. 233. Alf. 234. Alf. 235. Alf. 236. Alf. 237. Alf. 238. Alf. 239. Alf. 240. Alf. 241. Alf. 242. Alf. 243. Alf. 244. Alf. 245. Alf. 246. Alf. 247. Alf. 248. Alf. 249. Alf. 250. Alf. 251. Alf. 252. Alf. 253. Alf. 254. Alf. 255. Alf. 256. Alf. 257. Alf. 258. Alf. 259. Alf. 260. Alf. 261. Alf. 262. Alf. 263. Alf. 264. Alf. 265. Alf. 266. Alf. 267. Alf. 268. Alf. 269. Alf. 270. Alf. 271. Alf. 272. Alf. 273. Alf. 274. Alf. 275. Alf. 276. Alf. 277. Alf. 278. Alf. 279. Alf. 280. Alf. 281. Alf. 282. Alf. 283. Alf. 284. Alf. 285. Alf. 286. Alf. 287. Alf. 288. Alf. 289. Alf. 290. Alf. 291. Alf. 292. Alf. 293. Alf. 294. Alf. 295. Alf. 296. Alf. 297. Alf. 298. Alf. 299. Alf. 300. Alf. 301. Alf. 302. Alf. 303. Alf. 304. Alf. 305. Alf. 306. Alf. 307. Alf. 308. Alf. 309. Alf. 310. Alf. 311. Alf. 312. Alf. 313. Alf. 314. Alf. 315. Alf. 316. Alf. 317. Alf. 318. Alf. 319. Alf. 320. Alf. 321. Alf. 322. Alf. 323. Alf. 324. Alf. 325. Alf. 326. Alf. 327. Alf. 328. Alf. 329. Alf. 330. Alf. 331. Alf. 332. Alf. 333. Alf. 334. Alf. 335. Alf. 336. Alf. 337. Alf. 338. Alf. 339. Alf. 340. Alf. 341. Alf. 342. Alf. 343. Alf. 344. Alf. 345. Alf. 346. Alf. 347. Alf. 348. Alf. 349. Alf. 350. Alf. 351. Alf. 352. Alf. 353. Alf. 354. Alf. 355. Alf. 356. Alf. 357. Alf. 358. Alf. 359. Alf. 360. Alf. 361. Alf. 362. Alf. 363. Alf. 364. Alf. 365. Alf. 366. Alf. 367. Alf. 368. Alf. 369. Alf. 370. Alf. 371. Alf. 372. Alf. 373. Alf. 374. Alf. 375. Alf. 376. Alf. 377. Alf. 378. Alf. 379. Alf. 380. Alf. 381. Alf. 382. Alf. 383. Alf. 384. Alf. 385. Alf. 386. Alf. 387. Alf. 388. Alf. 389. Alf. 390. Alf. 391. Alf. 392. Alf. 393. Alf. 394. Alf. 395. Alf. 396. Alf. 397. Alf. 398. Alf. 399. Alf. 400. Alf. 401. Alf. 402. Alf. 403. Alf. 404. Alf. 405. Alf. 406. Alf. 407. Alf. 408. Alf. 409. Alf. 410. Alf. 411. Alf. 412. Alf. 413. Alf. 414. Alf. 415. Alf. 416. Alf. 417. Alf. 418. Alf. 419. Alf. 420. Alf. 421. Alf. 422. Alf. 423. Alf. 424. Alf. 425. Alf. 426. Alf. 427. Alf. 428. Alf. 429. Alf. 430. Alf. 431. Alf. 432. Alf. 433. Alf. 434. Alf. 435. Alf. 436. Alf. 437. Alf. 438. Alf. 439. Alf. 440. Alf. 441. Alf. 442. Alf. 443. Alf. 444. Alf. 445. Alf. 446. Alf. 447. Alf. 448. Alf. 449. Alf. 450. Alf. 451. Alf. 452. Alf. 453. Alf. 454. Alf. 455. Alf. 456. Alf. 457. Alf. 458. Alf. 459. Alf. 460. Alf. 461. Alf. 462. Alf. 463. Alf. 464. Alf. 465. Alf. 466. Alf. 467. Alf. 468. Alf. 469. Alf. 470. Alf. 471. Alf. 472. Alf. 473. Alf. 474. Alf. 475. Alf. 476. Alf. 477. Alf. 478. Alf. 479. Alf. 480. Alf. 481. Alf. 482. Alf. 483. Alf. 484. Alf. 485. Alf. 486. Alf. 487. Alf. 488. Alf. 489. Alf. 490. Alf. 491. Alf. 492. Alf. 493. Alf. 494. Alf. 495. Alf. 496. Alf. 497. Alf. 498. Alf. 499. Alf. 500. Alf. 501. Alf. 502. Alf. 503. Alf. 504. Alf. 505. Alf. 506. Alf. 507. Alf. 508. Alf. 509. Alf. 510. Alf. 511. Alf. 512. Alf. 513. Alf. 514. Alf. 515. Alf. 516. Alf. 517. Alf. 518. Alf. 519. Alf. 520. Alf. 521. Alf. 522. Alf. 523. Alf. 524. Alf. 525. Alf. 526. Alf. 527. Alf. 528. Alf. 529. Alf. 530. Alf. 531. Alf. 532. Alf. 533. Alf. 534. Alf. 535. Alf. 536. Alf. 537. Alf. 538. Alf. 539. Alf. 540. Alf. 541. Alf. 542. Alf. 543. Alf. 544. Alf. 545. Alf. 546. Alf. 547. Alf. 548. Alf. 549. Alf. 550. Alf. 551. Alf. 552. Alf. 553. Alf. 554. Alf. 555. Alf. 556. Alf. 557. Alf. 558. Alf. 559. Alf. 560. Alf. 561. Alf. 562. Alf. 563. Alf. 564. Alf. 565. Alf. 566. Alf. 567. Alf. 568. Alf. 569. Alf. 570. Alf. 571. Alf. 572. Alf. 573. Alf. 574. Alf. 575. Alf. 576. Alf. 577. Alf. 578. Alf. 579. Alf. 580. Alf. 581. Alf. 582. Alf. 583. Alf. 584. Alf. 585. Alf. 586. Alf. 587. Alf. 588. Alf. 589. Alf. 590. Alf. 591. Alf. 592. Alf. 593. Alf. 594. Alf. 595. Alf. 596. Alf. 597. Alf. 598. Alf. 599. Alf. 600. Alf. 601. Alf. 602. Alf. 603. Alf. 604. Alf. 605. Alf. 606. Alf. 607. Alf. 608. Alf. 609. Alf. 610. Alf. 611. Alf. 612. Alf. 613. Alf. 614. Alf. 615. Alf. 616. Alf. 617. Alf. 618. Alf. 619. Alf. 620. Alf. 621. Alf. 622. Alf. 623. Alf. 624. Alf. 625. Alf. 626. Alf. 627. Alf. 628. Alf. 629. Alf. 630. Alf. 631. Alf. 632. Alf. 633. Alf. 634. Alf. 635. Alf. 636. Alf. 637. Alf. 638. Alf. 639. Alf. 640. Alf. 641. Alf. 642. Alf. 643. Alf. 644. Alf. 645. Alf. 646. Alf. 647. Alf. 648. Alf. 649. Alf. 650. Alf. 651. Alf. 652. Alf. 653. Alf. 654. Alf. 655. Alf. 656. Alf. 657. Alf. 658. Alf. 659. Alf. 660. Alf. 661. Alf. 662. Alf. 663. Alf. 664. Alf. 665. Alf. 666. Alf. 667. Alf. 668. Alf. 669. Alf. 670. Alf. 671. Alf. 672. Alf. 673. Alf. 674. Alf. 675. Alf. 676. Alf. 677. Alf. 678. Alf. 679. Alf. 680. Alf. 681. Alf. 682. Alf. 683. Alf. 684. Alf. 685. Alf. 686. Alf. 687. Alf. 688. Alf. 689. Alf. 690. Alf. 691. Alf. 692. Alf. 693. Alf. 694. Alf. 695. Alf. 696. Alf. 697. Alf. 698. Alf. 699. Alf. 700. Alf. 701. Alf. 702. Alf. 703. Alf. 704. Alf. 705. Alf. 706. Alf. 707. Alf. 708. Alf. 709. Alf. 710. Alf. 711. Alf. 712. Alf. 713. Alf. 714. Alf. 715. Alf. 716. Alf. 717. Alf. 718. Alf. 719. Alf. 720. Alf. 721. Alf. 722. Alf. 723. Alf. 724. Alf. 725. Alf. 726. Alf. 727. Alf. 728. Alf. 729. Alf. 730. Alf. 731. Alf. 732. Alf. 733. Alf. 734. Alf. 735. Alf. 736. Alf. 737. Alf. 738. Alf. 739. Alf. 740. Alf. 741. Alf. 742. Alf. 743. Alf. 744. Alf. 745. Alf. 746. Alf. 747. Alf. 748. Alf. 749. Alf. 750. Alf. 751. Alf. 752. Alf. 753. Alf. 754. Alf. 755. Alf. 756. Alf. 757. Alf. 758. Alf. 759. Alf. 760. Alf. 761. Alf. 762. Alf. 763. Alf. 764. Alf. 765. Alf. 766. Alf. 767. Alf. 768. Alf. 769. Alf. 770. Alf. 771. Alf. 772. Alf. 773. Alf. 774. Alf. 775. Alf. 776. Alf. 777. Alf. 778. Alf. 779. Alf. 780. Alf. 781. Alf. 782. Alf. 783. Alf. 784. Alf. 785. Alf. 786. Alf. 787. Alf. 788. Alf. 789. Alf. 790. Alf. 791. Alf. 792. Alf. 793. Alf. 794. Alf. 795. Alf. 796. Alf. 797. Alf. 798. Alf. 799. Alf. 800. Alf. 801. Alf. 802. Alf. 803. Alf. 804. Alf. 805. Alf. 806. Alf. 807. Alf. 808. Alf. 809. Alf. 810. Alf. 811. Alf. 812. Alf. 813. Alf. 814. Alf. 815. Alf. 816. Alf. 817. Alf. 818. Alf. 819. Alf. 820. Alf. 821. Alf. 822. Alf. 823. Alf. 824. Alf. 825. Alf. 826. Alf. 827. Alf. 828. Alf. 829. Alf. 830. Alf. 831. Alf. 832. Alf. 833. Alf. 834. Alf. 835. Alf. 836. Alf. 837. Alf. 838. Alf. 839. Alf. 840. Alf. 841. Alf. 842. Alf. 843. Alf. 844. Alf. 845. Alf. 846. Alf. 847. Alf. 848. Alf. 849. Alf. 850. Alf. 851. Alf. 852. Alf. 853. Alf. 854. Alf. 855. Alf. 856. Alf. 857. Alf. 858. Alf. 859. Alf. 860. Alf. 861. Alf. 862. Alf. 863. Alf. 864. Alf. 865. Alf. 866. Alf. 867. Alf. 868. Alf. 869. Alf. 870. Alf. 871. Alf. 872. Alf. 873. Alf. 874. Alf. 875. Alf. 876. Alf. 877. Alf. 878. Alf. 879. Alf. 880. Alf. 881. Alf. 882. Alf. 883. Alf. 884. Alf. 885. Alf. 886. Alf. 887. Alf. 888. Alf. 889. Alf. 890. Alf. 891. Alf. 892. Alf. 893. Alf. 894. Alf. 895. Alf. 896. Alf. 897. Alf. 898. Alf. 899. Alf. 900. Alf. 901. Alf. 902. Alf. 903. Alf. 904. Alf. 905. Alf. 906. Alf. 907. Alf. 908. Alf. 909. Alf. 910. Alf. 911. Alf. 912. Alf. 913. Alf. 914. Alf. 915. Alf. 916. Alf. 917. Alf. 918. Alf. 919. Alf. 920. Alf. 921. Alf. 922. Alf. 923. Alf. 924. Alf. 925. Alf. 926. Alf. 927. Alf. 928. Alf. 929. Alf. 930. Alf. 931. Alf. 932. Alf. 933. Alf. 934. Alf. 935. Alf. 936. Alf. 937. Alf. 938. Alf. 939. Alf. 940. Alf. 941. Alf. 942. Alf. 943. Alf. 944. Alf. 945. Alf. 946. Alf. 947. Alf. 948. Alf. 949. Alf. 950. Alf. 951. Alf. 952. Alf. 953. Alf. 954. Alf. 955. Alf. 956. Alf. 957. Alf. 958. Alf. 959. Alf. 960. Alf. 961. Alf. 962. Alf. 963. Alf. 964. Alf. 965. Alf. 966. Alf. 967. Alf. 968. Alf. 969. Alf. 970. Alf. 971. Alf. 972. Alf. 973. Alf. 974. Alf. 975. Alf. 976. Alf. 977. Alf. 978. Alf. 979. Alf. 980. Alf. 981. Alf. 982. Alf. 983. Alf. 984. Alf. 985. Alf. 986. Alf. 987. Alf. 988. Alf. 989. Alf. 990. Alf. 991. Alf. 992. Alf. 993. Alf. 994. Alf. 995. Alf. 996. Alf. 997. Alf. 998. Alf. 999. Alf. 1000. Alf. 1001. Alf. 1002. Alf. 1003. Alf. 1004. Alf. 1005. Alf. 1006. Alf. 1007. Alf. 1008. Alf. 1009. Alf. 1010. Alf. 1011. Alf. 1012. Alf. 1013. Alf. 1014. Alf. 1015. Alf. 1016. Alf. 1017. Alf. 1018. Alf. 1019. Alf. 1020. Alf. 1021. Alf. 1022. Alf. 1023. Alf. 1024. Alf. 1025. Alf. 1026. Alf. 1027. Alf. 1028. Alf. 1029. Alf. 1030. Alf. 1031. Alf. 1032. Alf. 1033. Alf. 1034. Alf. 1035. Alf. 1036. Alf. 1037. Alf. 1038. Alf. 1039. Alf. 1040. Alf. 1041. Alf. 1042. Alf. 1043. Alf. 1044. Alf. 1045. Alf. 1046. Alf. 1047. Alf. 1048. Alf. 1049. Alf. 1050. Alf. 1051. Alf. 1052. Alf. 1053. Alf. 1054. Alf. 1055. Alf. 1056. Alf. 1057. Alf. 1058. Alf. 1059. Alf. 1060. Alf. 1061. Alf. 1062. Alf. 1063. Alf. 1064. Alf. 1065. Alf. 1066. Alf. 1067. Alf. 1068. Alf. 1069. Alf. 1070. Alf. 1071. Alf. 1072. Alf. 1073. Alf. 1074. Alf. 1075. Alf. 1076. Alf. 1077. Alf. 1078. Alf. 1079. Alf. 1080. Alf. 1081. Alf. 1082. Alf. 1083. Alf. 1084. Alf. 1085. Alf. 1086. Alf. 1087. Alf. 1088. Alf. 1089. Alf. 1090. Alf. 1091. Alf. 1092. Alf. 1093. Alf. 1094. Alf. 1095. Alf. 1096. Alf. 1097. Alf. 1098. Alf. 1099. Alf. 1100. Alf. 1101. Alf. 1102. Alf. 1103. Alf. 1104. Alf. 1105. Alf. 1106. Alf. 1107. Alf. 1108. Alf. 1109. Alf. 1110. Alf. 1111. Alf. 1112. Alf. 1113. Alf. 1114. Alf. 1115. Alf. 1116. Alf. 1117. Alf. 1118. Alf. 1119. Alf. 1120. Alf. 1121. Alf. 1122. Alf. 1123. Alf. 1124. Alf. 1125. Alf. 1126. Alf. 1127. Alf. 1128. Alf. 1129. Alf. 1130. Alf. 1131. Alf. 1132. Alf. 1133. Alf. 1134. Alf. 1135. Alf. 1136. Alf. 1137. Alf. 1138. Alf. 1139. Alf. 1140. Alf. 1141. Alf. 1142. Alf. 1143. Alf. 1144. Alf. 1145. Alf. 1146. Alf. 1147. Alf. 1148. Alf. 1149. Alf. 1150. Alf. 1151. Alf. 1152. Alf. 1153. Alf. 1154. Alf. 1155. Alf. 1156. Alf. 1157. Alf. 1158. Alf. 1159. Alf. 1160. Alf. 1161. Alf. 1162. Alf. 1163. Alf. 1164. Alf. 1165. Alf. 1166. Alf. 1167. Alf. 1168. Alf. 1169. Alf. 1170. Alf. 1171. Alf. 1172. Alf. 1173. Alf. 1174. Alf. 1175. Alf. 1176. Alf. 1177. Alf. 1178. Alf. 1179. Alf. 1180. Alf. 1181. Alf. 1182. Alf. 1183. Alf. 1184. Alf. 1185. Alf. 1186. Alf. 1187. Alf. 1188. Alf. 1189. Alf. 1190. Alf. 1191. Alf. 1192. Alf. 1193. Alf. 1194. Alf. 1195. Alf. 1196. Alf. 1197. Alf. 1198. Alf. 1199. Alf. 1200. Alf. 1201. Alf. 1202. Alf. 1203. Alf. 1204. Alf. 1205. Alf. 1206. Alf. 1207. Alf. 1208. Alf. 1209. Alf. 1210. Alf. 1211. Alf. 1212. Alf. 1213. Alf. 1214. Alf. 1215. Alf. 1216. Alf. 1217. Alf. 1218. Alf. 1219. Alf. 1220. Alf. 1221. Alf. 1222. Alf. 1223. Alf. 1224. Alf. 1225. Alf. 1226. Alf. 1227. Alf. 1228. Alf. 1229. Alf. 1230. Alf. 1231. Alf. 1232. Alf. 1233. Alf. 1234. Alf. 1235. Alf. 1236. Alf. 1237. Alf. 1238. Alf. 1239. Alf. 1240. Alf. 1241. Alf. 1242. Alf. 1243. Alf. 1244. Alf. 1245. Alf. 1246. Alf. 1247. Alf. 1248. Alf. 1249. Alf. 1250. Alf. 1251. Alf. 1252. Alf. 1253. Alf. 1254. Alf. 1255. Alf. 1256. Alf. 1257. Alf. 1258. Alf. 1259. Alf. 1260. Alf. 1261. Alf. 1262. Alf. 1263. Alf. 1264. Alf. 1265. Alf. 1266. Alf. 1267. Alf. 1268. Alf. 1269. Alf. 1270. Alf. 1271. Alf. 1272. Alf. 1273. Alf. 1274. Alf. 1275. Alf. 1276. Alf. 1277. Alf. 1278. Alf. 1279. Alf. 1280. Alf. 1281. Alf. 1282. Alf. 1283. Alf. 1284. Alf. 1285. Alf. 1286. Alf. 1287. Alf. 1288. Alf. 1289. Alf. 1290. Alf. 1291. Alf. 1292. Alf. 1293. Alf. 1294. Alf. 1295. Alf. 1296. Alf. 1297. Alf. 1298. Alf. 1299. Alf. 1300. Alf. 1301. Alf. 1302. Alf. 1303. Alf. 1304. Alf. 1305. Alf. 1306. Alf. 1307. Alf. 1308. Alf. 1309. Alf. 1310. Alf. 1311. Alf. 1312. Alf. 1313. Alf. 1314. Alf. 1315. Alf. 1316. Alf. 1317. Alf. 1318. Alf. 1319. Alf. 1320. Alf. 1321. Alf. 1322. Alf. 1323. Alf. 1324. Alf. 1325. Alf. 1326. Alf. 1327. Alf. 1328. Alf. 1329. Alf. 1330. Alf. 1331. Alf. 1332. Alf. 1333. Alf. 1334. Alf. 1335. Alf. 1336. Alf. 1337. Alf. 1338. Alf. 1339. Alf. 1340. Alf. 1341. Alf. 1342. Alf. 1343. Alf. 1344. Alf. 1345. Alf. 1346. Alf. 1347. Alf. 1348. Alf. 1349. Alf. 1350. Alf. 1351. Alf. 1352. Alf. 1353. Alf. 1354. Alf. 1355. Alf. 1356. Alf. 1357. Alf. 1358. Alf. 1359. Alf. 1360. Alf. 1361. Alf. 1362. Alf. 1363. Alf. 1364. Alf. 1365. Alf. 1366. Alf. 1367. Alf. 1368. Alf. 1369. Alf. 1370. Alf. 1371. Alf. 1372. Alf. 1373. Alf. 1374. Alf. 1375. Alf. 1376. Alf. 1377. Alf. 1378. Alf. 1379. Alf. 1380. Alf. 1381. Alf. 1382. Alf. 1383. Alf. 1384. Alf. 1385. Alf. 1386. Alf. 1387. Alf. 1388. Alf. 1389. Alf. 1390. Alf. 1391. Alf. 1392. Alf. 1393. Alf. 1394. Alf. 1395. Alf. 1396. Alf. 1397. Alf. 1398. Alf. 1399. Alf. 1400. Alf. 1401. Alf. 1402. Alf. 1403. Alf. 1404. Alf. 1405. Alf. 1406. Alf. 1407. Alf. 1408. Alf. 1409. Alf. 1410. Alf. 1411. Alf. 1412. Alf. 1413. Alf. 1414. Alf. 1415. Alf. 1416. Alf. 1417. Alf. 1418. Alf. 1419. Alf. 1420. Alf. 1421. Alf. 1422. Alf. 1423. Alf. 1424. Alf. 1425. Alf. 1426. Alf. 1427. Alf. 1428. Alf. 1429. Alf. 1430. Alf. 1431. Alf. 1432. Alf. 1433. Alf. 1434. Alf

Petits anuncis

VARIS

RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses. Hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanents o temporal. Tel. 450 39 30.

FOTÒGRAF per a bodes, comunions i actes socials de tota mena. També per a publicitat. T. (93) 323 46 72.

NECESSITO dona de fer feines que sàpiga cuinar una mica. De 20 a 30 anys. Per quedar-se a dormir. 55 dies vacances. Telèfon 458 37 10.

ORGANISTA per a casaments i altres cerimònies. Tel. 232 29 31.

DISA us ofereix servei assistencial a domicili, 3a edat, 24 h al dia, 7 dies a la setmana. Tel. 454 63 00. Urgències: 908 942 089.

COMPRO segells, monedes, postals i objc. antics. Tel. 357 83 94.

PROFESSIONAL 47 anys. Assessor, adminstr, comptable empreses. Desitjaria feina a temps parcial: Tel. 232 07 71 de 4 a 6.

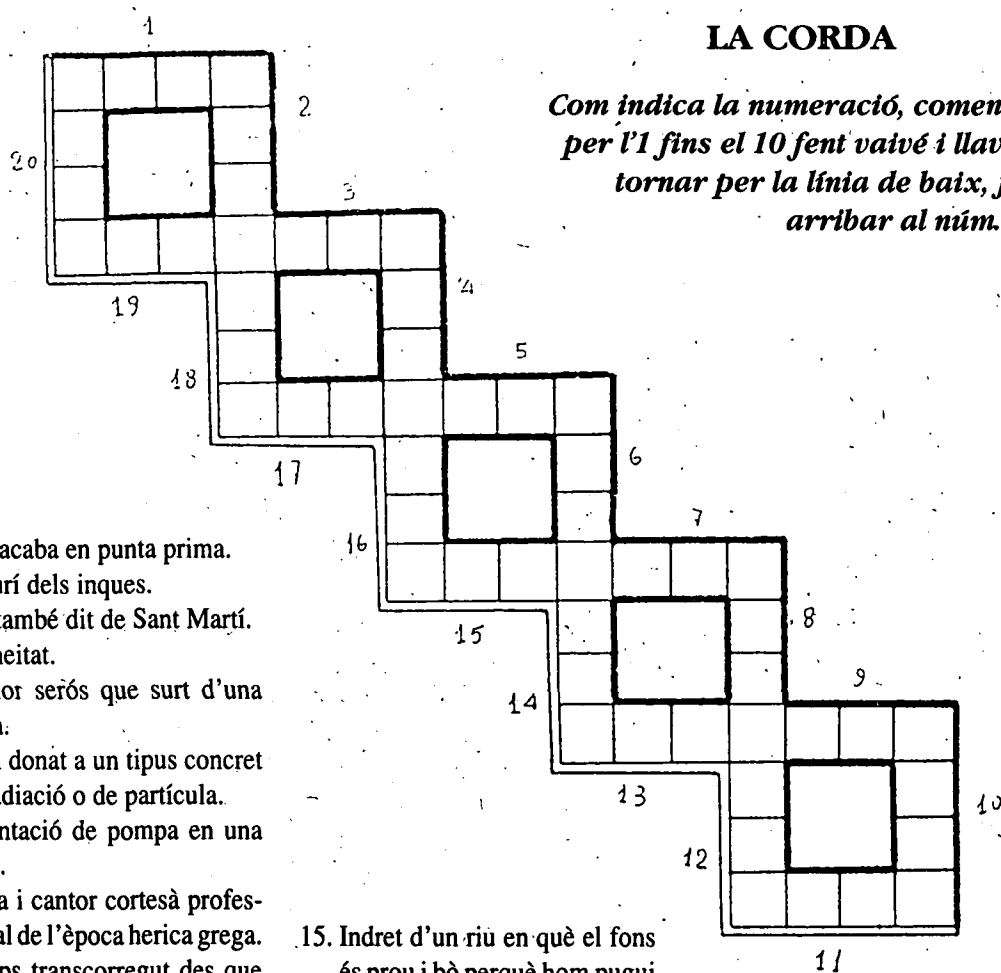
PIS per llogar. Barcelona. Pròxim FF.CC. de Gràcia. 5 habit., cuina, menjador, bany i lavabo. 90.000 ptes. Tel. 237 95 48.

DESITJARIA contactar amb persones interessades per l'art. Tel. (977) 23 64 61.

SRA. tindria cura pers. 3a. edat. Acceptaria marxar fora de Barcelona. Exp. i ref. Tel. 490 41 48 de 14 a 18 i de 22 a 24 h.

ENCREUATS

per Rosa Collell

LA CORDA

Com indica la numeració, començar per l'1 fins el 10 fent vaivé i llavors tornar per la línia de baix, fins arribar al núm. 20.

1. Que acaba en punta prima.
2. Bisturí dels inques.
3. Arc també dit de Sant Martí.
4. La meitat.
5. Humor serós que surt d'una nafra.
6. Nom donat a un tipus concret de radiació o de partícula.
7. Ostentació de pompa en una festa.
8. Poeta i cantor cortesà professional de l'època herica grega.
9. Temps transcorregut des que hom ha nascut.
10. Part posterior del peu.
11. Capital de La Garrotxa.
12. Forma prefixada del grec rele que significa lluny.
13. Regidor.
14. (En angl.) llarg.
15. Indret d'un riu en què el fons és prou i bò perquè hom pugui passar caminant.
16. Norma jurídica de caràcter obligatori.
17. Lletre grega.
18. En contra de quelcom.
19. Referent al foc al que crema.
20. Lloc de vegetació en el desert.

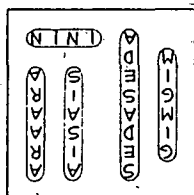
Solució:

1. Agut. 2. Tumi. 3. Iris. 4. Semi. 5. Icor. 6. Raig. 7. Gala. 8. Aede. 9. Edat. 10. Taló. 11. Olot. 12. Tele. 13. Edil. 14. Long. 15. Qual. 16. Llel. 17. Iota. 18. Anti. 19. Igh. 20. Illa.

SOPA DE LLETRES
per Montserrat Albert

CONJUNCIONS
COPULATIVES QUE SÓN
MOTS REPETITS,
ANOMENADES
DISTRIBUTIVES. SÓN 5

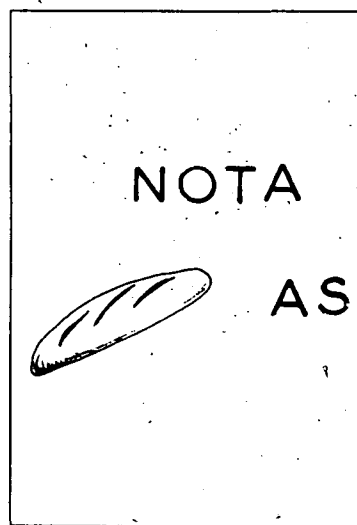
D O S O M A F A U S
O E I S I I A I A I
R G R E C S I C R A
M I E D O A S P A L
A M F A S L A L A P
R G O S O L I A R A
S I R E C A S L A I
O M I D I L L U I S
L I F A F I N I N O
A R T I U S A C O L

Ni... ni. Adés... adés. Ara... ara. Mig... mig. Sta... sta.

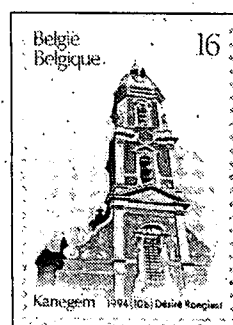
JEROGLÍFIC
per Núria Albert

QUÈ VOLEM?

Solució al 825

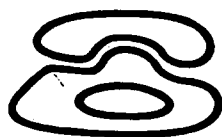
En fa; mi; lia
En família

FILATÈLIA
per Enric GrauperaEsglésia de Saint-Bavon
a Kenegem

Segell de Bèlgica, de l'any 1994, dins una sèrie dedicada a esglésies. Aquesta església és anomenada a l'any 967: «in caningahem aecclesia cum mansi iij...». És el curs d'aquest any que els abats de Saint Bavon, van poder recuperar totes les terres i béns, que en el decurs de les incursions normandes passaren al comte de Flandes. Al 1620 es construeix la nova església al damunt de l'antiga, destruïda per les guerres de religió.

TELÈFON DE LA SALUT MENTAL

FUNDACIÓ NOU CAMÍ

Psicotelèfon
(93) 427 44 22

El servei que es dona des del Psicotelèfon és anònim, gratuït i inspirat en els principis de l'Humanisme Cristià.

ESCACS

per Jaume Mora

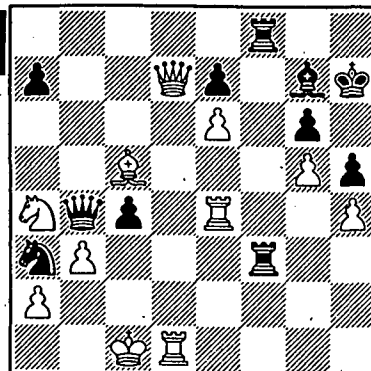
Diagrama 595

Negres juguen i guanyen

Si compteu les peces hi ha igualtat. Però resulta que al negre encara n'hi sobrarà alguna. Vegeu-ho.

Solució al diagrama 594

1 AxP+, 2 RxA D7A+, 3 R1T T8R+ 0-1.

DES DE LLUNY, AMB AMOR...

Hem rebut cartes dels nostres missioners escampats arreu del món: són homes i dones que volen saber notícies de la seva església i de l'església universal i que tenen pel nostre setmanari un interès i un afecte que ens és estimulant. Sovint però, una subscripció és un luxe fora de l'abast dels seus limitats mitjans.

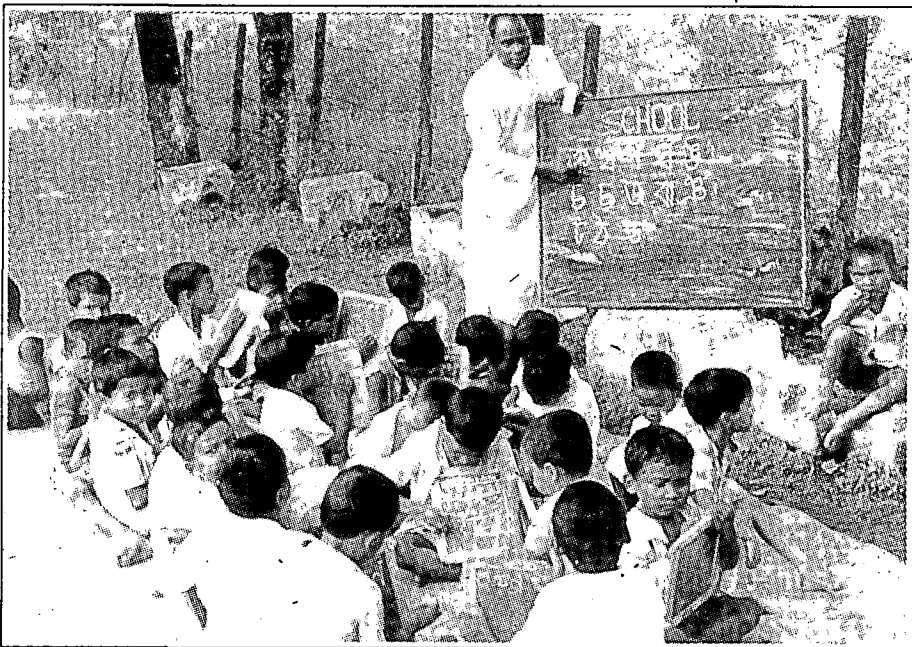
Aquestes cartes ens acosten a la seva realitat quotidiana, tot demanant algú que els apadrini una subscripció. Ens escriuen des de lluny, amb amor...

Sóc un vell missioner de 88 anys, fill de la Costa Brava —Sant Feliu de Guíxols—, germà d'un altre missioner el P. Llorenç, que va ser missioner a la Xina fins que els comunistes el varen expulsar; va anar després a les Filipines, d'on va retornar a Espanya, i morí a Barcelona el gener de 1991.

Jo vaig ser destinat al Brasil l'any 1931, sense haver mai més retornat a la pàtria. En aquell temps els missioners Claretians ja sabíem, i acceptàvem amb il·lusió, el deixar la pàtria per sempre. Aquí al Brasil, vaig ser missioner, professor de diversos col·legis a l'Estat de São Paulo, defensor del Vincle en el Tribunal Eclesiàstic, amb la responsabilitat de moltes altres diòcesis que no tenien prou clegat. Al cap de sis anys, vaig ser successivament rector o vicari de diverses parròquies confiades a nosaltres.

Des de petit, sempre vaig tenir una forta inclinació pel dibuix i la pintura. Per això, sempre tenia un foradet de temps per algun treball. Aquí a Goiania, tenia una exposició permanent de quadres; tot el que guanyava amb la venda de mosaics, aquarel·les, olis, etc., era enviat als nostres centres de formació de seminaristes. Hi hà quadres meus per arreu del Brasil, així com d'Estat's Units, França, Alemanya, com també aquí a Barcelona, a cases dels meus parents i amics.

Bé. Ara tot això ha passat a causa d'un derrame cerebral que em va paraitzar tota la part dreta i em va posar en una cadira de rodes i, mentre feia exercicis de recuperació, vaig caure i em vaig trencar el fèmur, cosa que em va portar a una còmplicada operació. L'any passat em van operar de cataractes, però en tot aquest temps de malalt, he continuat el meu treball, sacerdot i missioner, al confessorari, al matí i a la tarda, com el Bon Déu m'ha permès. No cal dir que totes les intervencions quirúrgiques van

ser finançades per persones amigues, ja que la meua petita comunitat no tenia mitjans per a tantes despeses.

Encara que no puc forçar la vista, puc llegir bé. Per això espero que una persona de bon cor em faciliti poder tornar a rebre la tan estimada *Catalunya Cristiana*.

I moltes gràcies per la vostra gentilesa.
Déu vos ho pagui.

P. VÍCTOR GANDOL
Goiânia (Brasil)

Benvolguts amics, padrins i col·laboradors de *Catalunya Cristiana*,

Sóc la germana missionera Maria Do Céu Costa i em vull posar en contacte amb vosaltres perquè conegueu una mica la vida dels missioners d'aquest racó de Moçambic.

Àquí hi ha una gran manca de

Aquí hi ha una gran manca de sacerdots, per això el P. Manuel Mucauro té cura de dues parròquies: San Benedito i Ntra. Sra. de Fátima, una ubicada al centre de la ciutat i l'altra a la rodalia. El pare Manuel també és metge i professor al Seminari Mitjà. ¿Us imagineu aquest sacerdot amb les seves preocupacions per atendre a tothom?

Sap connectar molt bé amb el seu poble i és molt estimat per tothom. L'arquebisbe necessita un vicari i el va elegir a ell. Una altra responsabilitat. ¿Com és possible que un home pugui amb tantes responsabilitats? Quan tinguem més sacerdots l'allevujaran del seu treball. També es troba entre nosaltres el P. Jesús Torres Bravo que pertany als pares diocesans de Burgos. Primer va treballar en una parròquia i era pro-

fessor del Seminari Mitjà, però quan van nomenar bisbe el rector Manuel Changuira li van demanar que tingués cura del Seminari Mitjà i del Centre Vocacional San Kisito. Ara, s'ha d'ocupar de tot: dels estudis, dels dormitoris, de l'aigua i el menjar, de la formació intel·lectual i espiritual de tots els seminaristes; de les classes... Jo com a professora del Seminari Mitjà m'adono que no té ni un moment de respir. Els caps de setmana atén alguna parròquia més necessitada, sobretot la de Fátima i Macuti.

Així és com estan les coses. La vida està cada vegada més cara i a causa de la nostra situació no ens podem subscriure a *Catalunya Cristiana* ni a cap altra revista. Però si algú ens pot enviar el setmanari, li restarem molt agraïts.

MARIA DO CÉU COSTA
Beira (Moçambique)

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

NOMÉS 340 MISSIONERS REBEN CATALUNYA CRISTIANA A TOT EL MÓN. LA RESTA, ESPEREN UN PADRÍ.

☐ M ANTONI CLAVÉ
RIBERA, 590
• 30300 JOSÉ PEDRO VARELA
URUGUAI 25.584 Ptes.

☐ M. TERESA MOR
SANTIAGO ESTERO
LA BANDA
ARGENTINA 25.584 Ptes.

☐ CLAUDIA CARRILLO CASTRO
APARTADO POSTAL 248
2010 ZAPOTE
COSTA RICA 25.584 Ptes.

☐ FERDINAND GUILLÉN
EKOAN KALASANS — PP. PIARISTES
H—10 CITE VERTE B. P. 185
YAOUNDE - CAMEROUN..... 25.584 Ptes.

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P. Tel.

L'import el faré efectiu mitjançant: ☐ xec que adjunto ☐ gir postal

☐ Domiciliació segons la següent autorització:

Banc / Caixa Oficina

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Enlist					Office					DC		C/C Library									

Server director, li prego que atengui amb càrrec el meu compte / o la meua llibreta, els rebuts que li presentarà

Senyor director, li prego que atengui, amb carrec al meu compte / a la meua libreta, els rebuts que li presentara
«CATALUNYA CRISTIANA»

Signatura:

100-52300-100-52305

CATALUNYA + CRISTIANA c/. Puiggari, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88 - Fax: 490 20 35.

afinant

Llindar

El cardenal Lustiger, acadèmic de França

Manuel Valls i Serra
director

El 15 de juny, el cardenal Jean-Marie Lustiger, era elegit gairebé per unanimitat (29 vots, de 31 votants) membre de l'Acadèmia de França, la il·lustre institució que aplega els anomenats *immortals* de la llengua. Lustiger succeeix al cardenal Décourtray, el qual va gaudir molt poc d'aquest honor ja que va morir alguns mesos després de la seva elecció. És curiós que en un país com França pel qual la laïcitat constitueix un orgull i un dogma intocable, existeixi aquesta presència d'eclesiàstics a les acadèmies. De la de ciències morals i polítiques en són membres els cardenals Ratzinger i Etchegaray. Però a l'Acadèmia de França la tradició ja és llarga: Bossuet, Fénelon, Dupanloup, Grente, i més recentment Daniélou i Carré, aquest encara en actiu.

Lustiger ja havia estat proposat anteriorment almenys en tres ocasions, però sempre s'hi va negar. Només ara, al quart intent, i com a homenatge al seu amic el desaparegut cardenal Décourtray i per fidelitat a Joan Pau II, ha acceptat aquest honor, encara que no sense una bona dosi d'humor hagi aclarit tot seguit que «aquesta immortalitat no dura gaire» i que la seva «veritable esperança és la vida eterna». L'elecció de Lustiger per a l'Acadèmia posa així de manifest el profund aprecí i l'alt reconeixement de la cultura francesa per la figura i l'obra d'aquest jueu convers que des de fa uns setze anys és al front de la diòcesi de París i que mai no ha renegat de la seva condició d'hebreu.

Lustiger no compta en el seu haver amb una important obra literària, encara que ha publicat alguns llibres. Sóc fer-

vent lector dels seus escrits com també ho he estat dels de Décourtray. En la seva major part es tracta d'homilies, entrevistes, conferències, pronunciades gairebé sempre de viva veu i després transcrits sobre paper. Lustiger sempre té sabor de paraula viva. Abans de ser bisbe, l'abbé Lustiger es donà a conèixer precisament per les seves homilies a Saint-Jean-de-Chantal de París que l'any 1978 reuní en un volum titulat *Sermons d'un curé de Paris*. Hans Urs Von Balthasar restà tan impressionat del seu contingut que ell mateix va decidir traduir-les a l'alemany, com abans ho havia fet amb Pascal, Péguy i Claudel.

Segons Lustiger, el gènere homilètic obliga el predicador a dir no «allò que a ell li agrada o agrada a l'assemblea», i menys encara a «impartir una lliçó», sino a «intervenir espiritualment en un acte espiritual eclesial com algú a qui s'ha donat l'encàrrec de manifestar el signe de Crist, Paraula viva i Cap del seu cos». Aquesta paraula forta i lúcida de Lustiger atreu tota mena de gent,

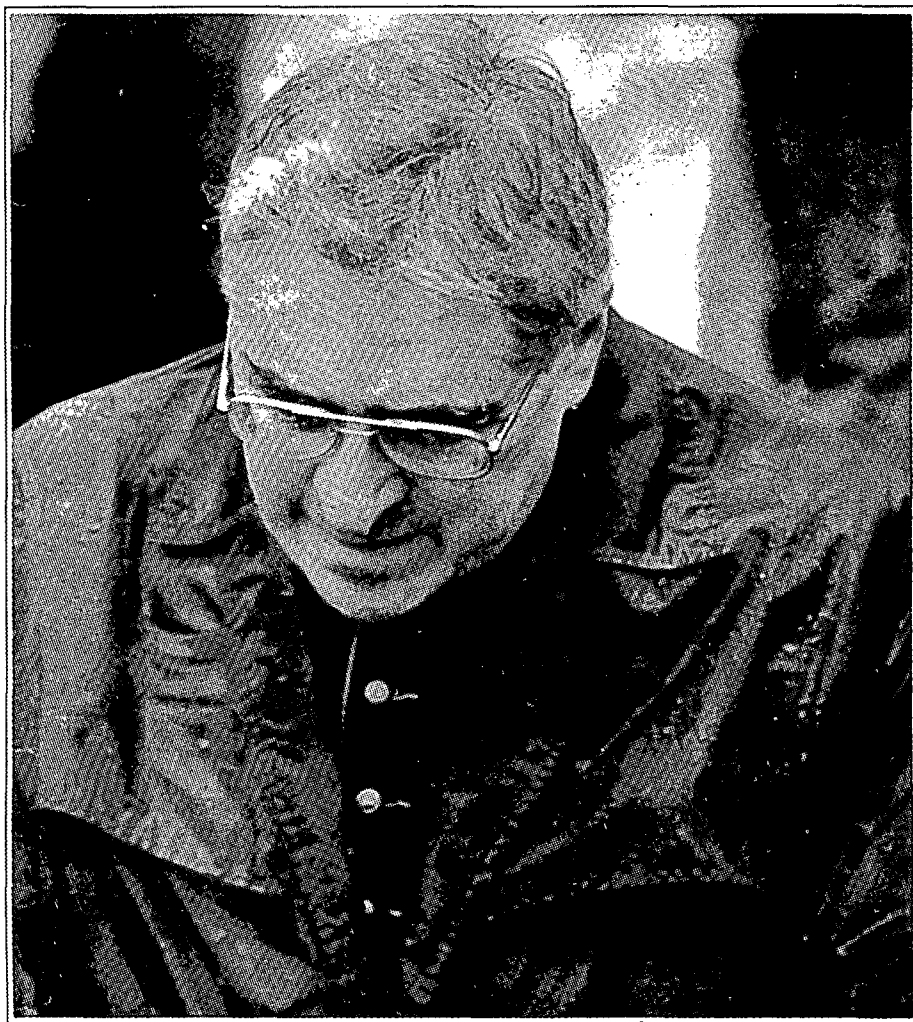
però és especialment apreciada pels artistes, els intel·lectuals i els professionals. Una paraula que també troba un particular ressò en el món juvenil. Lustiger analitza amb agudesia els fenòmens de la societat i la cultura des d'una perspectiva teològico-pastoral i la seva anàlisi va sovint acompanyada d'un gran coneixement de les ciències humanes. És un bon orador, però allunyat d'aquella pomposa eloqüència sagrada dels clàssics. El seu llenguatge és precís, rigorós i substanciós, quelcom que per mi mateix he verificat en més d'una ocasió. Sorpren la seva capacitat per sostenir l'atenció de l'auditori. Les seves xerrades setmanals emeses per Ràdio Notre-Dame s'han fet famoses. Escoltant-lo, hom se sent profundament atret vers l'esdeveniment cristià. I ensenya sempre a estimar l'Església.

«Té un perfil de fundador de congregació», diuen alguns, al·ludint a la seva empena i tenacitat. Treballador infatigable, exigent amb els seus col·laboradors, amb un gran sentit de la seva alta

autoritat moral, ha exercit un gran ascendent sobre tota una generació. La revista *Le Point* del 17 de juny publicava un interessant reportatge de Christian Makarian sobre el cardenal de París i un magnífic i revelador *interview* que el lector trobarà en el número vinent de C.C. Makarian descriu molt bé en el seu article alguns aspectes de la complexa i controvertida personalitat de Lustiger, la confiança que gaudeix per part de Joan Pau II i la seva actuació carismàtica al si d'un episcopat el conjunt del qual es força distint d'ell. Lustiger manté el llistó molt alt i no tots el segueixen, però la seva idea que per transformar l'Església cal transformar els homes va calant cada vegada més.

D'ací l'afany de Lustiger perquè sorgeixi una nova generació de sacerdots, als quals forma segons un mètode propi. A una part dels seus seminaristes els fa passar per l'Institut d'Estudis teològics de Brussel·les, dirigit pels germans jesuïtes Chapelle, teològicament molt propers a ell. L'altra part del seu futur clergat el forma a París, segons un esquema autònom, el «sistema Lustiger». Una de les seves originalitats consisteix a enviar cada any els seminaristes a un *stage* a Terra Santa per estudiar la «Bíblia sobre el terreny». El fet és que el nombre de vocacions sacerdotals a la diòcesi de París ha crescut substancialment els darrers anys i alguns bisbes *lustigerians* comencen a imitar aquest model.

Per què no s'ha traduït al català cap llibre de Lustiger ni de Décourtray? ¿No és potser una omisió que revela moltes coses? Almenys —i és una opinió molt personal— revela un cert provincianisme en el qual han caigut des de fa temps les nostres millors editorials catòliques...

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Capellans obrers d'Europa

Un nou apartheid: aquest ha estat el tema central de la vuitena trobada dels capellans obrers d'Europa. Hi han participat preveres de França, de Bèlgica, d'Alemanya, d'Itàlia, de Portugal, d'Espanya i, per primera vegada, del Regne Unit. Un dels participants, el barceloní Mn. Sebastià Heredia, me'n dóna una impressió francament positiva i me'n fa arribar alguns papers. Me'n faig ressò aquí, com a petita contribució al coneixement mutu —i a la comunió— entre tots els qui, per camins diversos, treballem per l'evangelització.

El pare Georges, francès, que ha treballat durant vint-i-cinc anys com a mecànic fresador, escriu: «De jove, quan somiava amb els meus companys de curs ser capellà obrer, el meu objectiu era de situar-me com més a prop millor de la gent del capdell de l'escala social. Aquests eren, aleshores, alguns pagesos i els treballadors en cadena de les fàbriques. Ser capellà obrer era posar-s'hi: compartir la mateixa vida de treball, patir-ne les coaccions, reaccionar amb ells, organitzar-se amb ells. La lluita de classes ens afectava directament i calia prendre partit. D'aquí venien els debats ideològics, el somni d'una societat sense classes, la lluita sindical, el compromís polític d'alguns... Però avui, on són els del capdell de l'escala? No pas a les fàbriques, sinó al carrer: aturats, treballadors precaris, joves marginats sense feina ni família...». És aquesta evolució la que ha portat els capellans obrers a centrar la seva reflexió en la lluita contra el nou apartheid social d'Europa.

Es pot dir que la comprovació d'aquest canvi social, unit a un canvi de mentalitat i d'horitzó polític, ha estat la idea més repetida

«...avui, on són els del capdell de l'escala? No pas a les fàbriques, sinó al carrer: aturats, treballadors precaris, joves marginats sense feina ni família...». És aquesta evolució la que ha portat els capellans obrers a centrar la seva reflexió en la lluita contra el nou apartheid social d'Europa.

a la trobada de Waterloo. Ho expressa amb claretat la següent aportació del grup català. «Abans, quan molts de nosaltres pertanyíem a organitzacions obreres, parlàvem de compartir l'opressió i viure entre els pobres, de lluitar per l'alliberament del món obrer, de crear una societat nova. Aleshores els pobres eren el proletariat, la classe obrera. Avui, quan molts de nosaltres són a l'atur, o jubilats, o treballen amb els marginats, parlem d'estar prop de la gent, al costat dels qui pateixen, d'acompanyar, de donar suport a les iniciatives, de crear lligams personals a partir del nou individu, dels pobres dels nous ghetsos... No són dues visions oposades, ja que continuem considerant veritat el que deïem abans, però l'accent i el vocabulari són diferents... Veiem la realitat obrera des de la perspectiva de l'Exode: *He vist l'opressió del meu poble...* Ara tenim una perspectiva de desert: *Recorda, Israel el camí que el Senyor, el teu Déu t'ha fet recórrer pel desert al llarg de quaranta anys...*».

Com a conclusió, em quedo amb aquest propòsit del mateix grup: «fer reviure una fe cordial, no crispada, una fe plena d'esperança; una Església que parteix de baix, sense poder i tolerant, que creu que el regne de Déu és dins». Només l'anunci d'aquesta fe pot fer possible que molts visquin la dura realitat de cada dia amb la mateixa esperança amb què la viuen els capellans obrers.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Sempre la por!

La por és una de les realitats de la vida humana. Témer forma part de la nostra existència. Temem per moltes causes. Per la salut, la vida, el que puguin pensar de nosaltres... Els moments de fortalesa i de decisió són potser com bocins que assolim d'usapar a la por.

Tanmateix els seguidors de Jesús hem estat cridats a la fortalesa. Batejats en el misteri de la mort i la resurrecció del Senyor, hem de saber-nos forts en tant que fills adoptius de Déu. Perquè Ell no ens deixa. A més a més, la Confirmació enrobusteix el nostre baptisme. I l'Eucaristia és el Pa de la vida que ens nodreix fins que arribem a la vida plena davant Déu.

Jesús, al llarg de l'evangeli digué moltes vegades: «No tingueu, por». He pensat aquestes coses, quan llegint el salm 26, m'han cridat l'atenció aquests mots: «Espera en el Senyor! Sigues valent! Que el teu cor no defalleixi! Espera en el Senyor!»

Impromptu

Oriol Camps

De què serveix l'ONU?

A so de tabals i platerets s'ha commemorat el cinquantè aniversari del naixement de l'ONU, creada per mantenir la pau aleshores recent assolida, i per fer que la guerra no imperés enlloc del món... I, al cap de cinquanta anys, malgrat que es commemori el seu naixement, cal reconèixer que la vellesa prematura s'està apoderant de tot el seu organisme, i que és molt possible que si no se li troba l'antibiòtic adequat molt aviat assistirem al seu funeral...

Perquè en un dels problemes capdals que ha hagut d'afrontar, el dels Balcans, ha demostrat la seva més absoluta incapacitat que, malauradament, recorda la de la seva antecessora, aquella Societat de Nacions ginebrina que tampoc no va aconseguir cap dels seus objectius i que, com herència ens va deixar una Europa dominada pel sinistre nazisme, amb tot el criminal genocidi que va comportar.

Ara s'ha complert mig segle de la seva fundació. I ara el problema fort és aquesta foguera dels Balcans que, com aleshores, també s'ha deixat en mans de l'agressor, que s'ha befat de totes les recomanacions, que ha atacat les forces de pau, que operant amb la hipocresia pròpia dels cíncics, va aconseguint els seus objectius. I actua com Hitler o com Stalin, deportant i concentrant els vençuts en aquesta operació que en diuen «neteja ètnica»... I serà molt si la cosa s'atura amb la desgraciada Bòsnia. Perquè recordem que quan Hitler va haver ocupat Àustria, va tenir necessitat de Txecoslovàquia, fins que a Polònia va encendre les ires de tot el món.

Cal arribar a aquest extrem?

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Sant Antoni Abat, patró del PSOE

L'inefable escriptor, Camilo José Cela, fa un comentari suggestiu a l'ABC sobre sant Antoni Abat, patró del poble Trigueros d'Andalusia. D'antuvi, Cela es queixa que Pascual Madoz (1806-1870), advocat i militant que fou de l'ala liberal, s'equivocà en atribuir sant Antoni de Pàdua patró de Trigueros, quan en realitat és sant Antoni Abat. «Confundir a estos dos santos es pecado grave», escriu Camilo José Cela.

Després d'aquest aclariment, Cela recorda una anècdota pintoresca: «El carné 1 de los militantes del PSOE de este Trigueros del que venimos hablando es San Antonio Abad, celestial patrono y protector de cerdos, burros y similares. Ahora que no corren buenos tiempos para el partido gobernante, me honra el poder comunicar esta caritativa noticia a mis lectores: al comienzo de la guerra civil algunos

triguereños, temiendo que la imagen del santo pudiera sufrir las iras de los asaltantes y incendiarios de iglesias, ermitas, conventos, etc., tomaron el acuerdo de afiliarlo a la agrupación local del PSOE, lo cual fue mano de santo —y nunca mejor dicho— porque nadie le puso la mano encima al santo, que pudo llegar hasta la democracia sin ser siquiera depuesto de ningún escalafón en tiempos del anterior Jefe de Estado, o sea, el general Francisco Franco Bahamonde».

Parlar dels patronatges dels sants és arriscat políticament, i més encara afiliar el partit governamental del PSOE sota la protecció de Sant Antoni del «porquet», com el coneixem a Catalunya. Pel que sembla, però, no és cap problema per als pietosos veïns del poble de Trigueros d'Andalusia. Una bona notícia, encara que sigui d'àmbit local.

ENZO BIANCHI

Prior de la comunitat de Bose

Si el cristià cerca l'enemic

Una de les actuals dificultats en el diàleg entre l'Església i la humanitat en la qual ella està, sense excensions però en lluita vigilant per no cedir a la mundanitat, prové freqüentment del pluralisme dels sectors eclesials que, precisament i sobretot respecte a la relació «extra ecclesiam», mostren rostres no solament diversos sinó fins i tot alternatius i en conflictivitat entre ells. ¿Com pretendre dialogar amb els homes si aquest adreça-s'hi per part dels cristians sembla més aviat com una recerca d'aliats *contra* altres germans en la fe que un obligat testimoni, divers però comunal, de la pròpia qualitat de creients en el Déu que «tant ha estimat el món»?

Avui és més necessari que mai dintre de l'Església arribar a una actitud de més confiança, de més franquesa, de *parresia*. En efecte, avui s'oscil·la constantment entre una genèrica i desviada exaltació del pluralisme dels creients —entès com a dret i com a riquesa finalment redescoberts després de tanta uniformitat més imposada que sentida— i el temor per manifestar-se d'aquesta diversitat i d'aquesta conflictivitat a l'interior de la comunitat dels creients. En aquest darrer cas, es temen de tal manera els conflictes que un s'oblida que una certa conflictivitat sempre ha acompanyat la vida de l'Església i que aquesta conflictivitat apareix, fins i tot, com a indispensable per a una veritable maduració; penseu en el dinamisme evangèlic sorgit en l'Església primitiva pel conflicte entre judeo-cristians i ètnico-cristians, o d'aquell altre entre Pau i Pere.

Tanmateix, per tal que aquestes potencialitats s'alliberin del conflicte cal un estil de diàleg que impedeixi a les diversitats degenerar en la formació de partits o en el naixement d'heretgies i que permeti sostenir la conflictivitat deixant que aquesta s'expressi lliurement però alhora acompanyant-la amb intel·ligència espiri-

tual i amb la paciència de Crist: només així serà possible no causar una ofensa a la comunitat i a la caritat.

Amb tot, avui hem d'admetre que a vegades a la nostra Església (sense buscar més enllà o més lluny) les diverses veus sonen com alternatives, les actituds semblen incompatibles, la contraposició es du fins el desig —potser sols implícit— que l'«altra» presència desaparegui... Enmig d'aquest onatge, ¿quants cristians es pregunten encara si l'Esperit pot o no ser el criteri bàsic amb el qual confrontar la pròpia actitud, atemperar les diverses manifestacions de la fe i impedir que l'obligat diàleg amb els homes deixi lloc a l'enemistat, a la creuada, o be degeneri en una conversió al món, en un ofegar-se en la mundanitat?

A nosaltres ens sembla que en els últims temps es troba a faltar aquest urgent interrogant i que, fins i tot, quan es formula, és tan vague que no exigeix res a ningú. Així, és normal veure sectors eclesials que, en nom del Senyor del qual es creuen agents exclusius en el món, voldrien imposar als altres la pròpia manera de viure la fe i s'avancen a fer-ho amb una agressivitat motivada per la intransigència que ells creuen que comporta el testimoni cristià. Es tracta d'una absolutització de la pròpia experiència de fe, d'una manca d'obertura a la fe del germà i a les diverses maneres d'expressar-se l'única fe.

Veritablement, els que així es comporten no estimen l'Evangeli sinó les pròpies organitzacions, no van a la recerca del proïsme sinó d'un *enemic*, d'un adversari indispensable per amagar la seva incapacitat de considerar tots els homes com a germans en la necessitat i en la imperfecció pròpia de tota criatura. Són grups que persegueixen la visibilitat costi el que costi, que pensen en la fe com en una «visió», que converteixen la pròpia i legítima identitat en una obsessió per distingir-se. Enfront a semblants interlocutors el món se sent agredit i perd tot desig d'escollar una veu cristiana que fa aparèixer l'Església més com una «manera» que no com una interlocutora.

Però si és veritat que aquest sector de l'Església és més sorollós, més busca-raons, cal, tanmateix, saber discernir un altra àrea que potser no contesta ni entra en

conflicte amb els altres sectors de l'Església, però que en realitat s'ha replegat sobre una vida reduïda a la dimensió mundana: es tracta d'aquell àmbit en el qual es mercadeja amb una gràcia a baix preu, en el qual la fe es dilueix en una tènue i vaga referència a Jesús, en el qual s'assisteix inerts a una progressiva desconexió entre vida moral i confessió de fe... Molts d'aquests cristians han deixat d'extreure de l'Evangeli els propis criteris d'acció i de pensament i no es remeten ni tan sols a ideologies històriques precises, ja derrotades avui i oblidades: la seva mesura és la banalitat dels mitjans de comunicació, el consumisme radical d'aquesta societat, la religiositat politeïsta d'una cultura que està disposada a legitimar-ho tot per tal que el bon ordre constituït no pateixi traumes.

Aleshores, en aquest context emergeix d'una manera més o menys necessària el diàleg, l'acceptació de la dinàmica vital que provoca la presència de l'«altre». Les situacions reals de conflictivitat que des dels orígens s'han manifestat sempre en l'Església, exigeixen per part de l'Església i de tots els seus components, no unes actituds de fals irenisme o d'empantanegament en les dificultats o els conflictes. L'Església hauria, abans

de tot, confessar obertament tot allò que des de dins o des de fora compromet la seva unitat. Els creients són uns buscadors de la unitat per als quals els conflictes tenen el valor d'una prova que dona la mesura de la seva qualitat i de la seva adhesió al Senyor. La unitat de l'Església, ja que no és la unitat d'una *societas*, no consisteix en una organització sinó en una dialèctica, perquè l'Església es fa i es refa a partir de la convocatòria que ve de la paraula de Déu i de la caritat exercida pels creients.

Si l'Església és sagrament d'unitat, no ho és només per una simbologia pre-

fabricada que s'aplica després sobre un cos social recal·litant. La conflictivitat porta a l'emergència de nous valors i l'Església hauria de saber-los anticipar i preveure per poder donar esperança als homes que a l'interior de la societat estan sempre ficats i immersos en els conflictes. Només així la unitat que l'Església proposarà serà una reconciliació que aplega i integra la conflictivitat per després transcendir-la a través de l'àpat en la *koinonia*.

...es temen de tal manera els conflictes que un s'oblida que una certa conflictivitat sempre ha acompanyat la vida de l'Església i que aquesta conflictivitat apareix fins i tot com a indispensable per a una veritable maduració; pensi's en el dinamisme evangèlic sorgit a l'Església primitiva pel conflicte entre judeo-cristians i ètnico-cristians, o d'aquell altre entre Pau i Pere.

Respir

Miquel Estradé

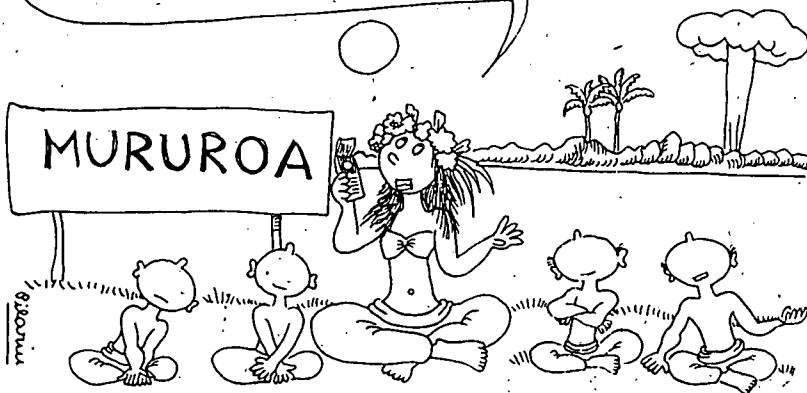
Ni en broma!

Hi ha coses que no s'haurien de dir ni en broma! I convé saber que moltes de les coses que es diuen *per broma* neixen d'uns racons obscurs molt seriosos. Això ho escric seriosament motivat. Que en una reunió un digui: «No us hi escarrasseu, que nosaltres tenim la paella pel mànec», sobta i estranya. És clar que ho ha dit *per broma*! Aquí hi ha el mal: una cosa dita *per broma* que era absolutament veritat! Diu sant Agustí que només triomfa la veritat, però la victòria de la veritat és la caritat. Proclamar que hom té la paella pel mànec, no té res a veure amb la caritat, encara que sigui veritat! He cercat frases sinònimes i he quedat esgarriat: *tenir tots els trufos, tenir les de guanyar, poder fer i desfer, ésser l'amo del ball*. L'exemple que he trobat és el següent: *Decideix arbitràriament el que vol, perquè té la paella pel mànec*. I la definició que he vist de la frase és la següent: *Tenir tot el domini d'un afer*. Ni caritat, ni respecte; res de res! Una altra frase que no s'ha de dir ni en broma, espero que podrà sortir en el número que ve!

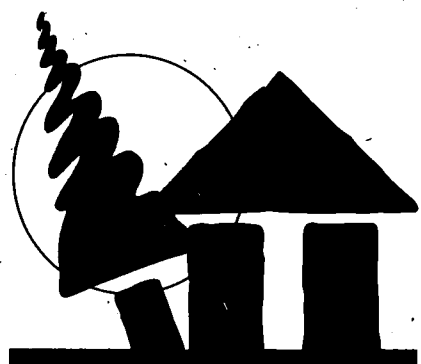
Acudit

MONSIEUR LE PRÉSIDENT: US INVITEM A PASSER LES VACANCES D'ESTÉ ENTRE NOSALTRES...

MURUROA

XARXA D'ALBERGS

la
som

ENTREVISTA A:

Salvador Obiols

Director de Pedagogia i Màrqueting de Turisme Juvenil de Catalunya, S. A., empresa pública depenent de la Secretaria General de Joventut, parla de la Xarxa d'Albergs de Joventut.

• **Senyor Obiols, què és la Xarxa d'Albergs de Joventut?**

La Xarxa d'Albergs de la Generalitat de Catalunya està formada per un total de 24 albergs, repartits per tota la geografia catalana, preparats per donar un servei de qualitat als joves, en especial, i als grups, com ara escoles, esplans i agrupaments escoltes, i a les famílies.

• **Cal algun requisit per poder-hi anar?**

Per fer estada en qualsevol alberg cal tenir el carnet d'alberguista en alguna de les seves modalitats: individual, de grup o familiar. Aquest carnet es pot obtenir als mateixos albergs, a les representacions territorials de Joventut o a les oficines de serveis a la joventut.

• **Aquest carnet només serveix per a la Xarxa?**

Tots els albergs de la Xarxa pertanyen també a la Federació Internacional d'Albergs de Joventut, una organització mundial. Així doncs, amb aquest carnet, també es pot accedir a qualsevol alberg d'aquesta Federació, és a dir, a més de 5.000 albergs de 70 països.

• **Qui són els alberguistes?**

Alberguista, en principi, ho es tothom, ja que qualsevol persona de qualsevol edat pot gaudir de la Xarxa d'Albergs de Joventut de la Generalitat de Catalunya; però cal distingir dos segments importants d'usuaris dels albergs. D'una banda, els joves menors de 30 anys, que visiten els albergs individualment, en grup, amb l'escola, l'esplai..., i d'altra banda, les famílies, que troben als albergs, no sols allotjament a bon preu -que ja és prou important- sinó un servei de qualitat, en indrets prop de la natura i amb espais adequats per a les necessitats de tots els membres de la família. En aquest sentit, la Secretaria General de Joventut està elaborant, per a properes temporades, un programa d'activitats específic per a l'oci familiar als albergs.

• **Com són els albergs?**

Els albergs són edificis molt diversos. N'hi han de nova construcció i d'estructura molt moderna i funcional, com el de Vic, i n'hi han de més antics, com les torres modernistes d'Olot, Cabrera de Mar, Masnou i Barcelona. De tota manera, per a nosaltres és molt important respectar la personalitat de cada edifici, conservant la major part de les característiques dels més antics i buscant, en els més moderns, la total integració amb l'entorn, com a l'alberg de Núria, el més alt de la Xarxa, situat a 2.120 m. d'altitud, al cor dels Pirineus orientals.

• **Senyor Obiols, vostè, com a director de Pedagogia i Màrqueting de Turisme Juvenil de Catalunya, S. A., creu que els albergs estan donant actualment un servei de qualitat als usuaris?**

Ara com ara, qualsevol jove, família o grup que visiti els albergs troba un servei de qualitat. Quan parlo de servei de qualitat em refereixo no únicament als serveis habituals, sinó que a més oferim als joves, als grups, a les escoles i properament a les famílies uns programes d'activitats pensats per potenciar, d'una forma molt lúdica, valors com la convivència, molt afavorida als albergs. En definitiva, creiem que als albergs hem d'educar en l'oci, dotant les estades d'un contingut que afavoreixin tant la descoberta del nostre país, perquè és així com s'aprèn a estimar-lo, com el contacte amb la natura i el respecte al medi ambient, entre d'altres. Per això hem creat els programes d'activitats.

• **Quins són aquests programes?**

Aquests programes són tres.

Aprenent, fem país als albergs és un programa molt ampli pensat per a les escoles de d'una forma molt lúdica pretén afavorir la descoberta del país, la seva natura, la seva història, el seu art, etc.

Per als joves en edat escolar, hem desenvolupat un programa per a les vacances, **L'Estiu és teu**, d'immersió lingüística (**Idiomes a Catalunya**) que permet que mentre els nois i les noies disfruten d'unes divertides colònies d'estiu, practiquin amb monitors nadius, dirigits per professionals, l'idioma que estudien a l'escola o un altre (francès, anglès i alemany).

Pensant en el jove, hem desenvolupat un altre programa que ofereix una alternativa diferent a l'hora de viure els caps de setmana, ponts i períodes de vacances. Així doncs, el programa **Tira't de cap..., al Cap de Setmana**, compta, durant tot l'any, amb més de 300 activitats diferents, entre les quals es poden trobar esports d'aventura, itineraris amb bicicleta, submarinisme, tallers de fotografia, de música, etc.

• **Què li diria al jove que volgués anar a un alberg?**

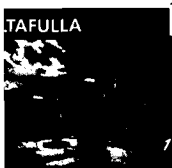
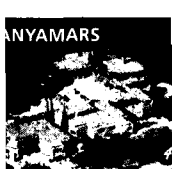
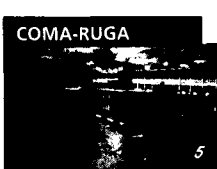
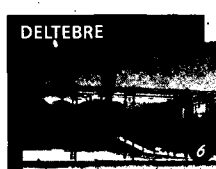
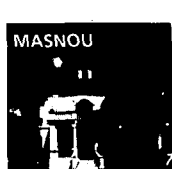
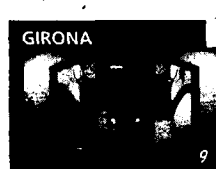
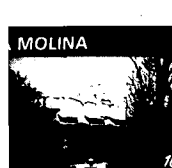
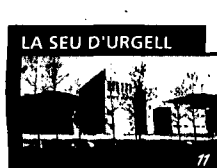
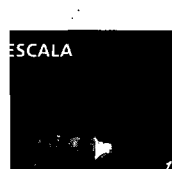
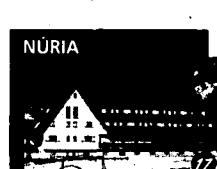
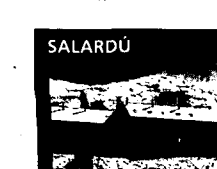
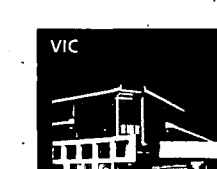
Tant als joves com a les famílies, els diria que no s'ho pensin gaire si volen viure el seu temps lliure amb esperit d'aventura, convivint amb d'altres, descobrint el país, etc. I que truquin al telèfon de reserves de la Xarxa d'Albergs, **483 83 63**, on els informaran i podran fer la reserva tant a la Xarxa d'Albergs de Joventut de la Generalitat de Catalunya com a qualsevol alberg de la Federació Internacional d'Albergs de Joventut d'arreu del món. •

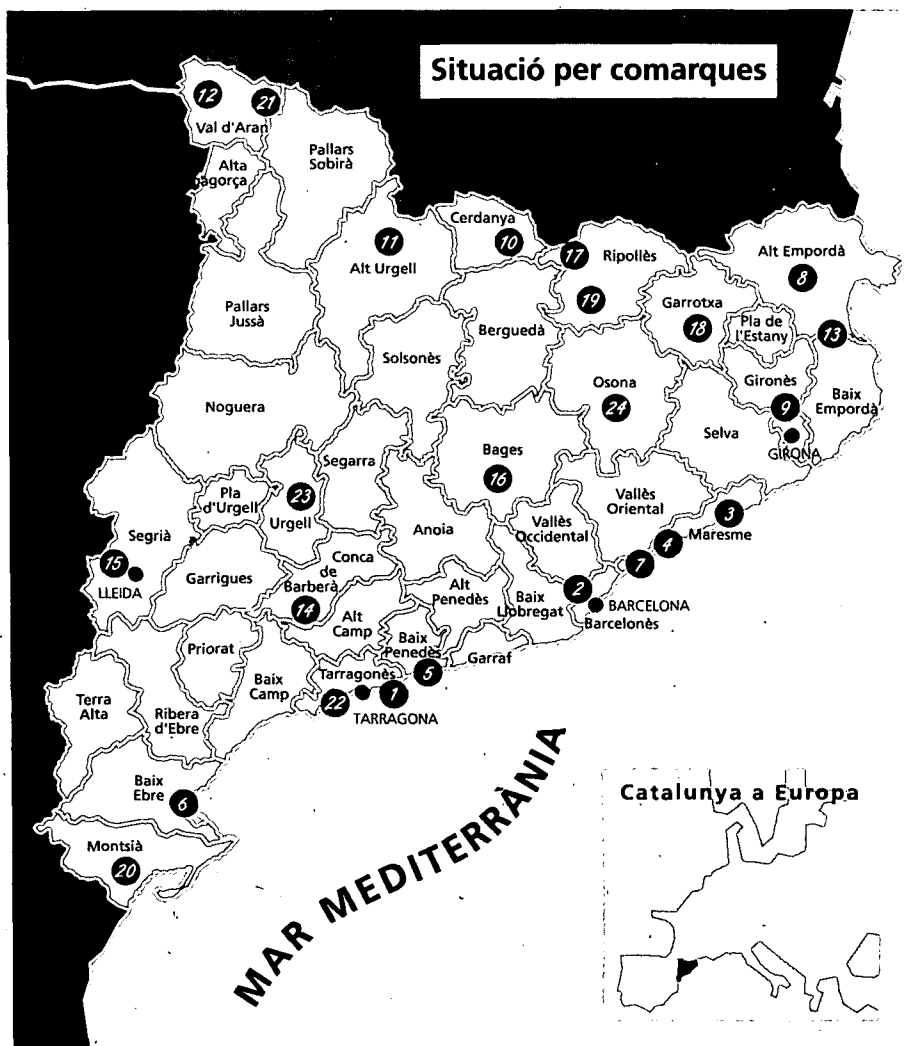

Telèfon Informació i Reserves

(93) 483 83 63

IS DE JOVENTUT

ALTAFULLA SA GRAN Ceta, 12 993-Altafulla (Tarragona) Tel. (977) 65 07 79	BARCELONA MARE DE DÉU DE MONTSERRAT Pg. Mare de Déu del Coll, 41-51 08023-Barcelona Tel. (93) 210 51 51	CABRERA DE MAR TORRE AMETLLER Veinat de Sta. Elena d'Agell, s/n 08349-Cabrera de Mar (Barcelona) Tel. (93) 759 44 48
CANYAMARS S SILVESTRE nat d'en Rimblas, 14 19-Canyamars (Barcelona) Tel. (93) 795 50 14	COMA-RUGA SANTA MARIA DEL MAR Av. Pallfurià, 80 43880-Coma-ruga (Tarragona) Tel. (977) 68 00 08	DELTEBRE MN. ANTONI BATLLE Av. Goles de l'Ebre, s/n 43580-Deltebre (Tarragona) Tel. (977) 48 01 36
MASNOU SEP M. BATISTA I ROCA Srs. Cusi i Fortunet, 52 20-Ei Masnou (Barcelona) Tel. (93) 555 56 00	FIGUERES TRAMUNTANA Anicet de Pagès, 2 17600-Figueres (Girona) Tel. (972) 50 12 13	GIRONA CERVERÍ DE GIRONA Dels Ciutadans, 9 17004-Girona Tel. (972) 21 81 21
MOLINA MARE DE DÉU DE LES NEUS de Font Canaleta, s/n 637-La Molina (Girona) Tel. (972) 89 20 12	LA SEU D'URGELL LA VALIRA Joaquim Viola, 57 25700-Seu d'Urgell (Lleida) Tel. (973) 35 38 97	LÈS MATA CABÓS Sant Jaume, s/n 25540-Lès (Lleida) Tel. (973) 64 80 48
ESCALA PÚRIES Coves, 41 130-Empúries (Girona) Tel. (972) 77 12 00	L'ESPLUGA DE FRANCOLI JAUME I Les Masies, s/n 43440-L'Espluga F. (Tarragona) Tel. (977) 87 03 56	LLEIDA SANT ANASTASI Rambla d'Aragó, 11 25003-Lleida Tel. (973) 26 60 99
MANRESA L CARME Mil·lentenari Manresa, s/n 240-Manresa (Barcelona) Tel. (93) 875 03 96	NÚRIA PIC DE L'ÀLIGA Núria, s/n 17534-Queralbs (Girona) Tel. (972) 73 20 48	OLOT TORRE MALAGRIDA Passeig de Barcelona, 15 17800-Olot (Girona) Tel. (972) 26 42 00
		PLANOLÉS PERE FIGUERA Ctra. Nevà Prat Cap Riu, s/n 17535-Planolés (Girona) Tel. (972) 73 61 77
		POBLE NOU DEL DELTA L'ENCANYISSADA Plaça del Jardí, s/n 43549-Poble N. Delta (Tarragona) Tel. (977) 74 22 03
		SALARDÚ ERA GARONA Ctra. de Vielha, s/n 25598-Salardú (Lleida) Tel. (973) 64 52 71
		TÀRRAGA CA N'ALEIX Plaça del Carme, 5 25300-Tàrraga (Lleida) Tel. (973) 31 30 53
		TARRAGONA SANT JORDI Av. President Lluís Companys, 5 43005-Tarragona Tel. (977) 24 01 95
		VIC CANONGE COLLEL Avinguda Olímpica, s/n 08500-Vic (Barcelona) Tel. (93) 889 49 38

Xarxa d'Albergs de Joventut de la Generalitat de Catalunya disposa de 24 albergs distribuïts per tota la geografia catalana. Tots ells tenen programes d'opis d'activitats, tant esportives com educatives, d'oci, de descobriment o d'aprenentatge, destinats a centres escolars o grups juvenils i dirigits per tècnics monitors especialitzats.

Albergs són llocs d'acollida per compartir i conviure-hi i reuneixen les condicions necessàries per organitzar-hi qualsevol tipus d'estància relacionada amb el temps lliure, l'excursionisme, la cultura el coneixement del país.

Albergs estan dirigits principalment a gent jove, famílies i grups i ofereixen un contingut educatiu addicional, tant potenciant actituds responsables pel que fa a la convivència entre persones de diferents nacionalitats, races i cultures, com fomentant la relació interpersonal entre els joves i, a la vegada, el respecte per la natura i el medi ambient.

JÈ CAL PER UTILITZAR ELS ALBERGS

Per disposar del carnet d'alberguista (es pot obtenir al mateix alberg), que permet al seu titular disfrutar de qualsevol alberg de la Xarxa i de la Federació Internacional d'Albergs de Joventut: en conjunt, més de 5.000 albergs a 70 països d'arreu del món.

RACTERÍSTIQUES I SERVEIS

Els serveis que ofereixen els albergs, en els quals es convida a participar els alberguistes, estan pensats per fomentar l'esperit de convivència i es caracteritzen per:

- ✓ Tenir habitacions múltiples i banys comunitaris.
- ✓ Disposar de sales i d'espais comuns d'oci i de treball.
- ✓ Oferir un conjunt d'activitats per omplir de contingut l'estada.
- ✓ Estar situats en llocs de gran interès geogràfic, natural o cultural.

- ✓ L'alberguista col·labora en la neteja de les instal·lacions.
- ✓ El servei de menjador funciona en la modalitat de self-service.
- ✓ Hi ha un servei de lloguer opcional de llençols. L'alberg ofereix gratuïtament les mantes i els llençols de sota.

Cartes

◆ Església valenciana

Sr. Director,

Al meu poble, jo parle català —valencià solem dir—. Igualment, així ho fan a les seues relacions interpersonals la quasi totalitat de veïns. A Sueca no hi ha un col·lectiu significat castellanoparlant (i els qui ho són comprenen a la perfecció la nostra llengua).

Al meu poble, doncs, es pot fer una vida quotidiana normal sense haver de deixar de parlar i expressar-se en valencià.

Però menteixo. A Sueca els catòlics practicants no podem fer una vida quotidiana normal sense haver de deixar de banda la llengua del poble.

Al meu poble, hi ha cinc parròquies en les

quals s'hi celebra en una setmana normal 88 misses. I, ara, sols una missa de les 88 que s'hi celebren (la del dissabte vesprada a una de les parròquies) és en valencià. Sols en una de les 88 misses els catòlics de Sueca podem dirigir-nos tots plegats a Déu en català. Trist.

A les restants 87 misses hem de canviar de llengua per pregar a Déu. S'ha de fer en castellà. Ridícul.

Però, el més greu és que sols faltaria una miqueta d'esforç per part del bisbe i no res de pedagogia per part de capellans i alguns fidels perquè al País Valencià l'Església estaguera arrelada i encarnada al poble. Però, saben què passa? Què ací, al País Valencià, l'Església té por, molta por d'assumir que durant molts anys ha impedit el desenvolupament normal de la nostra llengua i això seria assumir un pecat molt greu, un pecat mortal comès contra els seus fills. Però, el

que no sap aquesta Església nostra és que els creients valencians també sabem perdonar si n'hi ha un vertader propòsit d'esmena.

ANTONI MARTÍNEZ i VENDRELL
Sueca (País Valencià)

◆ Una solució incloent

Sr. Director:

Els fills a la dona són com l'aigua a la font. Així que no volem und ret que no no ens pertany; em refereixo al projecte d'ampliació de la llei de l'avortament.

Portar fills al món, a més d'un goig i satisfacció per a qui ho realitza, és un bé social i un dret inalienable de tota dona. El que de veritat desitgem és que aquest dret no sigui escapat per dijuntives com: o fills o el

lloc de treball; o fills o la nostra salut; o fills o l'habitatge; o fills o...

La solució no està que ens concedeixin el dret a prendre'n la criatura (en el més literal sentit de la paraula), sinó a incloure a aquesta mateixa criatura en tot projecte social i laboral.

La solució tampoc no està que tota dona embarassada que necessiti una ocupació, hagi d'anar de porta a porta ocultant el seu embaràs, sinó que pugui dir-ho obertament, perquè sap que no és un obstacle perquè se li adjudiqui el lloc de treball.

La solució no serà excloent, sinó tot el contrari, incloent. La solució, finalment, no es destrossar la dona, sinó acceptar-la tal com és.

M. ÀNGELES OLAVARRIAGA

Presidenta d'AMAC

Associació de Matrimonis en Crisi

Retalls

«Avvenire» (10-VI-1995)

Una carta del Cardenal Martini als consiliaris

El signe alternatiu de les colònies i campaments

(Il segno alternativo di un'estate in Oratorio)

Presentació

Aquesta carta està dirigida pel cardenal Martini als joves sacerdots de l'arxidiòcesi de Milà que col·laboren en la institució educativa eclesial de l'Oratorio.

L'Oratorio és definit per les *Constitucions Sinodals* allí recentment promulgades, com «una comunitat que educa a la integració fe-vida, gràcies al servei d'una comunitat d'educadors en comunió de responsabilitat i de col·laboració amb tots els adults».

L'Oratorio té per mètode «l'animació, la qual consisteix a cridar els infants i els adolescents a participar en propostes educatives que parteixen dels seus interessos i de les seves necessitats» (n.218).

Aquesta institució, que pren el nom d'aquell espai eclesial creat per sant Felip Neri a Roma i que més tard a Torí sant Joan Bosco recuperà en la seva forma lúdica i catequètica, és el que més s'assembla a allò que nosaltres anomenem *esplais*.

Encara que la carta és adreçada als sacerdots, també es pot aplicar no solament als consiliaris, sinó també als animadors de la fe, als responsables de centres d'esplai i, fins i tot, als monitors.

Tanmateix el fet de l'abundor de sacerdots joves i no tan joves dedi-

cats a l'Oratorio pot servir-nos d'estímul i de reflexió. En primer lloc, d'estímul per a una major consciència de la necessitat de vocacions sacerdotals. A Milà cada any s'ordenen de sacerdots prop de 40 joves. No deixa de ser l'expressió d'una vitalitat espiritual i d'una disponibilitat i capacitat de lliurament de les quals aquí n'estem molt necessitats.

En segon lloc, de reflexió en vistes a una major integració dels nostres esplais en la tasca evangelitzadora de l'Església i, en conseqüència, d'una major atenció als moments formatius.

Mn. Manuel Valls

Text

Aquests dies, trobant-me amb bastants de vosaltres, sacerdots, sento parlar dels projectes que teniu sobre les colònies i els campaments i sobre les altres activitats estiuenques amb els infants, els adolescents i els joves.

Em commou sempre aquesta encesa d'iniciatives, de propòsits i d'entusiasmes. Em fa pensar en tu i en tots els sacerdots, joves i menys joves que, amb l'inici de l'estiu, s'arremanguen, convoquen els col·laboradors, discuteixen i programen sobre l'alegria de molts.

Imagino els esforços que això pot costar-te. Imagino els dies plens, tant a les colònies com als campaments a la muntanya, on el fet de compartir el dia sencer amb els nois i noies i amb els educadors et farà córrer el risc de restar-te espai a la teva vida personal; on la pregària serà més difícil, perquè no seran gaires els espais possibles; on caldrà llevar-se aviat, després de nits de treball intens. Em sento per tot això una mica preocupat per tu: per la possibilitat de viure un ritme que impedeix la

calma en les jornades viscudes, freqüent, de costat amb tants joves.

Tanmateix, aquest cansament que produeix viure entre els joves és una de les coses més belles, que més formen part de l'espiritualitat i de la tradició del sacerdot que treballa en aquestes activitats educatives. Cal transformar aquesta fatiga en un lloc espiritual, en un camí d'identificació amb la compassió de Jesús per aquells que no tenen pastor. Identificació amb aquell Jesús que caminava enmig de les multituds, mancat de temps per menjar i reposar, i que malgrat tot, no perdia la pròpia referència al Pare, el propi «lloc solitari».

Voldria donar-te ara uns senzills suggeriments per tenir un estil que faci d'aquest esforç un *acte pastoral*, un gest de sol·licitud evangèlica.

—Viu i fes viure l'alegria del joc com a acte educatiu i no sols com el farcit de moments buits o com un mer entreteniment.

A través del joc, de la seva gratuïtat, del seu rigor en les regles, de la seva lleialtat en la competició, es transmeten grans missatges educatius. En un món que tendeix a fer també del joc una competició exasperada, aquestes activitats són un signe alternatiu d'un esperit que parla de la noblesa de l'home, de lleialtat, de capacitat per romandre homes i amics en el fet de competir.

—Si vius moments de vacances amb els joves i els infants, educa'ls sobretot a mirar el món, a assaborir la bellesa, a conrear el gust. Ensenya'ls a caminar, a no témer la fatiga, a observar el que els envolta. Són actes elementals sense els quals la mateixa fe s'em-pobreix. Creure també és contemplar, caminar, esforçar-se, meravellar-se, gaudir: són actes que durant la seva vida Jesús també va realitzar.

—Compassa el temps de dedicació a aquesta acció educativa

amb la pregària. Troba, sobretot, els teus ritmes. No t'accontentis amb el temps de pregària que fas amb els nois i noies. No perdís el teu lloc solitari on romandre només amb el Pare. I si per fer això alguna vegada deixes d'estar amb ells, també en això seràs educador.

Després, compassa també les activitats dels infants, els adolescents i els joves amb la pregària, dosificant-la amb saviesa, com qui ensenya que la vida es viu al compàs del silenci i de l'oració. Avui això ja no és quelcom espontani. Reconstruir els ritmes quotidians de pregària ja no és patrimoni de totes les famílies. Per això és preciós el temps d'aquestes activitats i de les vacances comunitàries en les quals es comparteix tota la jornada.

Dóna'ls algun instrument, algun text de meditació o de pregària.

—No oblidis ningú: hi ha nois i noies als quals només podràs apropar-t'hi aquests dies, perquè potser no segueixen normalment durant el curs aquestes activitats a la parròquia. A vegades seran els més entremaliats, els més difícils. Procura estimar-los d'una forma especial. Aquestes activitats no poden oblidar la teva vocació a la prevenció, a l'educació del qui està més allunyat. Els allunyats a vegades són els qui tenim més a prop, encara que pertorbin una mica els nostres esquemes i els nostres programes.

—Tingues cura de l'estil. Que els moments formatius siguin de veritat moments formatius. No caiguis en la temptació d'acceptar les baixades de to. Les jornades conduïdes amb deixadesa. Cada cosa ha de trobar el seu sentit; el moment del joc, el del treball, el moment de la pregària, el moment del camí i del repòs. L'estil passa a través d'una «mesura» i una proporció entre les diferents activitats.

Que hi hagi un estil evangèlic! Amarat per la Paraula, i no tant perquè aquesta sigui repetida ex-

plicitament a cada moment, sinó perquè abans de tot la visquis assimilada en tu. Aleshores serà fàcil de retrobar-la amb els nois, els adolescents i els joves en qualsevol moment del dia.

—Al final d'aquest esforç troba un temps per al teu descans. No has de treballar en excés. Així com és important acabar el dia en el moment just, encara que es podrien fer moltes coses, és just posar punt final a l'activitat d'unes colònies o d'uns campaments a la muntanya, per tenir el teu propi espai de repòs i de vacances. Un moment en el qual pots donar més cabuda a la pregària, a la lectura, al repòs.

Rere d'un cert zel de qui no té coratge de posar fi al «treball» s'hi amaguen moltes insídies per a la vida de fe!

Acabo aquesta carta meua amb el desig que el temps dedicat a la multitud d'infants, adolescents o joves sigui després beneït, partit i multiplicat pel Senyor. Que al terme de les teves fatigues puguis gaudir en veure que el Senyor ha fet un gran miracle i que et concedeix recollir cistelles abundants de fruits.

I dono sempre gràcies al Senyor per tots vosaltres, sacerdots, perquè sou vosaltres mateixos un senyal de com el Senyor multiplica les forces a la nostra diòcesi, per tal que l'Evangeli sigui pa partit per a tots i en particular per als nostres infants, adolescents i joves.

Amb tu també dono gràcies al Senyor per tots els col·laboradors, els religiosos i religioses, i els joves monitors que treballaran a favor de les alegries dels infants i dels adolescents. Prego amb tu per tots ells, per l'entusiasme del començament, per l'esforç de la perseverança, pel descobriment que poden fer de ser sempre uns veritables educadors.

Cardenal Carlo Maria Martini

Arquebisbe de Milà

Per a la catequesi de la confirmació

Pere Tena
bisbe auxiliar de Barcelona

Fa tot just dues setmanes proposava aquí mateix els testimonis d'uns adolescents que es preparaven per rebre el sagrament de la confirmació. Es tractava de fragments d'unes cartes que m'havien adreçat, demanant rebre el do de l'Esperit Sant.

No eren pas totes les cartes, però sí segurament suficients com a mostra del que en conjunt es trobava en les restants. En la conclusió deia que aquest testimoni «convida a reflexionar sobre molts aspectes, i a donar gràcies al l'Esperit, que continua il·luminant els cors dels senzills i petits». Heus aquí, doncs, algunes d'aquestes reflexions.

La capacitat espiritual dels adolescents

Una primera constatació, i una de les més joioses, és adonar-se de la capacitat espiritual dels adolescents que escriuen (entre 14 i 17 anys). Hom descobreix una certa *maduresa* espiritual, i sorgeix espontàniament el reconeixement de l'acció de Déu en els cors dels homes. Hi ha unes ganes de caminar endavant, de descobrir la voluntat de Déu, d'aprofundir en el coneixement de les realitats espirituals. Hi ha un reconeixement de les pròpies limitacions, sincer, però esperançat.

Amb facilitat es poden treure dues conseqüències: aquests adolescents són capaços d'acollir una catequesi i una formació espiritual força intensa, més del que potser habitualment ens sembla que els podem donar; és la primera conseqüència. La segona és una hipòtesi: l'actitud que aquests adolescents revelen, els posa molt lluny de presentar-los el sentit de la vocació al ministeri o a la vida consagrada? No penso que sigui fàcil, però tanmateix és coherent amb la capacitat espiritual que demostren.

El testimoni dels adults i la valoració dels catequistes

Algunes de les cartes esmentades fan referència explícita a la família, als catequistes, a l'ambient de recolliment i a les explicacions i tracte amb el prevere que els atén habitualment.

Són referències agraïdes, normalment. «Pel que fa als sagraments, tinc la sort d'haver-hi estat preparat per bons catequistes», diu un adolescent de quinze anys. Altres vegades l'observació és un xic crítica: «El que em preocupava era que ja m'havien dit el mateix per altres coses», diu una adolescent referint-se a la seva recerca del sentit exacte de la confirmació.

També aquí les conseqüències són òbvies, i em sembla que gratificants per tots els qui dediquen esforços a la catequesi: fins i

tot, humanament, val la pena! Els destinataris saben reconèixer la qualitat del que els arriba, i valorar el testimoni personal que acompanya l'ensenyament i la transmissió de la fe. Podem afegir-hi que els adolescents expressen una certa exigència de claredat, de precisió, més enllà de frases massa estereotipades i d'una certa vaguetat.

Una altra remarca es refereix a l'ambient catequètic. Els adolescents de referència escriuen en un lloc retirat, en un context de recolliment i reflexió. Potser això també ens podria indicar quelcom de l'ambient en el qual —si més no, alguna vegada— convé situar la catequesi.

Els sagraments de la iniciació

Amb una relativa insistència apareix en els testimonis esmentats la relació entre la confirmació d'una banda i el bateig i la primera comunió per l'altra. La relació, però, és vista en funció del subjecte que rep el sagrament, i es formula en diversos casos d'aquesta manera: el bateig i la primera comunió foren moments «no decidits» personalment, mentre la confirmació sí que ho és. Un dels adolescents diu textualment: «m'omple d'orgull el poder dir que la decisió de rebre la confirmació l'he presa jo». I, certament, puc dir que ell ho vivia amb molta intensitat i veritat espirituals d'aques-

ta manera.

També això, és clar, és fruit de la catequesi que s'ha rebut. I no està pas malament que els adolescents s'adonin que fan un acte personal i lliure. Al contrari. El problema consisteix en valorar la recepció dels sagraments des de la llibertat personal, d'una manera gairebé exclusiva.

No fa gaires anys, la Comissió de la Fe de la Conferència episcopal espanyola, en una Nota sobre la catequesi de la confirmació, alertava sobre el perill que suposaria remarcar la Confirmació com un sagrament «més important» que el baptisme o l'eucaristia, precisament perquè en la confirmació pot haver-hi normalment una major intervenció de la llibertat conscient.

Els testimonis esmentats ens alerten, doncs, sobre el realisme d'aquesta observació. I ens fan veure com és necessari que quedin ben situats els diversos moments de la constitució d'un cristià, i la doble dimensió del do de Déu i de l'acolliment lliure per part del fidel. Altrament, serà sempre molt difícil situar en la seva justa perspectiva la missa dominical, com a sagrament permanent en la vida cristiana, juntament amb el sagrament de la reconciliació. En efecte: si la primera comunió es veïés com un fet «tradicional» al qual hom és «empès», fàcilment la missa dominical continuarà veient-se com una «obligació» que no sempre és fàcil acollir amb llibertat...

Lectures Bíbliques

Diumenge XVI de durant l'any

Lectura primera	Gn 18:1-10a	Salm responsorial	14:1b-3a, 3b-4b, 5 (R.: 1a)
<i>Senyor, no passeu sense aturar-vos amb el vostre servent</i>		<i>¿Qui podrà viure a la muntanya sagrada? El qui obra honradament i practica la justícia, diu la veritat tal com la pensa; quan parla, no escampa calúmnies.</i>	
Lectura del llibre del Gènesi		R.: Senyor, ¿qui podrà estar-se a casa vostra?	
En aquells dies, el Senyor s'aparegué a Abraham a l'alzina de Mambré. Abraham seia a l'entrada de la tenda, quan la calor del dia era més forta. Alçà els ulls i veié tres homes aturats davant d'ell. Així que els veié correu a rebre'ls des de l'entrada de la tenda, es prosternà, inclinà el front fins a terra i digué: «Senyor, si m'heu concedit el vostre favor, us prego que no passeu sense aturar-vos amb el vostre servent. Permeteu que portin aigua per rentar-vos els peus i reposeu a l'ombra de l'alzina. Entretant aniré a buscar unes llesques de pa i refareu les vostres forces per a continuar el camí que us ha fet passar prop del vostre servent». Ells li respongueren: «Molt bé. Fes tal com has dit».		Mai no fa mal al proïsme, ni carrega a ningú res infamant, compten poc als seus ulls els descreguts, honra i aprecia els fidels del Senyor. R.	
Abraham entrà de pressa a la tenda i digué a Sara: «Corre, pren tres mesures de farina blanca, pasta-la i fes-ne panets». Després correu cap al ramat, trià un vedell tendre i gras i el donà al mosso perquè el preparés de seguida. Quan tot era a punt, prengué mató, llet i el vedell, els ho serví i es quedà dret al costat d'ells sota l'ombra de l'alzina, mentre ells menjaven. Llavors li preguntaren: «¿On és Sara la teva esposa? Abraham respongué: «És dintre la tenda». Ell li digué: «L'any que ve tornaré aquí, i Sara, la teva esposa, haurà tingut un fill».		No fia els seus diners a interès, ni es ven per condemnar cap innocent. El qui obra així, mai no caurà. R.	

Lectura segona	Col 1:24-28
<i>El misteri que d'ençà que existeixen els segles, Déu guardava amagat, ara l'ha revelat al seu poble sant</i>	
Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses	
Germans, ara estic content de patir per vosaltres. Així continuo en la meua pròpia carn allò que encara falta als sofriments del Crist en bé del seu cos que és l'Església. Ara jo sóc servidor d'aquesta Església: Déu m'ha confiat la	

missió de dur a terme en vosaltres les seves promeses, el seu misteri secret, que d'ençà que existeixen els segles i les generacions humanes ell guardava amagat, però que ara ha revelat al seu poble sant. Déu ha volgut fer-li conèixer la riquesa i la grandesa d'aquest misteri que ell es proposava a favor dels qui no són jueus. El propòsit de Déu és aquest: que Crist, l'esperança de la glòria que ha de venir, estigui en vosaltres. Nosaltres l'anunciem. Sense fer distincions, amonestem tots els homes i els instruïm en tots els secrets de la saviesa per conduir-los al terme del seu desplegament en Crist.	
Al·leluia	Cf. Lc 8:15
Feliços els qui amb cor bo i dòcil guarden la paraula de Déu, i donen fruit amb perseverança.	
Evangeli	Lc 10:38-42
<i>Marta l'acollí. Maria ha escollit la millor part</i>	

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

En aquell temps, Jesús entrà en un poblet, i l'acollí una dona que es deia Marta. Una germana d'ella que es deia Maria, asseguda als peus del Senyor, escoltava la seva paraula, mentre Marta estava molt atrafegada per obsequiar-lo. Marta, doncs, vingué i digué: «Senyor, ¿no us fa res que la meua germana m'hagi deixat sola a servir? Digueu-li, si us plau, que m'ajudi». El Senyor li respongué: «Marta, Marta, estàs preocupada i neguitosa per moltes coses, quan només n'hi ha una de necessària. La part que Maria ha escollit és la millor, i no li serà pas presa».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle dominical: C; ferial 1)
Setmana XVI de durant l'any
(Salteri: setmana 4)

JULIOL

- 23. Diumenge XVI de durant l'any.** Lectures: Gènesi 18:1-10a / Salm 14 / Colossencs 1:24-28 / Lluc 10:38-42.
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Apol·linar, b. mr.; Libori, b.; Stes. Brígida, vda.; Primitiva, Zaida o Maria, i Zoraida o Gràcia, vgs. mrs.
Festa Major: a La Torreta
- 24. Dilluns. Fèria.** Lectures: Èxode 14:5-18 / Èxode 15 / Mateu 12:38-42.
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Víctor, Esterçaci i Antinògenes, mrs.; Boris, mr.; Stes. Cristina, vg.mr.; Niceta, mr.
Festa Major: a Lloret de Mar i Sta. Cristina d'Aro.
- 25. Dimarts. Sant Jaume Apòstol (S).** Lectures: Fets 4:33;5:12-27-33;1b-2 (obé: Fets 11:19-21;12:1-2.24) / Salm 66 / Corintis 4:7-15 / Mateu 20:20-28.
ALTRES CELEBRACIONS: St. Teodomir, mnj.; Sta. Valentina, vg. mr.
Festa Major: a Sant Jaume dels Domenys, Sant Jaume de Frontanyà, Sant Jaume de Lierca, Sant Jaume de Viladriver, i altres 45 pobles de Catalunya.
- 26. Dimecres. Sant Joaquim i Santa Anna, pares de la Mare de Déu (MO).** Lectures: Èxode 16:1-5.9-15 / Salm 77 / Mateu 13:1-9.
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Erast, b. mr; Valent, b.; Simfroni, Olimpi i Teòdul, mrs.; Sta. Exupèria, mr.
Festa Major: a Blanes, Castellvell del Camp, Estartit, Grions, Llavorsí, Santpedor i El Vendrell.
- 27. Dijous. Fèria.** Lectures: Èxode 19:1-2.9-11.16-20b / Daniel 3:52-56 / Mateu 13:10-17. BARCELONA: St. Cugat (MO); VIC: Aniv. òbit bisbe Joan Perelló.
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Cugat, mr.; Pantaleó, mtg. mr.; Celestí I, p.; Jordi, diaca, i Aureli mrs.; Bertold, ab. Stes. Juliana i Semproniana, vgs. mrs.; Liliósa i Natàlia, mrs.; Antusa, vg.
Festa Major: a Mataró.
- 28. Divendres. Fèria.** Lectures: Èxode 20:1-17 / Salm 18 / Mateu 13:18-23.
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Nazari i Cels, mrs.; Víctor I, p.mr.; Innocenci I, p.; Samsó, b.; Pelegrí, prev.; Sta. Caterina Tomàs, vg.
Festa Major: a Forti.
- 29. Dissabte. Sta. Marta (MO).** Lectures: Èxode 24:3-8 / Salm 49 / Joan 11:19-27 (o bé: Lluc 10:38-42).
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Simplicí, Faustí, mrs.; Urbà II, p.; Prósper, b.; Olaf, rei.; Adam; Sta. Beatriu, mr.
Festa Major: a Nulles i Riudecanyes.

Retrats bíblics intencionats

Carrera de relleus

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

Sé que en atletisme hi ha unes carreres on els participants es passen l'un a l'altre un andròmina anomenada testimoni. A la Bíblia apareixen uns testimoniatges de profetisme que segueixen el mateix model. No es tracta d'una carrera, ni d'un partit, tampoc no és un joc. La prova és de valentia en la denúncia, de fidelitat a una missió.

El testimoni el rep el segon mentre està llaurant, no sembla que sigui el moment oportú, però no s'han de posar traves a la crida. El nostre protagonista comença la tasca i el primer que fa és eliminar possibles retrocessos. Crema els arreus i rosteix a les brases els animals que fins llavors li proporcionaven l'aliment. D'aquesta manera no es podrà tornar enrere. I enfonçarà els vaixells, tal com també ho va fer el comandant de les tropes romanes,

segles més tard, en desembarcar a les costes de Britània.

Els atletes d'aquestes proves, en un determinat moment estan íntimament units en el comú esforç de vèncer; així el nostre heroi se sent unit a aquell qui li ha llençat el seu mantell, per significar que ha estat ell l'escollit. Però ha d'arribar el despeniment, la partença d'un, la continuació de l'altre i la separació de tots dos. I això sempre és difícil. No es pot tirar enrere, cal sempre avançar, on hi és Déu. Déu sempre és endavant. Però en tot comiat hi ha la pretensió que alguna cosa del qui se'n va quedi amb el qui roman, i aquí passa el mateix. I s'aferra al mantell i mira l'horitzó i és un carro de foc el qui el pren, el qui s'endú a l'iniciador. I se li esquinça el cor al qui només té a les seves mans un retall, i crida de dolor, però només és un moment, de seguida haurà de seguir la carrera. Cal continuar la missió començada pel qui ja està absent.

Penso quantes vegades passa que un noi i una noia s'estimen i estan junts, s'estimen i estimen Déu, i Déu crida a un al seu servei exclusiu, i l'escollit li és fidel i se'n va, i el qui es queda sent rancúnia envers Déu, que li ha privat del seu ésser estimat.

La visita de Déu

(Gn 18:1-10a)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

La sorpresa de Déu

El capítol 18 del Gènesi s'obre amb una de les més belles narracions de l'Antic Testament. El recopilador jahvista l'ha pouada segurament de les antigues tradicions del país de Canaan —l'encontre de Déu amb els homes sota formes humanes—, i la reporta a la memòria del sojorn d'Abraham al país. La intencionalitat de la narració es fixa en la promesa del naixement del fill d'Abraham. Aquest esdeveniment joios i pacientment esperat serà un do de Déu. Ell és el qui visita el patriarca, com a prova de la seva benvolença, i, després que aquest l'ha acollit amorosament i generosament, li fa present del seu do: L'esperança del fill llargament desitjat es converteix en certesa de fe a termini fixat (v. 11). D'entrada l'autor ens revela la identitat de l'hoste del patriarca: «El Senyor s'aparegué a Abraham a l'alzina de Mambré» (v. 1). El lloc era un antic santuari, a uns 35 km. al sud de Jerusalem. Israel vindica la possessió de la terra que el Senyor li ha donat, enllaçant la seva història amb la d'Abraham, l'home que Jahveh havia fet sortir de la seva pàtria perquè fos pare del gran poble de Déu, instal·lant-lo a Canaan. Així tota la història del poble s'amaga com una arrel vivificadora en el passat més remot de l'acció de Déu sobre els homes. A partir del v. 2, el relat ens descriu la teofania. Déu es presenta per sorpresa. Assegut a l'entrada de la seva tenda, el patriarca no ha vist venir ningú. «Alçà els ulls i veié tres homes aturats davant d'ell» (v. 2a). La sobtada aparició es revela desafiant. Abraham no veu uns que passen, sinó tres homes «aturats davant d'ell», signe de voler ser acollits. Per altra part l'hagiògraf ens fa entrar en una certa ambigüitat del llenguatge revelador. Després de rebre'ls amb el ritual de l'acolliment dels hostes (v. 2b), el patriarca comença per dirigir-se als nouvinguts en singular: «Senyor, si m'has concedit el teu favor, et prego que no passis sense aturar-te amb el teu servent» (v. 3), per continuar tot seguit en plural: «Permeteu que portin aigua per rentar-vos els peus i reposeu a l'ombra de l'alzina...» (vv. 4-9). En el v. 10, l'autor torna al singular, i en el v. 13 ens diu clarament que el qui té Abraham davant d'ell és «el Senyor», Jahveh sota la forma de tres vianants.

La prova

El relat, tot i que al final ens revelarà la seva intenció

La Bíblia a l'abast

principal —l'anunci d'un naixement— ens parla també de com Jahveh posa a prova el patriarca. Abans d'ofrir-li el do del fill, vol que Abraham es convenci de com és capaç d'acollir el Senyor. Jahveh no sols se li presenta en forma humana sinó que posa a prova les virtuts humanes d'aquell nòmada. Acollir l'hoste és com acollir la divinitat. Per això a l'hoste se li tributen honors divins: és adorat i obsequiat amb un àpat ritual. Abraham tributa aquests honors als seus hostes i els manifesta la voluntat de complir amb tot el que l'acolliment exigeix (vv. 2-5). Així supera el primer grau de la prova: l'ànim del patriarca està prompte a l'acolliment. «Ells li respongueren: Molt bé. Fes tal com has dit». I de les bones intencions a les obres (vv. 6-8). «Quan tot era a punt, prengué mató, llet i el vedell, els ho serví i es quedà dret al costat d'ells sota l'ombra de l'alzina, mentre ells menjaven». (v. 8). L'àpat ens és presentat com un sacrifici ofert totalment a la divinitat. No es tracta d'un banquet de comunió. Aquí és el patriarca qui personalment serveix les viandes als hostes, que no sols són els únics comensals, sinó que tenen l'amfitrió dret al seu costat, com el que en realitat és: el servent. Abraham ha passat el segon grau de la prova. L'acolliment dispensat als sorprenents hostes és com un sagrament de la comunió amb Déu. Perquè en realitat, el que és sagrament de la presència de Déu en la nostra vida és el germà que passa pel nostre costat i s'està dret davant nostre esperant ser acollit com correspon al Senyor.

El do

El relat arriba al seu punt màxim. Déu ha passat per casa i hi ha estat acollit amb fe. El Senyor no passa mai en va per casa. La seva visita no és una simple cortesia de benvolença: quan l'acollim, el Senyor ens deixa sempre la seva benedicció: *diu bé a favor nostre*. La seva bona paraula serà el fill que Abraham i Sara esperen: «L'any que ve tornaré aquí, i Sra, la teva esposa, haurà tingut un fill». (v. 10). Paraula de Déu. Serà el fruit de l'acollença del Senyor per part d'Abraham en el si de la seva família. Així queda palès el do de Déu: Isaac, el fill que fa somriure la seva mare ja vella (vv. 11-12), és el gran regal de Jahveh. I alhora imatge del poble d'Israel, la descendència d'Abraham, pare dels creients, pare dels fills de la promesa. Obra de Déu i també obra dels homes: obra d'esperança i obediència dels homes i dones que caminen amb el Senyor. Vet aquí la gran lliçó de la nostra perícopa: El Senyor ens visita i cal descobrir-lo des de la fe en el germà que se'n atura al davant i acollir-lo cordialment, amb la seguretat —l'esperança— que ens deixarà el seu do, allò que sols ell pot fer i donar i que no és altra cosa que ell mateix sota formes diverses, però sempre profundament humanes, amades d'amor.

D'altres vegades passa que és una dona la qui en un moment determinat se sent íntimament unida a un projecte comú amb algú que viu compromès lliurement amb el Senyor i arriba el moment que han de separar-se, la fidelitat ho exigeix, però el treball en comú havia creat una llaços íntims que resulta dolorós trencar, però cal fer-ho, caigui qui caigui. I la pretensió no és inhumana, ans el contrari, és un d'aquells moments que a l'ésser humà se li permet realitzar esforços sobrehumans per aconseguir èxits sobrenaturals. He pensat en noies enamorades de qui va entrar en un seminari, i ara senten a Déu com un rival, o de dones que noten que alguna cosa d'un sacerdot, quelcom bo, se'ls hi encomanà i van voler aferrar-s'hi, però no ho van aconseguir, i aleshores es van sentir menyspreades. Segurament passarà el mateix en sentit contrari, però no en tinc notícies. Són situacions difícils, sens dubte, doloroses, com quan Eliseu hagué de deixar marxar a Elias cap a la plana de Guilgal. (II dels Reis, cap. 20).

Quan a Jericó he visitat l'església, he pregat a Sant Eliseu demanat-li que sàpiga unir-me amb qui m'estimi, però sense embolicar-me, que sàpiga continuar una tasca iniciada en comú, sense enyorar companyies molt sincerament estimades. Ja que, al final, l'únic amor que perdura sense envellir és el de Déu.

«No sols compten les dones importants i famoses, sinó també les senzilles que expressen el seu talent en les coses ordinàries de cada dia»

diària com descobreix la dona la profunda vocació de la seva vida; ella que potser encara més que l'home *veu l'home*, perquè el veu amb el cor. El veu independentment dels diversos sistemes ideològics i polítics. El veu en la seva grandesa i en els seus límits, i mira d'apropar-s'hi i *ser-li ajuda*. D'aquesta manera, es realitza en la història de la humanitat el pla fonamental del Creador i incessantment ve a la llum, en la varietat de vocacions, *la bellesa* —no sols física, sino sobretot espiritual— amb què Déu ha dotat des del principi la criatura humana i especialment la dona.

Mentre confio al Senyor el bon resultat de la important reunió de Pequín, invito a les comunitats eclesials a fer del present any una ocasió per a una sentida acció de gràcies al Creador i al Redemptor del món precisament pel

do d'un *bé tan gran* com és el de la femineïtat: aquesta, en les seves múltiples expressions, pertany al patrimoni constitutiu de la humanitat i de la mateixa Església.

Que Maria, Reina de l'amor, vetlli sobre les dones i sobre la seva missió al servei de la humanitat, de la pau i de l'extensió del Regne de Déu.

Amb la meua Benedicció.

Vaticà, 29 de juny, solemnitat dels sants Pere i Pau, de l'any 1995

Joannes Paulus II

Carta de Joan Pau II a les dones d'arreu del món

Davant la propera Conferència de Pequín sobre la dona, el Papa ha volgut donar a conèixer la posició de l'Església catòlica. Ho ha fet amb una carta personal a les dones. «He volgut dirigir-me directament, i gairebé diria confidencialment, a totes les dones del món, per manifestar-los l'estima i la gratitud de l'Església, i al mateix temps tornar a proposar les línies essencials del missatge evangèlic que s'hi refereix», va dir el Papa el dia abans de publicar-la. Després de la *Mulieris dignitatem* i d'aquesta carta que la completa i enriqueix, es pot dir que Joan Pau II és el Papa que més valentament ha defensat la dona.

1 A cadascuna de vosaltres us adreço aquesta carta amb la finalitat de compartir i manifestar l'agraïment, davant la proximitat de la IV Conferència Mundial sobre la Dona, que tindrà lloc a Pequín el proper mes de setembre.

Abans que tot desitjo expressar el meu *viu reconeixement* a l'Organització de les Nacions Unides, que ha promogut una iniciativa tan important. L'Església vol oferir també la seva contribució en defensa de la dignitat, paper i drets de les dones, no solament a través de l'aportació específica de la Delegació oficial de la Santa Seu als treballs de Pequín, sinó també parlant directament al cor i a la ment de totes les dones. Recentment, amb ocasió de la visita que la Sra. Gertrudis Mongella, Secretària General de la Conferència, m'ha fet precisament de cara a aquest imponent encontre, li he lliurat un *Missatge* en el qual es recullen alguns punts fonamentals de l'ensenyament de l'Església sobre la qüestió. Es un missatge que, més enllà de la circumstància específica que l'ha inspirat, s'obre a la perspectiva més general de la realitat i dels problemes de les dones en el seu conjunt, posant-se al servei de la seva causa en l'Església i en el món contemporani. Per la qual cosa he disposat que s'enviés a totes les Conferències Episcopals, per assegurar-ne la màxima difusió.

Referint-me a allò que s'exposa en l'esmentat document, vull ara *dirigir-me directament a cada dona*, per reflexionar amb ella sobre els seus problemes i les perspectives de la condició femenina en el nostre temps, aturant-me especialment sobre el tema essencial de la *dignitat* i dels *drets* de les dones, considerats a la llum de la Paraula de Déu.

El punt de partença d'aquest diàleg ideal no és altra que donar *gràcies*. «L'Església —escrivia a la carta apostòlica *Mulieris dignitatem*— desitja donar gràcies a la Santíssima Trinitat pel "misteri de la dona" i per cada dona, per allò que constitueix la mesura eterna de la seva dignitat femenina, per les «meravelles de Déu», que en la història de la humanitat s'han acomplert en ella i per mitjà d'ella» (n.31).

2 Donar *gràcies* al Senyor pel seu disseny sobre la vocació i la missió de la dona en el món es converteix en un agraïment concret i directe a les dones, a cada dona, pel que representa en la vida de la humanitat.

Et dono les gràcies, *dona-mare*, que et converteixes en si de l'ésser humà amb l'alegria i els dolors de part d'una experiència única, la qual et converteix en somriure de Déu per a l'infant que ve a la llum i et fa guia dels seus primers passos, suport del seu creixement, punt de referència en el posterior camí de la vida.

Et dono les gràcies, *dona-esposa*, que uneixes irrevocablement el teu destí al d'un home, mitjançant una relació de recíproca entrega, al servei de la comunió i de la vida.

Et dono les gràcies, *dona-germana*, que aportes al nucli familiar i també al conjunt de la vida social les riqueses de la teva sensibilitat, intuïció, generositat i constància.

Et dono les gràcies, *dona-treballadora*, que participes en tots els àmbits de la vida social, econòmica, cultural, artística i política, mitjançant la indispensable aportació que dones a l'elaboració d'una cultura capaç de conciliar raó i sentiment, a una concepció de la vida sempre oberta al sentit del «misteri», a l'edificació d'estructures econòmiques i polítiques més riques d'humanitat.

Et dono les gràcies, *dona-consagrada*, que a exemple de la més gran de les dones, la Mare de Crist, Verb encarnat, t'obres amb docilitat i fidelitat a l'amor de Déu, ajudant l'Església i tota la humanitat a viure per a Déu una resposta «esponsal», que expressa meravellosament la comunió que Ell vol establir amb la seva criatura.

Et dono les gràcies, *dona*, pel fet mateix de ser *dona*! Amb la intuïció pròpia de la teva feminitat enriqueixes la comprensió del món i contribueixes a la plena veritat de les relacions humanes.

3 Però donar *gràcies* no és suficient, ho sé. Per desgràcia som hereus d'una història d'enormes *condicionaments* que, en tots els temps i a cada lloc, han fet difícil el camí de la dona, menystiguda en la seva dignitat, oblidada en les seves prerrogatives, marginada freqüentment i fins i tot reduïda a esclavitud. Això li ha impedit ser profundament ella mateixa i ha empobrit la humanitat sencera d'autèntiques riqueses espirituals. No seria pas fàcil, certament, assenyalar responsabilitats precises, considerant la força de les sedimentacions culturals que, al llarg dels segles, han plasmat mentalitats i institucions. Però si en això no han mancat, especialment en determinats contextos històrics, responsabilitats objectives fins en no pas pocs fills de l'Església, ho sento sincerament. Que aquest sentiment es converteixi per a tota l'Església en un compromís de renovada fidelitat a la inspiració evangèlica, que precisament sobre el tema de l'alliberament de la dona de tota forma d'abús i de domini té un missatge de perenne actualitat, el qual brota de l'*actitud mateixa de Crist*. Ell, superant les normes vigents en la cultura del seu temps, tingué en relació a les dones una actitud d'obertura, de respecte, d'acollida i de tendresa. D'aquesta manera, honorava en la dona la dignitat que té des de sempre, en el projecte i en l'amor de Déu. Mirant envers Ell, al final d'aquest segon mil·lenni, resulta espontani preguntar-se: quina part

dona, i tampoc al dels altres membres de l'Església, que no han rebut l'orde sagrat, essent a part d'això tots igualment dotats de la dignitat pròpia del «*sacerdoci comú*», fonamentat en el Baptisme. En efecte, aquestes distincions de paper no han d'interpretar-se a la llum dels canons de funcionament propis de les societats humanes, sinó amb els criteris específics de l'*economia sacramental*, o sigui, l'economia de «signes» elegits lliurement per Déu per fer-se present en mig dels homes.

D'altra banda, precisament en la línia d'aquesta economia de signes, fins i tot fora de l'àmbit sacramental, cal tenir en compte la «femineïtat» viscuda segons el model sublim de Maria. En efecte, en la «femineïtat» de la dona creient, i particularment en el de la «consagrada», s'esdevé una mena de «profecia» immanent (cf. *Mulieris dignitatem*, 29), un simbolisme molt evocador, podria dir-se un fecund «caràcter d'icona», que es realitza plenament en Maria i expressa molt bé l'ésser mateix de l'Església com a comunitat consagrada totalment amb cor «*verge*», per ser «*esposa*» de Crist i «*mare*» dels creients. En aquesta perspectiva de complementarietat «icònica» dels papers masculí i femení es posen millor de relleu les dues dimensions imprescindibles de l'Església: el principi «*marià*» i l'«*apostòlico-petrí*» (cf. *ibid.*, 27).

Per altra banda —ho recordava als sacerdots en l'esmentada Carta del Dijous Sant d'aquest any— el sacerdoti ministerial, en el pla de Crist «no és expressió de domini, sinó de servei» (n. 7). És deure urgent de l'Església, en la seva renovació diària a la llum de la Paraula de Déu, evidenciar això cada vegada més, tant en el desenvolupament de l'esperit de comunió i en l'atenta promoció de tots els mitjans típicament eclesials de participació, com a través del respecte i valoració dels innumbrables carismes personals i comunitaris que l'Esperit de Déu suscita per a l'edificació de la comunitat cristiana i el servei dels homes.

En aquest ampli àmbit de servei, la història de l'Església en aquests dos mil·lennis, malgrat tants condicionaments, ha conegut veritablement el «geni de la

«Donant-se als altres en la vida diària és com la dona descobreix la vocació profunda de la seva vida»

dona», havent vist sorgir en el seu si dones de gran talla que han deixat àmplia i beneficiosa empremta de si mateixes, en el temps. Penso en la llarga sèrie de màrtirs, de santes, de místiques insignes. Penso especialment en santa Caterina de Siena i en santa Teresa de Jesús, a les quals el Papa Pau VI va concedir el títol de Doctores de l'Església. I, ¿com no recordar, a més, tantes dones que, mogudes per la fe, han emprès iniciatives d'extraordinària importància social especialment al servei dels més pobres? En el futur de l'Església en el tercer mil·lenni no deixaran de donar-se certament noves i admirables manifestacions del «geni femení».

12 Vosaltres veieu, doncs, estimades germanes, quants motius té l'Església per desitjar que, en la propera Conferència promoguda per les Nacions Unides a Pequín, es *clarifiqui la plena veritat sobre la dona*. Que es doni veritablement el seu degut relleu al «*geni de la dona*», tenint en compte no solament les dones importants i famoses del passat o les contemporànies, sinó també les *senzilles*, que expressen el seu talent femení en el servei dels altres en l'ordinari de cada dia. En efecte, és donant-se als altres en la vida

ment, tot el que deuen a l'aportació de la dona els diversos sectors de la societat, els Estats, les cultures nacionals i, en definitiva, el progrés de tot el gènere humà!

9 Normalment, el progrés es valora segons categories científiques i tècniques, i també des d'aquest punt de vista no hi falta l'aportació de la dona. Tanmateix, no és aquesta l'única dimensió del progrés, és més, ni tan sols és la principal. Més important és la *dimensió ètica i social*, que afecta les relacions humanes i els valors de l'esperit: en aquesta dimensió, desenvolupada sovint sense clamor, a partir de les relacions quotidianes entre les persones, especialment dins la família, la societat és en gran part deutora precisament al «*geni de la dona*».

Pel que fa al cas, vull manifestar una particular gratitud a les dones compromeses en els més diversos sectors de l'*activitat educativa*, fora de la família: residències d'avis, escoles, universitats, institucions assistencials, parròquies, associacions i moviments. On té lloc l'exigència d'un treball formatiu es pot constatar la immensa disponibilitat de les dones a dedicar-se a les relacions humanes, especialment a favor dels més dèbils i indefensos. En aquesta tasca manifesten una forma de *maternitat afectiva, cultural i espiritual*, d'un valor veritablement inestimable, per la influència que té en el desenvolupament de la persona i en el futur de la societat. ¿Com no recordar aquí el testimoni de tantes dones catòliques i de tantes Congregacions religioses femenines que, en els diversos continents, han fet de l'educació, especialment dels nens i de les nenes, el seu principal servei? ¿Com no mirar amb gratitud totes les dones que han treballat i continuen treballant en el camp de la salut, no sols en l'àmbit de les institucions sanitàries més ben organitzades, sinó sovint en circumstàncies molt precàries, als països més pobres del món, i que donen un testimoni de disponibilitat que a vegades raneja el martiri?

10 Desitjo, doncs, estimades germanes, que es reflexioni amb molta atenció sobre el tema del «*geni de la dona*», no sols per reconèixer els caràcters que en ell hi ha d'un precís projecte de Déu que ha de ser acollit i respectat, sinó també per donar-li un major espai en el conjunt de la vida social així com en l'eclesial. Pel que fa a aquest tema, ja tractat amb motiu de l'*Any Marià*, vaig tenir l'oportunitat d'ocupar-me àmpliament en l'anomenada Carta apostòlica *Mulieris dignitatem*, publicada el 1988. Aquest any, a més a més, amb motiu del Dijous Sant, a la tradicional Carta que trameto als sacerdots he volgut afegir-hi idealment la *Mulieris dignitatem*, i els he convidat a reflexionar sobre

el significatiu paper que la dona té en les seves vides com a mare, com a germana i com a col·laboradora en les obres apostòliques. És aquesta una altra dimensió, —diversa de la conjugal, però també molt important— d'aquella «ajuda» que la dona, segons el Gènesi, està cridada a oferir a l'home.

L'Església veu en Maria la màxima expressió del «*geni femení*» i hi troba una font de contínua inspiració. Maria s'ha autodefinit «esclava del Senyor» (Lc 1,38). Per la seva obediència a la Paraula de Déu Ella ha acollit la seva vocació privilegiada, no gens fàcil, d'esposa i de mare en la família de Natzaret. Posant-se al servei de Déu, sempre ha estat al servei dels homes: *un servei d'amor*. Precisament aquest servei li ha permès realitzar en la seva vida l'experiència d'un misteriós, però autèntic «regnar». No és per casualitat que se la invoca com a «Reina del Cel i de la terra» Amb aquest títol la invoca tota la comunitat dels creients, la invoquen com a «Reina» molts pobles i nacions. *El seu «regnar» és servir! El seu servir és «regnar»!*

D'aquesta manera hauria d'entendre's l'autoritat en la família com en la societat i en l'Església. El fet de «regnar» és la revelació de la vocació fonamental de l'ésser humà, creat a «imatge» d'Aquell que és el Senyor del cel i de la terra, cridat a ser en Crist el seu fill adoptiu. L'home és l'única criatura sobre la terra que «Déu ha estimat per si mateixa», com ensenya el Concili Vaticà II, el qual afegeix significativament que l'home «no pot trobar-se plenament a si mateix si no és en el lliurament sincer de si mateix» (*Gaudium et spes*, 24).

En això consisteix el «regnar» matern de Maria. Essent, amb tot el seu ésser, un do per al Fill, és també un do per als fills i filles de tot el gènere humà, suscitant profunda confiança en qui s'adreça a Ella per ser guiat pels difícils camins de la vida al propi i definitiu destí transcendent. A aquesta meta final hi arriba cada u a través de les etapes de la pròpia vocació, una fita que orienta el compromís en el temps tant de l'home com de la dona.

11 En aquest horitzó de «servei» —que, si es realitza amb llibertat, reciprocitat i amor, expressa la veritable «reialesa» de l'ésser humà— és possible acollir també, sense desavantatges per a la dona, una certa diversitat de papers, en la mesura que tal diversitat no és fruit d'imposició arbitrària, sinó que brolla del caràcter peculiar de l'ésser masculí i femení. És un tema que té la seva aplicació específica fins i tot dintre l'Església. Si Crist —amb una elecció lliure i sobirana, testimoniada per l'Evangeli i la constant tradició eclesial— ha confiat només als barons la tasca de ser «icona» del seu rostre de «pastor» i d'«espòs» del'Església a través de l'exercici del sacerdoci ministerial, això no treu res al paper de la

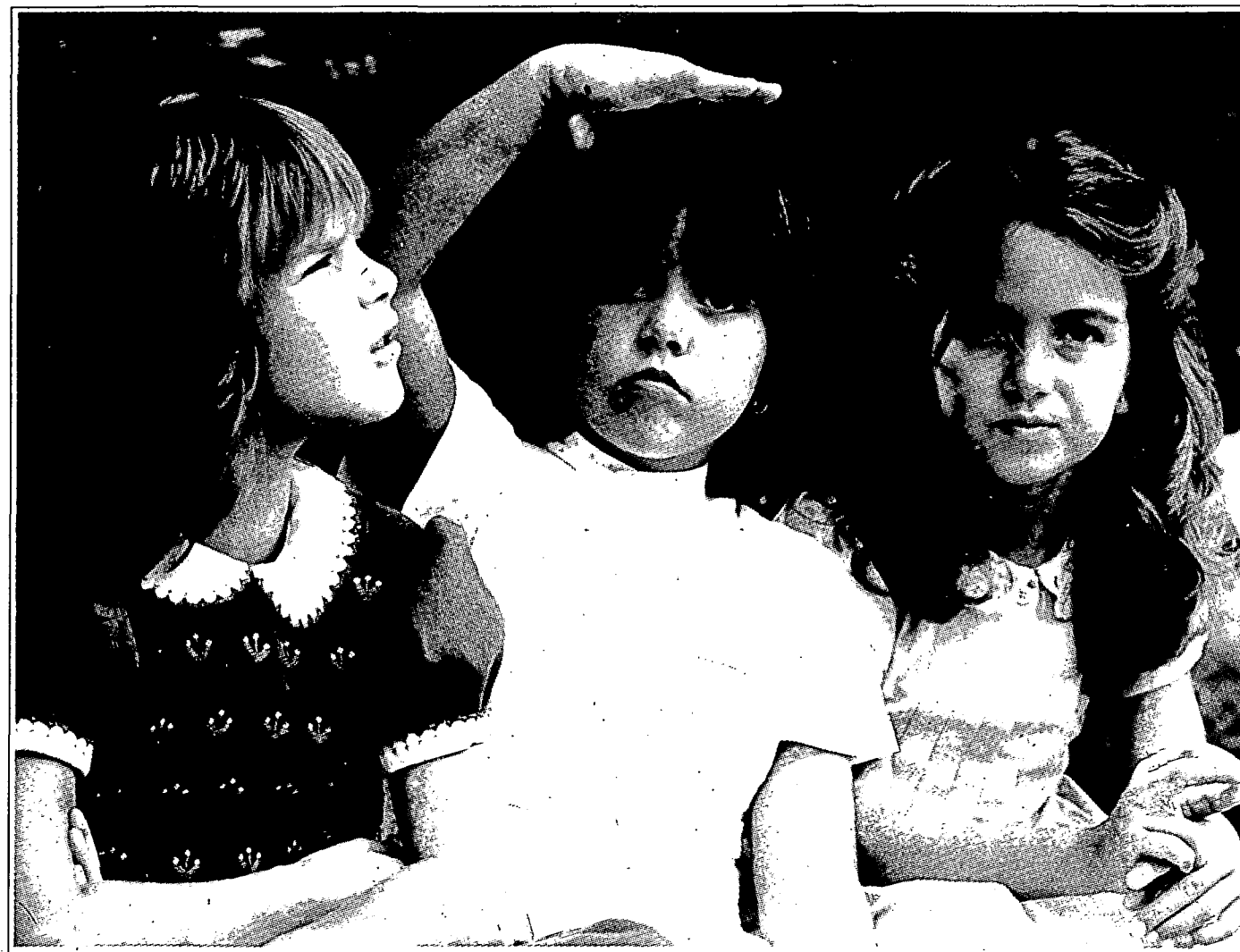
del seu missatge ha estat comprès i dut a terme?

Certament, és l'hora de mirar amb la *valentia de la memòria*, i reconeixent sincerament les responsabilitats, la llarga història de la humanitat, a la qual les dones han contribuït no pas menys que els homes, i la major part de les vegades en condicions força més adverses. Penso, en especial, en les dones que han estimat la cultura i l'art, i s'han dedicat a això partint amb desavantatge, excloses sovint d'una educació igual, exposades a la infravaloració, al desconeixement i fins al despullament de la seva aportació intel·lectual. Per desgràcia, de la múltiple activitat de les dones en la història ha restat molt poc que es pugui recuperar amb els instruments de la historiografia científica. Per sort, encara que el temps hagi enterrat les seves petjades documentals, de tota manera es percep el seu influx benèfic en la limfa vital que conforma l'ésser de les generacions que s'han succeït fins a nosaltres. Pel que fa a aquesta gran i immensa «tradició» femenina, la humanitat té un deute incalculable. Quantes dones

han estat i són encara més tingudes en compte pel seu aspecte físic que per la seva competència, professionalitat, capacitat intel·lectual, riquesa de la seva sensibilitat i en definitiva per la dignitat mateixa del seu ésser!

4 I què dir també dels obstacles que, a tants llocs del món, impedeixen encara a les dones la seva plena inserció en la vida social, política i econòmica? Sols cal pensar en com molt sovint és penalitzat, més que gratificat, el do de la maternitat, al qual la humanitat deu també la seva pròpia supervivència. Certament, encara queda molta feina a fer perquè ser dona i mare no representi una discriminació. És urgent aconseguir arreu l'*efectiva igualtat* dels drets de la persona i, per tant, igualtat de sou referit a igualtat de treball, tutela de la treballadora-mare, justes promocions en la carrera, igualtat dels esposos en el dret de família, reconeixement de tot allò que va unit als drets i deures del ciutadà en un règim democràtic.

Es tracta d'un acte de justícia, però també d'una

«Del Creador prové la bellesa que ha atorgat a la criatura humana i especialment al sexe femení»

necessitat. Els greus problemes que hi ha sobre la taula, en la política del futur, veuran la dona cada vegada més compromesa: temps lliure, qualitat de la vida, migracions, serveis socials, eutanàsia, droga, sanitat i assistència, ecologia, etc. Per a tots aquests camps serà molt valuosa una major presència social de la dona, perquè contribuirà a manifestar les contradiccions d'una societat organitzada sobre purs criteris d'eficiència i productivitat, i obligarà a replantejar els sistemes a favor dels processos d'humanització que configuren la «civilització de l'amor».

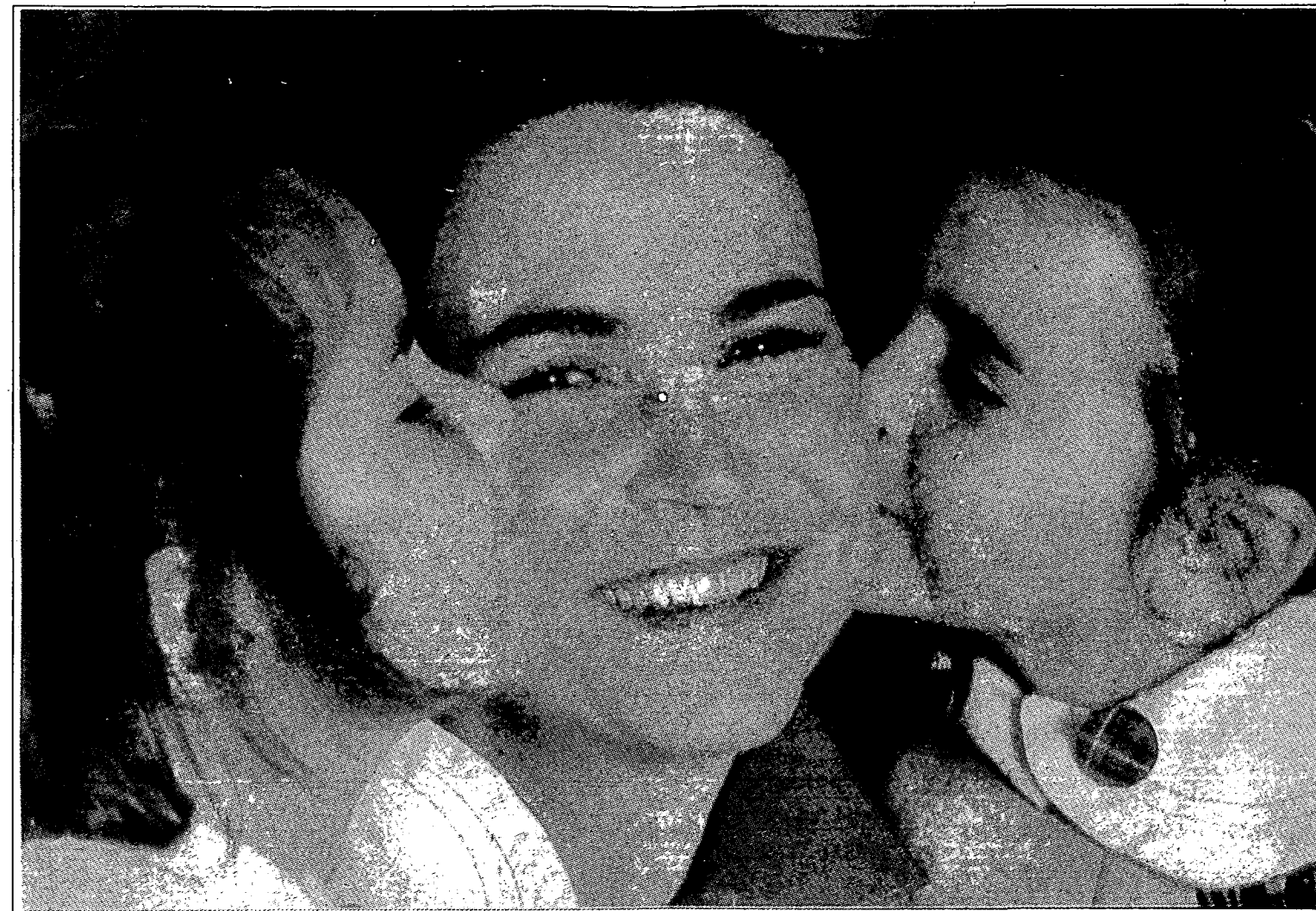
5 Tenint en compte un dels aspectes més delicats de la situació femenina al món, ¿com no hem de recordar la llarga i humiliant història —sovint «subterrània»— d'abusos comesos contra les dones en el camp de la sexualitat? A les portes del tercer mil·lenni no podem romandre impassibles i resignats davant aquest fenomen. És hora de condemnar amb determinació, utilitzant tots els mitjans legislatius apropiats de defensa, les formes de *violència sexual* que sovint tenen com a objecte les dones. En nom del respecte de la persona no podem, a més a més, deixar de denunciar la difosa cultura hedonística i comercial que promou l'exploació sistemàtica de la sexualitat, i que indueix les noies, fins i tot molt joves, a caure en ambients de corrupció i a fer un ús mercenari del seu cos.

Davant aquestes perversions, quin reconeixement no mereixen per contra les dones que, amb amor heroic per la seva criatura, porten a terme un embaràs derivat de la injustícia de relacions sexuals imposades a la força; i això no sols en el conjunt de les atrocitats que malauradament tenen lloc en contextos de guerra encara tan freqüents al món, sinó també en situacions de benestar i de pau, aviciades sovint per una cultura de permissivisme hedonístic, on prosperen també més fàcilment tendències de masclisme agressiu. En aquestes condicions, l'opció de l'avortament, que sempre és un pecat greu, abans que una responsabilitat de les dones, és un crim imputable a l'home i a la complicitat de l'ambient que l'envolta.

6 La meva «gratitud» a les dones es converteix en una *crida apressant*, amb la finalitat que per part de tothom, i en particular per part dels Estats i de les institucions internacionals, es faci el que calgui per tornar a les dones el ple respecte de la seva dignitat i del seu paper. Amb aquest propòsit expresso la meua admiració vers les dones de bona voluntat que s'han dedicat a defensar la dignitat de la seva condició femenina mitjançant la conquesta de drets socials, econòmics i polítics fonamentals, i han pres aquesta valenta iniciativa en uns temps en els quals aquest compromís era considerat com un acte de transgres-

sió, un signe de falta de feminitat, una manifestació d'exhibicionisme, i potser un pecat.

Com vaig exposar en el *Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau* d'enguany, mirant aquest procés d'alliberament de la dona es pot dir que «ha estat un camí difícil i complicat» i, alguna vegada, no exempt d'errors, tot i que substancialment positiu, fins i tot encara que resti incomplet per tants obstacles que, en diverses parts del món, s'interposen al fet que la dona sigui reconeguda, respectada i valorada en la seva

«Et dono gràcies, dona-mare, el teu somriure de Déu per l'infant et fa guia dels seus primers passos, suport del seu creixement i punt de referència en el camí posterior de la vida»

peculiar dignitat» (núm. 4).

Cal continuar en aquesta línia! Tanmateix estic convençut que el secret per recórrer lliurement el camí del ple respecte de la identitat femenina no rau solament en la denúncia, tot i que sigui necessària, de les discriminacions i de les injustícies, sinó també i sobretot en un eficaç i il·lustrat *projecte de promoció*, que contempli tots els àmbits de la vida femenina, a partir d'una *renovada i universal presa de consciència de la*

dignitat de la dona. Al seu reconeixement, no obstant els múltiples condicionaments històrics, ens hi condueix la raó mateixa, que nota la Llei de Déu, inscrita en el cor de cada home. Però és sobretot la Paraula de Déu la que ens permet descobrir amb claredat el radical *foment antropològic* de la dignitat de la dona, indicant-nos-ho en el disseny de Déu sobre la humanitat.

7 Permeteu-me, doncs, estimades germanes, que mediti una altra vegada amb vosaltres sobre la

l'èsser humà és creat «a imatge de Déu» (cf. Gn 1,26), expressió que aclareix de seguida el *caràcter peculiar de l'èsser humà en el conjunt de l'obra de la creació*.

Es diu, a més a més, que l'èsser humà, des del començament, és creat com «home i dona» (Gn 1,27). La mateixa Escriptura ofereix la interpretació d'aquesta dada: l'home tot i estar envoltat de les innombrables criatures del món visible, veu que *està sol* (cf. Gn 2,20). Déu intervé per fer-lo sortir d'aquesta situació de soledat: «*No és bo que l'home estigui sol. Li donaré una ajuda que li faci costat*» (Gn 2,18). En la creació de la dona està inscrit, des de l'inici el *principi de l'ajuda*: ajuda —vegi's bé— no unilateral, sinó *recíproca*. La dona és el complement de l'home, com l'home és el complement de la dona: dona i home són entre si *complementaris*. La feminitat realitza el que és «humà» tant com la masculinitat, però amb una modulació diversa i complementària.

Quan el Gènesi parla d'«ajuda», no es refereix sols a l'àmbit de l'*obrar*, sinó també al del *ser*. Femineïtat i masculinitat són entre si complementàries *no sols des del punt de vista físic i psíquic*, sinó *ontològic*. Només gràcies a la dualitat del «masculí» i del «femení», el que és «humà» es realitza plenament.

8 Després de crear l'èsser humà baró i muller, Déu els diu: «*Ompliu la terra i domineu-la*» (Gn 1,28). No els dona sols el poder de procrear per perpetuar en el temps el gènere humà, sinó que *els lliura la terra com a feina, comproment-los a administrar els seus recursos amb responsabilitat*. L'èsser humà, ésser racional i lliure, està cridat a transformar la faç de la terra. En aquest encàrrec, que essencialment és obra de cultura, *tant l'home com la dona* tenen des del principi igual responsabilitat. En la seva reciprocitat esponsal i fecunda, en la seva feina comuna de dominar i sotmetre la terra, la dona i l'home no reflecteixen una igualtat estàtica i uniforme, i ni tan sols una diferència abismal i inexorablement conflictiva: la seva relació més natural, d'acord amb el disseny de Déu, és la «*unitat de tots dos*», o sigui una «*unidualitat*» relacional, que permet a cadascú sentir la relació interpersonal i recíproca com un do enriquidor i responsabilitzant.

A aquesta «unitat de tots dos» confia Déu no sols l'obra de la procreació i la vida de la família sinó la pròpia construcció de la història. Si durant l'*Anny Internacional de la Família*, celebrat el 1994, es va subratllar l'atenció sobre la *dona com a mare*, la Conferència de Pequín és l'ocasió propícia per a una nova presa de consciència de la *múltiple aportació que la dona ofereix a la vida de totes les societats i nacions*. És una aportació, en primer lloc, de naturalesa espiritual i cultural, però també socio-política i econòmica. És molt, veritable-